לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ה', י"ד בטבת תשמ"ט, 22 בדצמבר 1988 / שנת מ"ו מס' 13832 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

התרסק מטוס ג'מבו ובו 240 נוסעים

אי.פי., רויטר

לונדון. — מטוס "בואינג 747" (ג'אמבו) של חברת "פאן־אמריקן", ובו 240 נוסעים מבוגרים, שלושה ילדים ו־15 אנשי־צוות, התרסק אמש בכפר לוקרבי, בדרום־מערב סקוטלנד, כשהוא מתנגש בדרכו בתחנת־דלק ובבתים סמוכים לה. עדי־ראייה מסרו, כי אירעה התפוצצות עצומה ומאחר ההתרסקות היתמר כדור־אש בגובה 100 מטרים. למקום חשו מסוקים של שירותי עזרה והצלה, ובחצות נמסר, כי פצועים רבים מוחשים לבתי־החולים, כנראה מתושבי הכפר. חוששים, כי מנוסעי המטוס לא שרד איש. המטוס המריא מנמל־התעופה היתרו, בלונדון, בדרכו לניו־יורק. 54 דקות אחרי ההמראה נותק קשר הרדיו עימו והוא נעלם ממסכי המכ"ם.

שמיר יציג הבוקר בעשר את ממשלתו הרחבה בפני הכנסת

לממשלה הצטרפו אמש גם שלוש המפלגות הדתיות — מפד"ל, אגו"י וש"ס ● בממשלה 26 שרים: 11 לליכוד, 11 למערך, 2 לש"ס ו־2 למפד"ל ● שמיר ימסור לכנסת על קווי היסוד של הממשלה והרכבה ויבקש להביע בה אמון ● בשמונה ייחתמו ההסכמים הקואליציוניים ולאחר האמון בכנסת תתייצב הממשלה אצל הנשיא

סאר־לי שחר, כתבתנו לענייני מפלגות, בצלאל עמיקם

ראש הממשלה יצחק שמיר יציג הבוקר בעשר את ממשלתו המונה 26 שרים בפני הכנסת. סדר היום שנקבע לכינון הממשלה החדשה צפוף. בשמונה בבוקר, ייחתמו

(המשך בעמוד 4)

הממשלה

ליכוד
ראש הממשלה — יצחק שמיר
סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון — דוד לוי
שר החוץ — משה ארנס
שר המסחר והתעשייה — אריאל שרון
שר המשפטים — דן מרידור
שר הכלכלה (?) — יצחק מודעי
שר המדע — גדעון פת
שר התחבורה — משה קצב
שר התיירות (?) — רוני מילוא
שר בלי־תיק וממונה על יהודי התפוצות — אהוד אולמרט
שר בלי תיק — משה נסים.

מערך
ממלא מקום ראש הממשלה ושר האוצר — שמעון פרס
סגן ראש הממשלה ושר החינוך — יצחק נבון
שר הביטחון — יצחק רבין
שר האנרגייה והתשתית — משה שחל
שר התקשורת — גד יעקובי
שר המשטרה — חיים ברלב
שר הבריאות — יעקב צור
שר החקלאות כ"ץ־עוז
שר בלי תיק — רפי אדרי
שר בלי תיק — עזר וייצמן
שר בלי תיק — מוטה גור

ש"ס
שר הפנים — אריה דרעי
שר הקליטה — יצחק פרץ

מפד"ל
שר בלי תיק ושר דתות — יתמודדו על התפקיד שאקי המר ויוסקה שפירא.

מזכ"ל העבודה שוקל להתפטר

היו"ר והמזכ"ל אתמול במרכז (צילום בועז לניר)

סאר־לי שחר

מזכיר מפלגת העבודה עוזי ברעם שוקל להתפטר מתפקידו כמזכיר המפלגה. ברעם הביע דיעות ברוח זו אתמול בשיחות עם חברים. עוזי ברעם גם הודיע כי לא יכהן כשר בממשלה. הוא אמר כי למרות שמרכז המפלגה אישר את רשימת השרים כפי שהציג אותה שמעון פרס, הוא חופשי לנהוג ע"פי מצפונו.

ברעם, מתח בקורת קשה על ההרכב של השרים שיכהנו בממשלה החדשה כפי שגיבש אותה שמעון פרס: "שמיר עשה מעשה אמיץ והכניס שלושה צעירים חדשים לממשלה."

(המשך בעמוד 4)

סערה בעבודה על אי־הכללת אשה בין השרים

חברות המרכז צרו על הבמה וקראו לעבר פרס: איפה הנשים? שכחת את הנשים! ● עוזי ברעם, שהיה בין רשימת השרים, הודיע כי איננו מועמד לכהן בממשלה ● שמעון פרס הבטיח לתקן הטעות בעתיד, אולם הנשים תבעו: "לא, עכשיו" ● סיכמה את מפח־הנפש נאוה אייזן: בואו חברות, נחזור הביתה להכין ארוחת־ערב

סאר־לי שחר

הסערה פרצה בשעה 4.48 אחה"צ. שמעון פרס עמד על הבמה באולם קולנוע שביט בגבעתיים וקרא את שמות החברים שנבחרו על־ידו לכהן כשרים בממשלה. ככל שהוא מתקרב לסיום הרשימה הולכת ומתרחבת חגורת הנשים הצרה עליו: "איפה הנשים? שכחת את הנשים!" פרס כבר קרא את שמותיהם של רבים: נבון, וייצמן, שחל, יעקובי, בר־לב, צור, כ"ץ־עוז, וכשהגיע לברעם ואדרי, מילאו קריאות המחאה את האולם. פרס קורא לעברן "אנסה לתקן בעתיד!"

"כל הגברים מוצלחים"

"לא! לא: עכשיו" עולה בנגרו קולן. מזכירת נעמת מסה לובלסקי, הידועה כמקורבת לפרס, נדחקת בזעף אל הבמה, ואומרת בציניות: "כל הגברים, השרים, היו יוצאים מן הכלל! מוצלחים, נהדרים: רק האשה לא בסדר! ובחוסר צניעות גם אני רואה עצמי מתאימה לכהן כשרה בממשלה בהרכב שהובא בפנינו".

(המשך בעמוד 2)

"זה ארך שנייה והוא אמר לי את לא תהיי בממשלה"

סאר־לי שחר

לשושנה ארבלי אלמוזלינו נודע על אי צירופה לממשלה החדשה כשזומנה אתמול לשמעון פרס שעה קלה לפני הצגת רשימת השרים בפני המרכז. "זה ארך שנייה אחת", תגלה אחר כך. "לא: פרס לא נימק את הסיבות".

אומרת שושנה ארבלי בגילוי לב: "הייתי מבינה אם היו מחליפים אותי באשה אחרת בהתמודדות שהמרכז יחליט. יש לי אהדה במרכז אני לא יכולה לרדת לסוף דעתו. ביצעתי את עבודתי במסירות אני די חדשה בממשלה, רק שנתיים, ייצגתי את התנועה כבכור עכשיו — הוא ערף את ראשי אבל רק מבחינה פיסית. מבחינה תנועתית אני אמשיך לעשות את עבודתי הציבורית נאמנה."

את לא תהיי בממשלה

"הפגישה עם פרס ארכה שנייה אחת הוא אמר לי, את לא תהיי בממשלה, אפילו בשנפברים עובר. סתם ארם מעבודה, אומרים לו לכה, מפרטים סיבות. הוא לא אמר לי כלום! התייחסתי תמיד לשמעון בהערכה. ליכולת העמידה שלו. הייתי נאמנה לו, הלכתי איתו לכל הדרך בנאמנות אין גבול, אם זה מחיר הנאמנות, צריך לחשוב אם צריך להיות נאמנים לאדם איזשהו" — דברי ארבלי־אלמוזלינו.

פניה אומרים הכל - שרת הבריאות אתמול במרכז העבודה (צילום: בועז לניר)

מרכז העבודה הזדרז להצביע
עמוד 2

מכולה רפואית מיוחדת הופעלה לראשונה ע"י צה"ל בפעולת נעי'מה

אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בפעולת צה"ל בכפר נעיימה הפעיל צה"ל בפעם הראשונה מיתקן רפואי חדש הכולל חדר ניתוח ויחידת טיפול נמרץ שפותח בחיל־הרפואה וכבר בהפעלתו המבצעית הראשונה הציל חיי־אדם.

הצילה רופא הכוח הפושט

לכתבנו הצבאי נמסר כי אל המיתקן הובא הרופא של הכוח הפושט שנפצע. הפצוע הגיע עם לחץ דם אפס וללא דופק וטופל בחדר הניתוח הקידמי. גורם צבאי בכיר מסר כי אלמלא מיתקן זה, שבאמור הופעל לראשונה, היה הרופא הפצוע נפטר בדרכו לבית־החולים רמב"ם.

ציוד החייאה וחדרי ניתוח

המיתקן החדש הינו חלק מיחידה כירורגית נפרסת בשטח, הכוללת שמונה מכולות ממוזגות ובהן ציוד החייאה וחדרי־ניתוח. בפעולת דאמור בוצע לראשונה ניתוח בתוך המכולה. מיתקן דומה נשלח ע"י צה"ל לארמניה ופועל שם במתכונת דומה בפגועי הרעש. המיתקן השלם שעלותו כ־4 מיליון שקלים חדשים, ניתן להובלה בדרך האוויר, בים ועל גבי משאיות אל כל יעד נדרש.

פריסה שלמה של המיתקן החדש, מאפשרת טיפול ב־300 איש ביממה, תוך ביצוע 16 ניתוחים ואישפוז 20 איש ברזומנית. חיל־הרפואה קבע כי ניתן יהיה לנתח ולאשפז במיתקן חייל פצוע למשך 72 שעות לכל היותר, עד לפינויו לבית־חולים עורפי. בכוונת חיל־הרפואה להתקין ולמסד יחידות כירורגיות קדמיות, הכוללות את כל המתקנים, לצורך פריסה בחזית בעת לחימה או מבצעים גדולים.

שולץ מברך על ממשלה רחבה

דליה שחורי (ארה"ב)

שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ שיבח את הקמתה של ממשלה רחבה בישראל. הוא אמר, כי ממשלה כזו יכולה לקדם את תהליך השלום, ולפעול למענו ביתר יעילות מממשלה צרה. הוא אמר את הדברים בפגישה עם משלחת מטעם ועידת הנשיאים בראשות יו"ר הוועידה מוריס אברם.

מפ"ם: ממשלה להכשלת השלום ● עמוד 3
פיטורי גרוסמן אינם חוקיים ● עמוד 4
יוזמת שלום בריטית למזה"ת ● עמוד 5
עוד פצוע משכם מת מפצעיו ● עמוד 17
הפגנת אמנים נגד גנדי ● עמוד 20

חדשה — ישנה

לאחר חמישים יום של משא־ומתן קואליציוני הפכפך, שלא הוסיף כבוד ויוקרה לדמוקראטיה הישראלית, תוצג היום בכנסת הממשלה החדשה, כמעט עפ"י המתכונת הישנה של ממשלת האחדות.

בדיעבד מתברר, כי במקביל למו"מ עם המפלגות החרדיות, שניהלו הליכוד והמערך, הרי מלכתחילה התכוונו שניהם לחזור לעגלה המקרטעת של ממשלת האחדות.

אם אמרנו, כי זאת תהיה מהדורה שנייה של ממשלת האחדות היוצאת, הרי אין זה מדוייק. שכן, בממשלה החדשה בולט אי־השוויון בין שני השותפים. בראש־הממשלה הזאת יעמוד יצחק שמיר ארבע שנים ללא רוטאציה. קווי היסוד של הממשלה בתחום המדיני בולמים מראש כל אפשרות של יוזמה מדינית ישראלית, או הענות ליוזמות בינלאומיות. למעשה, הקיפאון המדיני של הליכוד בראשות שמיר, יהפוך מעתה לדוקטרינה המדינית של הממשלה החדשה, אשר בה פרס וחבריו יהיו שותפים לאי־עשייה למען השלום.

בהסכמתה של מפלגת העבודה תקים הממשלה החדשה שמונה התנחלויות בשטחים, כבר בשנה הראשונה. דבר זה יחריף את התסיסה בקרב הפלשתינים בגדה, ויתפרש בעולם כהתגרות מצד ישראל. זאת דווקא כאשר מתגבש קונסנזוס בינלאומי רחב בניסיון להביא לחדברות ולמו"מ בין ישראל לאש"ף, כדי להביא לחיסולו של הסכסוך הישראלי־פלשתיני.

מפלגת העבודה לא תיתרום דבר לטובת המדינה והחברה הישראלית על־ידי התחברותה המחודשת עם הליכוד. לעומת זאת היא קוברת את התיקווה שתלו בה מאות אלפי בוחריה, כי תיתכן אלטרנטיבה לדרך הימין.

עם הצטרפותן ברגע האחרון של המפלגות החרדיות־דתיות לממשלה החדשה יצטרכו לשלם להן חלק מהמחיר הגבוה שהובטח להן. בכך נשמטה הקרקע מתחת לרגליהם של אלו שתמכו בממשלה הרחבה בטענה כי היא תהיה מתכונת נגד סחטנות דתית.

מן הראוי להדגיש גם, כי בין יתר מומיה של הממשלה הזאת אפשר לציין כי אין בה אפילו יצוג סימלי לחמישים אחוזים מכלל הבוחרים – לנשים.

לא לממשלה כזאת זקוקים היום העם והמדינה. זוהי מכושלה בלתי רלוונטי ת לנסיבות ולבעיות העומדות היום בפני ישראל.

בדיון בבקשת הקונצרן לדחות על הסף התביעה לפירוקו

ביהמ"ש נתן לכור יותר מחודש להגיע להסכם במו"מ עם נושיו

הקונצרן ימשיך בעסקים כרגיל, בתנאי שאינם פוגעים בנושה כלשהו ● בני גאון בתוך אווירת השמחה: כור יוצאת לביצוע תוכנית ההבראה ברגל ימין

בבית המשפט שדן אתמול בבקשת כור התגודדו אתמול כ־70 פרקליטים, בהם בכירי ועשירי עורכי הדין בארץ. מימין לשמאל נגד כיוון השעון: עורכי הדין ישראל קנטור, אמנון גולדנברג ורם כספי, עם בני גאון, שמעון רביד ועו"ד יעקב נאמן (צילום: בועז לניר)

חנה איש־הורביץ

"מירוץ הזמן יעמוד מלכת. כור תהיה רשאית להמשיך בפעילות רגילה כאילו לא הוגשה תביעת פירוק נגדה, והעיסקאות שהיא תבצע לא יהיו בטלות", קבע אתמול סגן נשיא בית המשפט המחוזי בתל־אביב, ד"ר אליהו וינוגרד.

אולם בית המשפט היה גדוש בעשרות פרקליטים, בהם חיים צדוק מטעם בנק הפועלים, יעקב נאמן מטעם "בנקרס טראסט", ישראל קנטור ורם כספי מטעם כור, אמנון גולדנברג מטעם בנק לאומי, וכן מנהלי כור וחברת העובדים, נציגי תקשורת, וגורמים מעוניינים נוספים בהם נציגי השגרירות האוסטרית בישראל.

החלטת השופט ניתנה בסיום דיון מקדמי בבקשת כור למחוק על הסף את תביעת "בנקרס טראסט" האמריקני לפירוק הקונצרן בשל אי־פרעון חוב של 20 מיליון דולר.

השופט הקפיא את בקשת הפירוק, והעניק לקונצרן יותר מחודש להפעלת תוכנית הבראה שתתקבל על דעת הנושים, וכדי שכור והבנקים, שהם נושיו העיקריים, יוכלו להמשיך במו"מ לגבי תוכנית ההבראה, החזר החובות ומתן הביטחונות.

הבנקים־הנושים הזרים, ונציג חברת דרקסל האמריקנית, המייצגת את רוכשי אגרות החוב שהנפיקה כור בארצות הברית בסכום של 240 מיליון דולר.

גם חברת העובדים היתה מיוצגת בדיון וכן המהנדסים העובדים בכור. את מדינת ישראל יצג נציג כונס הנכסים הרשמי.

בראשית הדיון הפתיע נציגם של הבנקים הזרים כשאמר, כי ההצהרה שהגיש שמעון רביד, סמנכ"ל כור, ב־19 בדצמבר, איננה משקפת את עמדת הבנקים הזרים, וכי הבנקים הזרים אינם מוכנים להתקדם עם תוכנית ההבראה שהגישה כור ב־10 בנובמבר. אולם בהמשך הישיבה הביעו הפרקליטים השונים, בכללם גם פרקליט "בנקרס טראסט", את הדעה שרצוי לתת לכור הזדמנות להמשיך ולנהל עסקים כרגיל ולהסדיר את החובות ללא הליך של פירוק.

עורך הדין ישראל קנטור, אחד מפרקליטיה של כור, מסר לעיונו של בית המשפט את מכתבו של ויקטור מדינה, מנכ"ל משרד האוצר, לפיו הוא מוכן לסייע לכור על ידי העמדת סכום של 50 מיליון דולר, בתנאי שתוכנית ההבראה תתקבל על ידי הבנקים. הפרקליט הציע הצעה מרחיקת לכת: בית המשפט יורה על מחיקת תביעת הפירוק, ורק אם המו"מ לא יעלה יפה, יאפשר ל"בנקרס טראסט" לחדש את התביעה. הצעה זו לא קיבלה את הסכמתם של הנושים והשופט דחה אותה.

המגבלה על פעולות היא, שהקונצרן לא יוכל לפגוע במצבם של נושים. כלומר למכור נכסים שבבעלותו, לשעבד נכסים או לתת יתרונות לחלק מהנושים על־פני נושים אחרים. עם זאת, יוכל כור לחדש את הערבויות שהוא נותן באופן רצוף לחברות הבנות שלו שתוקפן עומד לפוג ב־31 בדצמבר.

החלטת השופט התקבלה בתחושה של שמחה כללית. "כור יוצאת לביצוע תכנית ההבראה ברגל ימין", אמר מנכ"ל כור, בני גאון.

קיסר: מאמינים שנוכל להבריא את כור

"העובדה שמשרד האוצר בעצמו הביא לבית המשפט את ההתחייבות של 50 מיליון דולר לכור, מוכיחה שהממשלה, כמו הנהלת הקונצרן וחברת העובדים של ההסתדרות, מאמינים ביכולת ההבראה של כור למען עשרות אלפי העובדים בקונצרן והמשק היצרני הישראלי גם יחד", אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, על החלטת בית המשפט.

השופט הדגיש, כי מטרת החוק איננה לפרק בכל מחיר חברות החייבות כספים. להיפך, יש לעשות כל שניתן כדי שהחברה תתקיים מבלי לפגוע בנושים. השופט הדגיש את חשיבותה של כור כחברת ענק, שפירוקה עלול לגרום זעזוע במערכת הכלכלית של ישראל ולפגוע בעשרות אלפי עובדים וחברות.

לבקשת הפירוק הצטרפו הבנקים הישראליים, שלושה בנקים אוסטריים, חברת מנופקצ'רס הנובר המייצגת ועדת היגוי של כל

אתר החרמון ייפתח היום; גשמי הברכה הדביקו הפיגור העונתי

יהודה צור, יוסף גלילי, עתי"ם

אתר החרמון ייפתח היום לציבור, לאחר שגובה השלג במקום הגיע בכמה מקומות למטר אחד, והוא עדיין ממשיך לרדת, כמעט ללא הפוגה.

מנהל האתר, אלי סגרון, אמר כי באתר הושקעו כמיליון דולר בפיתוח שירותי תיירות.

בגליל ובגולן המשיך הגשם לרדת ללא הפוגה. בכבישים באזור צפת שורר ערפל כבד מאוד, שנמשך כל שעות היום ומקשה מאוד על תנועת כלי הרכב.

גשמי ברכה

הגשמים שירדו עד כה הם גשמי ברכה שהדביקו את הפיגור שהיה בראשית העונה, והם עומדים על הממוצע הרב־שנתי של העונה. — מסר דובר "מקורות", מרדכי יעקובוביץ'.

גשמי היממה האחרונה העלו את מפלס הכנרת בעוד 5 ס"מ, שהם כ־9 מיליון מ"ק מים. עם זאת, הוסיף הדובר, דרושים גשמים רבים נוספים כדי להעשיר מחדש את מי התהום ולמלא את המאגרים העיליים.

אלפי תקלות חשמל

אלפי אזרחים ברחבי המדינה שפקקי החשמל בבתיהם נשרפו אתמול ושלשום, פנו לחברת החשמל כדי להזעיק טכנאים לתיקון התקלות, אולם רבים מהם נאלצו להמתין עד 12 שעות, עד לתיקון התקלה.

העבודה בכיתן דימונה תחודש ביום א'; 40 יוחזרו למתפרה

עתי"ם, איילת מזור

העבודה במפעל כיתן דימונה תחודש ביום א' במלואה, ופיטוריהם של 40 מתוך 119 מפוטרי המתפרה יבוטלו. על כך הוסכם אתמול בין הנהלת התשלובת לנציגי העובדים בדימונה. ההסכם מסיים את סכסוך העבודה במפעל.

מנכ"ל תשלובת כיתן, עמרי פדן, נפגש אתמול בהדר־יוסף עם נציגי העובדים ומזכיר מועצת פועלי דימונה, וסיכם אתם על חידוש העבודה במלואה. מההנהלה נמסר, שבאותו מעמד נחתם הסכם פיצויים למפוטרים, וההנהלה התחייבה להחזיר לעבודה 40 מעובדי המתפרה שקיבלו כבר הודעות פיטורים בתנאי שכר ונורמה נמוכים מכפי שהיו בעבר. לדברי הנהלת התשלובת, שכר זה יאפשר הפעלת מתפרה עם 40 עובדים בתנאים של רווחיות.

על שיעור הפיצויים לשמונים מפוטרי המתפרה הוחלט שלא למסור פרטים. באותו מעמד חתמו הצדדים על הסכם מפעלי לשנה הקרובה. כשחזרו נציגי העובדים אתמול לדימונה שמרו על שתיקה בכל הנוגע לתוצאות המו"מ, והוסיפו, "אנו רוצים שקודם תחודש העבודה במפעל, והרוחות יירגעו".

בתיה"ח בת"א שובתים היום במסגרת השבתות הרופאים

רונית מורגנשטרן

היום הגיע שוב תורם של בתי־החולים העירוניים בתל־אביב בסבב ההשבתות האזוריות של רופאי־המדינה. יופעלו במתכונת שבת בתי־החולים "איכילוב", "רוקח" ו"הקריה".

מחר יושבתו "שערי צדק" בירושלים, "ברזילי" באשקלון, "אסף־הרופא" בצריפין ובתי החולים הפסיכיאטריים — "איתנים" ו"כפר־שאול". הרופאים תובעים השוואת תנאי שכר לאלה הנהוגים בקופת־חולים.

עובדי המעבדות בשירות המדינה שבים היום לעבודה סדירה עד סוף השבוע. ביום א' ישביתו 2,200 עובדי המעבדות את כל המעבדות הממשלתיות ויפגינו מול משרד ראש־הממשלה בירושלים. הם תובעים שיפור בשכרם ובמעמדם המקצועי.

פסה הסדיר המחלוקת עם הנהלת ועובדי בילינסון

רונית מורגנשטרן, איילת מזור

לאחר שתבעו ממנכ"ל קופת־חולים, נחום פסה להתפטר בגלל הדחת המנהל האדמיניסטרטיבי של בית־החולים בילינסון, נפגשו אתמול יו"ר ועד הרופאים, ד"ר ויליקובסקי, ויו"ר מועצת העובדים, אלברטו אמרגו, עם פסה והבהירו את אי־ההבנות.

פסה הציג בפני הנהלת בית־החולים תוכניות לפיתוחו, לרבות בניית בית־חולים מרכזי לילדים, אגף חדש לכירורגיה ומכון חדש למחקר. כן התקיים דיון על הרכב ההנהלה האדמיניסטרטיבית החדשה, במגמה ליצור שיתוף פעולה ואווירה חיובית בין העובדים למנהל האדמיניסטרטיבי החדש.

מזכיר מועצת הפועלים בבאר־שבע, בנץ כרמל, שלח אתמול מברק למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בו הביע את "תמיכתנו הבלתי מסויגת שלי ושל ועדי קופ"ח בבית־החולים סורוקה, בבאר־שבע ובנגב, במנכ"ל קופ"ח. זו זכותה של הנהלה למנות מנהלים. אנו מתערבים רק במקרים של פגיעה בציבור העובדים".

ועדי שכונות: השאירו את המנהל הארגוני בסורוקה

איילת מזור

בעקבות הידיעה על כוונת הנהלת קופת־חולים להעביר מתפקידו את המנהל האדמיניסטרטיבי של בית־החולים סורוקה, שלום ברשי, החלה בעיר התארגנות למען השארתו.

ועדי השכונות מוחים על הכוונה להעביר את ברשי. ראש־המועצה למען הילד בבאר־שבע, אמר אתמול, כי הוא מוחה על הכוונה להחליף את ברשי, והוא מתנגד להצנחת אנשים מהצפון לתפקידים מרכזיים בעיר.

דובר קופ"ח, דוד תגר, אמר: "קופת־חולים איננה נוהגת למסור את שיקוליה בנושאים אישיים. פועלו של ברשי זוכה להערכה מלאה, אולם אין זה נושא הצריך להיות נדון באמצעי התקשורת".

900 הודעות על פיטורים צפויים נמסרו החודש בחיפה

קובי מנדל

כ־900 הודעות על כוונות לפטר עובדים התקבלו בדצמבר בשירות התעסוקה בחיפה. מנהל השירות, יהודה שושני, מסר כי יש להניח שמספר דורשי העבודה יגדל בהרבה לקראת סוף החודש.

מליאת מועצת פועלי חיפה התכנסה כדי לגבש תוכנית להתמודד עם מצב האבטלה המחמיר. היא החליטה להטיל על מזכירות מועצת הפועלים להכין יחד עם ראשי הארגונים הכלכליים בחיפה ועם ראשי הרשויות המקומיות באזור, תוכנית כלכלית לפיתוח העיר ולהבטחת מקורות תעסוקה חדשים. התוכנית תוגש לצמרת הכלכלית החדשה.

מזכירות מועצת הפועלים הוסמכה לנקוט בצעדים אופרטיביים אם התוכנית לא תיושם בתוך פרק זמן סביר. מזכיר מועצת הפועלים, משה ורטמן, אמר בדיון כי מצב התעסוקה במרחב חיפה ילך ויחמיר. חבר מזכירות מועצת הפועלים, אברהם המאירי, אמר כי "חיפה הפכה לעיר סער. מותר וצריך להשקיע בעיירות פיתוח אך לא על חשבון מרחב חיפה. יש לנצל את עוצמתה הפוליטית של חיפה לכפות על ממשלת ישראל שינוי המדיניות כלפי אזורנו".

לבקשת בל"ל מונה כונס למלון אורגיל השייך לשיף

עתי"ם

נשיא בית המשפט המחוזי בת"א, ד"ר אליהו וינוגרד, נעתר אתמול לבקשת בנק לאומי למנות את עו"ד זכריה פייס לכונס נכסים של מלון "אורגיל" בירושלים. המלון שייך לחברות בית מרדכי ואורגיל, של המלונאי חיים שיף, אשר לפי טענת הבנק חייב לו כ־33 מיליון דולרים.

בבקשה למינוי הכונס טען הבנק, כי העניק לשתי חברות אלו אשראי והלוואות, ובתור ביטחון שיעבדו את מלון אורגיל ואת כל נכסיהן לטובתו. הבנק טוען כי החברות אינן משלמות את חובותיהן, ואם המלון שנסגר לא מכבר לא ייתפס מיד על־ידי הכונס, יש חשש שיימכר או ייתפס על־ידי נושים אחרים וזכויות הבנק ייפגעו.

בבקשה נטען עוד, כי שתי החברות ניסו להשכיר את המלון, ואף פנו למתווך. המתווך סבר, בטעות, כי עו"ד פייס מונה כבר לכונס נכסים של המלון, ולכן פנה אליו כדי לקבל את הסכמתו להשכרת המלון, תמורת כ־300,000 דולרים בשנה.

נערה נדרסה למוות בר"ג; ניידת טיפול נמרץ התהפכה

עתי"ם

אסנת שוקרון (15) מגבעת שמואל, נדרסה למוות אתמול בצהריים, כשחצתה את הכביש בצומת גוהה—בר־אילן. פגעה בה משאית שנסעה מצפון לדרום.

ניידת טיפול נמרץ מנתניה התנגשה אתמול לפני הצהריים ברכב אחר בצומת בית ליד, והתהפכה. איש לא נפגע.

המרכז לא היה מעוניין לשמוע דברי המתווכחים ומיהר לאשר הכניסה לממשלה

„מי שהולך לממשלה זו גוזל מהעם את התקווה" — מחה ח"כ רמון, אבל איש לא הקשיב

מאת לילי שחר

רוב חברי מרכז מפלגת העבודה הגיעו לישיבה המכריעת עם החלטה ברורה — לאשר את כניסת המערך לממשלה. הם לא היו מוכנים אפילו לשמוע בסבלנות דעות אחרות.

ח"כ חיים רמון שייצג את היונים המתנגדים לכניסה לממשלת אחדות עשה חשבון חריף עם יו"ר המפלגה שמעון פרס, אבל לא רק איתו. „שנתיים תיארת את הממשלה הזו כממשלה שצריכה היתה לקבל החלטות לחיים ומוות והחליטה להיות ממשלת מוות. שר-הבטחון אמר בסיעת המערך שזוהי ממשלה משותקת מבחינה מדינית, וזה היה כשפרס היה שר-חוץ ולא רק קורא מברקים סודיים כשר אוצר. אז מה אתם מדברים על המשך תהליך השלום. אומרים ששמיר התמתן ושרון נעשה קיצוני. אדוני, (לפרס) אתה הגדרת כרוצח השלום את שרון! את שמיר! ולא במקרה הוא צריך שלושה עורכי-דין בממשלתו: הוא רוצה לרצוח שוב את השלום ושהם יוציאו אותו שוב זכאי"

גוזל מהעם התקווה

חברי המרכז מתפרצים מנסים לקטוע את חיים רמון והוא מעיר להם. „אל תתרגשו, המיעוט שלי מכוסח! מי הם ראש הממשלה ושר החוץ המיועדים — שני בעלי רקורד שלילי ביותר בנושא שלום ובטחון — לא ל-242, לא לקמפ-דייוויד, לא לנסיגה מלבנון, לא ליוזמת השלום של פרס-חוסיין, לא ליוזמת שולץ, וארנס זוקף לעצמו „לא" לבוררות בטאבה. ואתם משלים את עצמכם שתהיה תזוזה?" רמון קורא ללכת לאופוזיציה ולהיות אלטרנטיבה. מי שנכנס לממשלה הזו גוזל מעם ישראל את התקווה לימים טובים יותר. תקווה שבאמת יהיה שלום תקווה שבאמת יהיה משק שוויוני. מי שמצביע בעד לוקח מעם ישראל את תיקוותו. עם בלי תיקווה הוא עם אבוד!" רמון זועק אך דבריו כמו נופלים על אוזניים ערלות.

אמיר משבח שמיר

ז'אק אמיר מגדיל לעשות מבין מחייבי ההצטרפות לממשלת האחדות הוא מהלל ומשבח את שמיר כאילו היה חבר במפלגה אחרת ולא במפלגת העבודה: „אנחנו אנשים מתנועת העבודה צריכים לגלות ולומר את האמת. שמיר, ראש הממשלה, גילה מנהיגות לאומית ראוייה לשבח. ואם מישהו אחר היה מתמנה לראש ממשלה מה היה קורה?"

חברי המרכז מתייחסים בסלחנות לדבריו של אמיר הם אפילו לא מוחים. הם גם שמעו בחוסר עניין גלוי את פירוט ההסכם שבין המערך לליכוד: „יימשך תהליך השלום", אמר פרס, „תהיינה בחירות בשטחים". ובהתקפה ראשונה על השר שרון אומר פרס „אותם שטוענים כי ניתן לשים קץ לאינתיפאדה בתוך שבועיים, הם שהכניסו אותנו לבוץ הלבנוני, מדוע לא גמרו עם הבוץ הזה בשבוע, בחודשיים?"

למהר ולהצביע

השר שחל מפרט את הישגי המערך במשא ומתן הקואליציוני — מספר התנחלויות קטן ממה שהיה אמור להיות בממשלת אחדות אחרות: הקמת הפורום לקידום יוזמות מדיניות והפורום הכלכלי. אבל חברי המרכז לא זקוקים לשיכנועים נוספים. לא מבקשים הצבעה חשאית. זה מיותר. בהצבעה גלויה — רוב מוחץ לכניסה לממשלת אחדות.

תחזית אסטרולוגית: הממשלה הרחבה תיפול בתוך ארבעה חודשים

מאת יואב אביב

„הממשלה הרחבה בראשותו של יצחק שמיר תקום למרות הקשיים הרבים ואולם היא תיפול בתוך ארבעה חודשים" כך טוענה האסטרולוגית היפנית סיליביה ליף.

האסטרולוגית כבר הספיקה לפרסם אתמול תחזית כללית לשנה הבאה שהכינה על פי מפה אסטרולוגית. לדברי ליף בשלהי מארס, או בתחילת חודש אפריל 1989 צפויה הממשלה הרחבה להתפרק.

בהתייחסה לאינתיפאדה אמרה ליף כי למרות הרגיעה היחסית השוררת כעת, תשוב ההתקוממות בשטחים ותגבר. ואולם על פי המפה יש סיכוי שההתקוממות תרעך לקראת סוף השנה הבאה ואת בעקבות הבטחות של גורמים חיצוניים. יאסר ערפאת ונציגים רישמיים של ממשלת ישראל, לא יגיעו על פי תחזית זו לכלל הידברות במהלך שנת 1989.

דורש להוציא מדרשה לחינוך של צה"ל מבית ביתר ביים

אבי בניהו, כתבנו הצבאי

ח"כ רן כהן פנה אתמול לשר-הביטחון יצחק רבין, בדרישה להוצאת מיתקן של צה"ל מתוך אכסניה פוליטית. מסתבר כי המדרשה הצבאית של חיל החינוך בירושלים ממוקמת בבית ביתר שברובע היהודי. בדרישתו טוען חבר הכנסת כי צה"ל נזהר מפעילות פוליטית בלתי מאוזנת והנה, יוצא, כי דיור הקבע של המדרשה לחינוך צבאי בירושלים, הנימצאת בתוך בית ביתר, שהוא מיבנה המקושט כולו בסממנים רעיוניים ופוליטיים של תנועת ביתר ותנועת החירות. לדבריו של ח"כ כהן, קירות המיבנה מכוסים סיסמאות, תמונות, סמלים וכלי נשק - זיכרון לפעילות המחתרות המזוהות עם תנועת החירות, שנועדו כולן לשכנע את המבקרים בבניין בדרכה של התנועה ואבותיה הפוליטיים - אנשי בית"ר.

„כשם שלא יעלה על הדעת לשכן מדרשה צבאית בישיבת פונביז' בסמינר אפעל, או בגבעת חביבה, כך יש לנתק את הקשר של צה"ל עם בית בית"ר השנוי במחלוקת" - דורש ח"כ כהן.

„טעם של פעם" — קיבוץ מסילות מציין 50 שנה לעלייתו על הקרקע

כתבנו בעמק

קיבוץ מסילות, שבעמק בית שאן, חוגג היום חמישים שנה לעלייתו לקרקע.

ב-22.12.1938 עשתה שיירה של מתיישבים, עולים מפולין ובולגריה, את דרכה לאתר המיועד של הקיבוץ. תוך מספר שעות הקימו את הצריף הראשון, החומה ומגדל השמירה.

היום, חמישים שנה אחרי, יחגוג הקיבוץ בצינעה, ללא מוזמנים, תחת הסיסמה „טעם של פעם". בטקס שייערך בערב בחדר האוכל יתקבלו החברים החדשים בזרי פרחים, וארוחות הצהריים והערב יוגשו בסגנון של פעם. מזכירת הקיבוץ, טרי בנאור, מסרה כי בצהריים יעלו החברים לבית העלמין ויתיחדו עם זכרם של ראשוני המתיישבים.

יצויין כי במסילות כ-670 תושבים.

אמש בקונצרט

האח הגדול והאח הקטן

סמפוניה מספר 96 של יוזף היידן קשישא פתחה אמש את הקונצרט השלישי למנויי סדרת פילוקלאסיקה של התזמורת הפילהרמונית, בהיכל התרבות בתל-אביב. אחריה ניגנה התזמורת יחד עם רוני רוגוף, את הקונצ'רטו השלישי לכינור של מוצרט הצעיר.

בסמפוניה של היידן ובפרק האמצעי של מוצרט יצר המנצח, אילן רוגוף, אווירה אריסטוקרטית. הוא העלה, לעיני רוחי, ארמונות נסיכים, שבהם רקדו נשים יפות וגברים הדורים, לצליליה של תזמורת משובחת.

המנצח העמיד סמפוניה הידנית מבריקה כשלל צבעי צליל, במידה מכרעת בזכות הפיסוק האינטליגנטי, שיצר מתח בין ההפסקות הקטנות בתוך המשפטים המוסיקאליים, לבין המלודיות שלאחר מכן.

את הקונצ'רטו לכינור פתח רוני רוגוף בכבדות ובחוסר נקיון. בפרק השני הוא עלה על מסלול של נגינה זמרתית, אך בפרק השלישי מעד, הפעם בתחום הקצב.

במחצית השניה הופיע אילן רוגוף גם כפסנתרן רגיש, קשוב ומוכשר בנגינה ובניצוח על הקונצ'רטו השלישי לפסנתר ולתזמורת של בטהובן הציג לפני המאזינים את המלחין כמשורר צלילים.

הפילהרמונית לא מילאה תפקיד של מלווה, אלא תפקיד שווה ערך לתפקיד הסולן. התזמורת ניהלה עם הסולן, דו-שיח פורה שנע בין דרבון וקינטור בין קבלה לאישור. את אילן רוגוף היינו שומעים ברצון פעמים נוספות, אם כמנצח ואם כסולן.

יצחק שור

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה בשיבה טובה של אמא-סבתא-וסבתא רבא

רחל ליפשיץ

ההלוויה תתקיים היום, יום ה', 22.12.88, בשעה 15.00 בבית-הקברות שבקיבוץ בריקאי

משפחות במכון וקיבוץ בריקאי

מערכת הבטחון תבקש ממשרד החוץ לכסות עלות משלחת החילוץ לארמניה

אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מערכת הביטחון תבקש ממשרד החוץ לכסות את עלות פעולת החילוץ של צה"ל בארמניה. עלות מבצע הסיוע נאמדת במאות אלפי דולרים. מפקדי ה' חילות שיחידותיהם נוטלים חלק בכוחות הסיוע נתבקשו לסכם ולהגיש לידי היועץ הכספי לרמטכ"ל את סכום עלות הסיוע כדי לגבש את העלות הכוללת ולהגיש אותה למשרד החוץ.

כתבנו הצבאי מוסר כי חילות רבים נטלו חלק בסיוע וביניהם: חיל האויר, חיל הרפואה, חיל-הקשר, חיל הג"א, מפקדת חיל התחזוקה וכן אגף המטה במטכ"ל.

(צילום: בועז לניר)

מחאת חברות

סערת רוחות במרכז

(סוף מעמוד ראשון)

שמעון פרס חוזר לשולחן הנשיאות. „זה מה שיכולתי להציע" הוא אומר ומתרחק מהמיקרופון. „אז לא עשית טוב מספיק" קוראת לעברו מזכירת נעמת ת"א עדה רבון. שושנה ארבלי אלמוזלינו, יוצאת מהאולם. אורה נמיר נעדרה מן הישיבה כבר לאחר שבפגישה שהיתה לה עם פרס קודם לכן, הוא הציע לה לכהן כסגנית שר-החוץ.

ברעם: אינני מועמד

ברעם ניגש למיקרופון: „אני רוצה להודיע שעוזי ברעם אינו מועמד לממשלה". אברהם בורג מהצעירים המקורבים לפרס הפתיע כשקרא לפרס לקחת חזרה את הרשימה כדי לתקנה: „אנו נמצאים מול הטעות הגדולה ביותר שעשינו. שמיר, הפסיכי, שלא זז ולא יזוז, הכניס פנים חדשות ורעננות ולך יש שם של יוצר ויזום, החלפת רק שניים והשר השלישי הוא על סף כניסה. לא בחרנו אשה לרשימה, יש לי הרושם שאנחנו בערב החשכה, כאשר לא השתנה מעמד האשה".

עימות פרס — בורג

פרס מנפנף לעברו בידיו עושה עוויות של אי-שביעות רצון בולטת. „אתה יודע כמה קשה היה להכניס אותך לכנסת?" הוא קורא לעברו של אברום, ואברום לא נרתע: „אני מודה לך ומצפה שתעשה אותו מאמץ לגבי החברות". פרס: „קשה לנו קשה לי. תיקנתי פעם אחת, אתקן פעם שנייה, זה לא עריפת ראשים".

הנשים: „ומה עם הראש של שושנה?" הן מתריסות. אחד מחברי המרכז אומר: „למדנו משהו מחרות, קרקס ממש קרקס."

„תחכו שנבוא לעזור לכם בבחירות לרשויות המקומיות. תעבדו לבד" מאיימות הנשים. פרס: „עוזי ברעם ראה את הרשימה לפני כן והוא קיבל אותה. דבריו לא מקובלים עלי". אברום בורג: „איזה ביזיון".

בואו נחזור לטפל בילדים

עוזי ברעם מציע לגשת להצבעה. ההצבעה סוערת ורוגשת והיא גלויה. 361 בעד הרשימה, 154 נגד. פרס מבטיח: „אני מקווה שהדברים יבואו על פתרונם במשך הזמן".

גאווה איזון פעילה במתנו"ס רמת-השרון קוראת מעל הבמה: „בואו חברות, בואו נחזור הביתה לטפל בילדים ולהכין ארוחות ערב".

חוסיין: הנהגת ישראל חייבת להבין שהחלה תקופה חדשה

אורי הורוביץ

המלך חוסיין אמר אתמול שעל הנהגת ישראל להבין שהחלה תקופה חדשה באיזור. המלך חוסיין ניתח את המצב באיזור. לדבריו, הוא רואה תקופה חדשה אחרי היציבות שהשתררה במפרץ בשל הפסקת האש בין אירן לעיראק.

לדעתו ארועי המפרץ והאינתיפאדה נותנים הזדמנויות חדשות באיזור. האינתיפאדה לטענתו הציבה את הבעייה הפלשתינית במקומה הנכון. המלך חוסיין עתר שבחים להנהגת אש"ף ולערפאת על יוזמת השלום בז'נווה, יוזמה שהביאה לדיאלוג בין אש"ף לארה"ב.

דיאלוג זה הוא שלב חדש, העשוי לקרב פתרון הבעיה הפלשתינית ע"י מימוש הגדרה עצמית לפלשתינים והקמת מדינה. חוסיין קרא ליוזמת ערפאת יוזמה אמיצה.

האזינו מחר יום ו'
בשעה 9.30 לתכנית „כל צבעי הרשת",
לשלה יצחקי
על חברות-הנוער,
בעקבות הוצאת ספרה

אבן הגבול בטאבה תוצב ב-2 בינואר

אבי בניהו

כתבנו הצבאי

צה"ל, הצבא המצרי ומשקיפי האו"ם יציבו ב-2 לינואר את אבן הגבול 91 בשטח טאבה. ביום זה תסתיים מלאכת הנחת 14 אבני הגבול שהיו במחלוקת בין ישראל למצריים וניקבעו בבוררות בינלאומית. לאחר הצבת אבן גבול 91 תידרש הממשלה לסכם עם השלטונות המצריים את נושא הבעלות על המלון וכפר הנופש בטאבה. גורם צבאי מסר כי מלאכת הנחת 14 אבני הגבול תיפסק בראשית השבוע הבא ליומיים כדי לאפשר לחיילי כוח האו"ם הרב-לאומי בסיני המשקיפים על המלאכה לחגוג כדת וכדין את חג המולד.

עם אשר באב"ד ובני המשפחה

משתתפים באבלכם הכבד במות

האם

קיבוץ עין-דור

"על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833, חשבון בבנק הדואר 3—45360—4

המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 1, בניין סנטור חדרים 102—121, טל' 02-233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' [illegible] 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

מפ"ם: הממשלה בראשות שמיר תתרכז בהכשלת תהליך השלום

רואה בחומרה החלטת מרכז "העבודה" להצטרף לממשלה ● "מפ"ם תתייצב כאלטרנטיבה ותמלא את שליחותה למען קידום השלום והצלת המשק והחברה" — נאמר בהחלטת המזכירות

יוסף גלילי

„מזכירות מפ"ם רואה בחומרה רבה את החלטת מרכז העבודה לכונן ממשלה בראשות שמיר" - נאמר בהחלטת המזכירות, שהתכנסה אתמול בתל-אביב לדיון מדיני. הצעת ההחלטה הובאה על-ידי מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות.

„פרס ורבין נטלו על עצמם אחריות כבדה בניווט מפלגתם בממשלה שעיקר תפקידה הוא הכשלת תהליך השלום בינינו לבין הפלשתינים, המשכת משטר הדיכוי בשטחים והטלת כל העול של הצלת המשק על גב העובדים. זהו יום מר ועצוב בתולדותיה של תנועת העבודה. בנסיבות אלה תתייצב מפ"ם כאלטרנטיבה ותמלא את שליחותה למען קידום השלום והצלת המשק והחברה", נאמר בהחלטת המזכירות.

בדברי הפתיחה שלו אמר גרנות: בזירה הבינלאומית יש היום נטייה לנצל את שעת הכושר של ההבנה הגוברת בין שתי המעצמות כדי לפתור סכסוכים אזוריים שיש להם משמעות לגבי השלום בעולם. גם לגבי הבעיה הפלשתינית נוצר מומנט פסיכולוגי המאפשר לה להשתלב בנסיבות הבינלאומיות. המהלך האחרון של אש"ף, שבא בעקבות האינתיפאדה, מחייב אותו לתת תשובות שיתאימו למציאות החדשה. האמריקנים החליטו לראות בתשובות אש"ף כמספקות. לגבינו, התשובה היא נוסחת שמיטוב — יריב שעמדה בוויכוח נוקב במשך שנים.

מפ"ם, הוסיף גרנות, מבטאת עמדה ציונית גאה תוך שותפות יהודית-ערבית, ובזה ייחודה, לא מקרה הוא שמפ"ם חזתה את התהליך הנוכחי מראש.

בהתייחסו למהלכיה האחרונים של מפלגת העבודה אמר גרנות, כי אחרי הבחירות היתה לה אפשרות לעמוד בראש אופוזיציה לוחמת וגדולה של 58 חברי כנסת. בהליכתה לממשלה בראשות שמיר העמידה מפלגת העבודה בסימן שאלה את האלטרנטיבה של תנועת העבודה. החלטה זו היא קשה לתנועת העבודה, להסתדרות ולסיכויי השלום. אנו רואים במציאות שנוצרה אתגר המחייב את מפ"ם ליתר אחריות במאבקה כאופוזיציה למען השלום ולהצלת המשק והחברה.

החברים שהשתתפו בדיון היו תמימי דעים עם דבריו של אלעזר גרנות.

נחום שור ואלי ספרן קראו לשיתוף היונים במפלגת העבודה ובמפלגות אחרות בכוח מוביל ויוזם של השמאל הציוני-סוציאליסטי.

שושנה ברקן, שבנה נפצע בעינו באינתיפאדה, אמרה: „אם אש"ף לא יפסיק את האלימות לא ננהל מו"מ עימו. רק בהפסקת הטרור יוכיח ערפאת שכוונותיו כנות".

יצחק פטיש ציין, כי הבעיה המרכזית העומדת בפני מדינת ישראל היא בעיית השלום והיחסים שלה עם ידידיה בעולם, הדוגלים בפתרון סכסוכים אזוריים בדרכי משאומתן.

מאיר תלמי אמר, כי ממשלת אחדות בראשות שמיר היא מתכון לקיפאון מדיני. האינתיפאדה לא יכולה להיגמר בלא כלום. היא דוחפת את אש"ף לפתרון של שלום. יש שעת כושר וצריך להעמיד את אש"ף במבחן.

דיברו עוד אילן אסיה, רב צ'רנובורה ונפתלי פרר.

בסכמו את הדיון הגיש גרנות את ההצעה הבאה שנתקבלה על-ידי המזכירות.

„אנו עומדים כאן במחאה נגד ההחלטה הצפויה במרכז מפלגת העבודה, החלטה שתוביל את רבין ופרס תיישר אל זרועות חזית הסירוב הישראלית ביחד עם שמיר. מכאן אנו מאותתים לבני הברית שלנו במרכז מפלגת העבודה וקוראים להם לאור החלטת מפלגת העבודה מקומכם איתנו". — כך הכריז מזכיר צעירי מפ"ם אילן גילאון (במרכז התמונה) במשמרת מחאה מול מרכז מפלגת העבודה שהתכנס אתמול (צילום: בועז לניר)

צבן: שמיר מועיד לפרס לבלום כל מאמץ לשלום

שעי"ה

יאיר צבן ממפ"ם אמר אתמול, כי התפקידים שמועיד יצחק שמיר לשמעון פרס ויצחק רבין בממשלה הבאה הם לבלום יחד עם הליכוד כל מאמץ בינלאומי להשכין שלום בין ישראל לפלשתינים, להמשיך את מדיניות הדיכוי בשטחים ולפתור את בעיות הכלכלה על גבם של העובדים.

צבן הוסיף כי העדפת ובחירת שמיר את המערך על פני שותפיו מהמפלגות הדתיות והימין לא מצביעה על הצהרת כוונות לקו גמיש בנושאי המדיניות העיקריים. לדבריו, בשנתיים האחרונות כאשר פרס היה ממלא מקום ראש הממשלה, ושר החוץ לא היו אלה המפלגות הדתיות בממשלת האחדות שמנעו יוזמות מדיניות. היה זה יצחק שמיר שעשה זאת. ח"כ צבן דיבר בראיון ל"קול ישראל".

„ניו-יורק טיימס": העולם התהפך — אבל לא הנהגתה של ישראל

תוקף את מפלגת העבודה על שהפנתה עורף לוועידה הבינלאומית

דליה שחורי

וושינגטון. — במאמר מערכת ביקורתי ונרגז כתב אתמול ה„ניו-יורק טיימס", ש„העולם התהפך אבל לא הנהגת ישראל. המפלגות הגדולות בישראל נמוגות מהמציאות החדשה ומדינאים ישראלים מסרבים להקשיב לשינויי העמדות הפוליטיים בעולם, במיוחד בארה"ב".

„שעה שאש"ף מתקדם לעמדת מו"מ רצינית, מנהיגים ישראליים הולכים לאחור. הם היו עסוקים שבועות באינטרגות פוליטיות מסובכות ובקושי היה להם זמן להסתגל לשינוי הלוך הרוחות בארה"ב. אבל, התעלמות מכך לא [illegible]", קובע העיתון.

מאמר המערכת תקף גם את מפלגת העבודה, על שהפנתה עורף לוועידה הבינלאומית, בעוד המשך כהונתו של יצחק רבין כשר-הביטחון מבטיח המשך הדיכוי בשטחים. כן נזוה מפלגת העבודה את התנגדותה להתנחלויות חדשות בגדה המערבית והסכימה להקמת שמונה התנחלויות בשנה.

העיתון מתייחס למאמר מפרי עטו של שמעון פרס, המתפרסם בדף הסמוך, ובו קריאה לתיאום עמדות הדוק עם ארה"ב כדי לקיים בחירות חופשיות וסודיות בגדה המערבית ובעזה, וכותב: „קשה ליישב בין גישה פרגמטית זו של מפלגת העבודה לבין מאבקו של פרס, שישראל תישאר פתוחה להשקפותיהם של פלשתינים בשטחים, כפי שהוא מביא זאת היום כאן".

במאמר שפורסם אתמול ב„ניו-יורק טיימס" תחת הכותרת „בחירות ולא כדורים בגדה המערבית", כתב שמעון פרס, כי משלחת ירדנית-פלשתינית נראית כרגע בלתי זמינה, אך „אנו מוכנים למשא-ומתן על הסדרי ביניים עם כל צד". כן אמר פרס, כי ישראל מוכנה לשאת ולתת עם נציגים פלשתינים שהם בעד שלום, השואבים את סמכותם מהעם. לכן „אנו מציעים לקיים בחירות חופשיות וסודיות בגדה המערבית ובעזה, שינוהלו באווירה שקטה, ומצידנו — תוך אי התערבות מוחלטת".

עוד כתב פרס, כי כדי לקיים בחירות אלה חיוני תיאום הדוק אמריקני-ישראלי.

ארנס קורא להידוק היחסים בין ישראל לארה"ב

דליה שחורי (ארה"ב)

וושינגטון. — שר-החוץ המיועד, משה ארנס, הדגיש אתמול, בראיון שנתן לתכנית „ניוזליין" של רשת אי.בי.סי. האמריקנית, את החשיבות שבהמשך היחסים ההדוקים בין ישראל וארה"ב ושותפותם.

ארנס אמר, כי יש ברית בין שתי המדינות וכי ישראל רוצה להגיע לדרגה גבוהה של הבנה עם ארה"ב, במיוחד לאחר החלטתה להידבר עם אש"ף.

עוד אמר ארנס, כי החלטת ארה"ב אינה תואמת את מדיניותה המסורתית וכן לא את מדיניות ישראל. עם זאת, התבטא ארנס בזהירות רבה וסירב להשתמש בביטוי „טעות" כדי לתאר את מצב היחסים הנוכחי. הוא אמר, שמדובר בהבדלי דעות, כפי שיש בין ידידים שהמשותף ביניהם רחב אך הם מחזיקים בתפיסות שונות.

ארנס התאים, כי ויכוחים ציבוריים כבר היו בין ישראל וארה"ב בעבר. עתה חשה ישראל אכזבה מיוחדת בהתחשב בכך שארה"ב עמדה בשנים האחרונות בחזית המדיניות הלוחמת בטרור.

בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע

ת.א. 696/88

בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג—1983

והעניין: מטוויות חרודים בע"מ.

המבקשים: עובדי מטוויות חרודים בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד נתנאל הורנשטיין ו/או גלילה הורנשטיין, משרד [illegible], תל-אביב, 65-235.

נמסרת בזה הודעה, שבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל ע"י בית המשפט המחוזי בתל-אביב הוגשה ביום 8 בחודש נובמבר 1988 לבית המשפט הנזכר לעיל על ידי המבקשים הנ"ל [illegible] המשפט יושב לדיון ביום 25 בפברואר 1989 וכל נושה או משתתף של החברה [illegible]

גלילה הורנשטיין, עו"ד

[illegible]

משלחת צה"ל בקירובקאן — היחידה הרפואית המרכזית בעיר

אבי בניהו

"על פי נסיון שהצטבר אצלנו, הסיכוי לחלץ אנשים חיים מהריסות אחרי שבועיים הוא אפסי. להערכתי עד סוף החודש נחזור או נחליף את חברי המישלחת השניה בארמניה" — אמר קצין רפואה ראשי תא"ל יהודה דנון בשיחה עם "על-המשמר".

מחר חוזרת מארמניה המשלחת הישראלית הראשונה על פי החלטה של אנשי הג"א הרוסיים. תא"ל דנון המריא הלילה אחר חצות לארמניה עם מטוס חיל-האוויר. הוא יבקר את חייליו, המפעלים בעיר קירובקאן בית חולים שדה. הוא ישוב ארצה הערב עם חברי המישלחת הראשונה בראשותו של תא"ל וורדי.

צה"ל ומשרד החוץ יקיימו הערב מסיבת עיתונאים ובה ימסרו נציג המטכ"ל, קצין רפואה ראשי ומפקד הג"א על פעולות הסיוע של ישראל הנימשכות בארמניה. תא"ל דנון אמר, כי המשלחת הרפואית של צה"ל היא היחידה הרפואית המרכזית בעיר כולה, ונותנת גיבוי לשלושה בתי חולים.

על פי נתונים שנימסרו על ידי תא"ל דנון טופלו אתמול 302 חולים, מהם אושפזו 17. כמו כן ערכו חברי המישלחת באמצעות מיתקן מיוחד שלקחו איתם ארבעה ניתוחים, 42 צילומי רנטגן ו-116 בדיקות מעבדה.

מטוס חיל האויר שיצא הלילה לארמניה כדי להחזיר לישראל את חברי המשלחת הראשונה, לוקח איתו ציוד רב, בעיקר תרופות לילדים, על פי בקשת השלטונות שם. כמו כן יועברו עיתונים, מכתבים, חבילות וציוד חורף נוסף לחיילי צה"ל הפועלים בארמניה.

מומחי מכון דיין: כרוזי השטחים — דיאלוג סמוי

אורי הורוביץ

בסימינריון על האינתיפאדה במרכז "דיין" ללימודי המזרח התיכון באוניברסיטת תל-אביב טען אתמול ד"ר משעל, שכרוזי האינתיפאדה הם למעשה צווי שלטון עבור האוכלוסיה הערבית בשטחים, וגם כוחות הביטחון נערכים לפיהם.

למעשה, טוען ד"ר משעל, הכרוזים הם מעין דיאלוג סמוי בין מנהיגות השטחים, שהם מעין מנהיגות כתובה, לבין שלטונות ישראל. ד"ר משעל, שניתח את סוגי הכרוזים ונטיותיהם, מצא הבדל חד וברור בין כרוזים המופצים ע"י תנועת ה"חמאס" בעלת הנטייה הדתית. בכרוזים אלה נישלל מכל וכל דיאלוג מדיני עם ישראל ושם רואים חזות הכל בהקמת מדינה פלשתינית מהים לירדן. בכרוזי ההנהגה המאוחדת, שלה זיקה לאש"ף מוצעים פתרונות מדיניים על-פי עקרונות הארגון.

בכרוזים אלה אליבא דד"ר משעל גם נוהגים להפנות פניות מעשיות לישראל כמו: בקשות לשחרר אסירים, לבטל צווים. כמו כן יש בהם פניות לדעת הקהל בישראל. החוקר גם מבחין בזהירות שבה נוסחו הכרוזים ואי-חציית קווים אדומים לגזירות שאין הציבור יכול לעמוד בהן.

„החלטת ממשל רייגן לפתוח במו"מ עם אש"ף – מוצדקת"

דליה שחורי

דניס רוס, המיועד לתפקיד ראש צוות תיכנון המדיניות במחלקת המדינה של ארה"ב מטעם הממשל החדש, הצדיק אתמול את החלטת ממשל רייגן בעניין הדיאלוג עם אש"ף. עם זה הטעים, כי מדובר בהחלטה, השייכת כולה לממשל רייגן, ואין לה כל נגיעה לצוות המעבר של הנשיא המיועד ג'ורג' בוש.

רוס אמר את הדברים בדיון מטעם קרן העיתונות הלאומית ומרכז "ברון" באוניברסיטת "הווארד". הכינוס נערך בוואשינגטון ועסק בהערכות צוות הממשל החדש.

רוס הטעים, כי ההחלטה בנוגע לאש"ף התקבלה ע"י הממשל הנוכחי, וכי ג'ורג' בוש שייך לממשל זה בתוקף תפקידו כסגן הנשיא. אולם, צוות המעבר לא שותף בכל תפקיד בקבלת ההחלטה. הוא קיבל רק דיווחים.

לדבר שלום עם אש"ף עכשיו

עצרת

במוצ"ש 24.12.88 בככר מלכי ישראל, תל-אביב

בשעה 19.00

הסעות בתשלום. פרטים בעיתונות סוף השבוע

סיעת "דגל התורה" בבקשתה לצו מניעה נגד הליכוד:

הפרת ההסכם עימנו מעמידה המערכת השלטונית כשבר כלי

בית-המשפט המחוזי בירושלים ידון היום בבקשתה לאסור החתימה על ההסכם הקואליציוני בין הליכוד למערך ● היועץ המשפטי לממשלה הוזמן ליטול חלק בדיון

עתי"ם

בית-המשפט המחוזי בירושלים ידון היום, במעמד שני הצדדים, בבקשתה של סיעת דגל התורה להוציא צו מניעה שיאסור על הליכוד לחתום על הסכם קואליציוני עם מפלגת העבודה הסותר את ההסכם שחתמה דגל התורה עם הליכוד לפני כשבועיים.

בדיון היום יופיעו נציגי "דגל התורה" בראשות ח"כ אברהם רביץ ואנשי סיעת הליכוד, ביניהם ח"כ אהוד אולמרט או השר משה נסים, שחתמו עם "דגל התורה" על זכרון הדברים להצטרפותה לקואליציה.

בשל החשיבות הציבורית של הבקשה, הורה השופט המחוזי להביא את העניין לידיעת היועץ המשפטי לממשלה, כדי שיחליט אם ברצונו ליטול חלק בדיון. השופט שמואל פינקלמן החליט אתמול שלא ישמע את הבקשה במעמד נציגי "דגל התורה" בלבד, ובכך למעשה דחה את בקשתם להוצאת צו מניעה במעמד צד אחד.

סיעת דגל התורה טענה בבקשתה להוצאת צו המניעה, כי סיעת הליכוד הפרה באופן חד-צדדי את הסכם זכרון הדברים שחתמה עימה ב-4 בדצמבר. בזכרון דברים זה נאמר בין השאר, כי "הוראות זכרון דברים זה יחולו ויחייבו בין בקואליציה על בסיס צר ובין אם תוקם קואליציה רחבה. כל עוד לא נחתם ההסכם המפורש, מחייב זכרון דברים זה לכל דבר ועניין".

פרקליטי "דגל התורה", עורכי-הדין יוסי שפרלינג ומאיר דנגור, טענו אתמול בדיון שנערך בפני השופט פינקלמן, כי העובדה שסיעת הליכוד מתכחשת להבטחות והתחייבויות שנתנה ל"דגל התורה", אמורה לשים ללעג ולקלס את ההסכם בין שתי הסיעות, שנחתם מתוך מודעות שההתחייבויות בו יישארו בתוקף גם כאשר תוקם קואליציה רחבה עם מפלגת העבודה. הם ביקשו מבית-המשפט להוציא צו המורה לסיעת הליכוד להימנע מלחתום על ההסכם הקואליציוני עם מפלגת העבודה.

ח"כ אברהם רביץ, ראש סיעת דגל התורה, צירף לבקשה לצו תצהיר שבו אמר, כי "התכחשותה של סיעת הליכוד להסכם מלמדת על כך שהיא ניסתה להשתמש בסיעת דגל התורה לצורך הגנה על עצמה מפני מצב של יצירת רוב חוסם של סיעת המערך שיאפשר הקמת קואליציה רחבה בראשותה. התנהגות כזו היא חוסר תום לב בדרגה הגבוהה ביותר, שכן יש בכך כדי לפגוע בערכי ציבור תרבותיים, חינוכיים ומוסריים".

רביץ הוסיף, כי התנהגותה זאת של סיעת הליכוד מעמידה את כל המערכת השלטונית כשבר כלי חסר כל אמינות וחסר חוט שדרה. הוא ציין, כי "דגל התורה" אינה מתנגדת להקמת קואליציה רחבה וערכה את ההסכם עם הליכוד כדי שיתאים לשתי האפשרויות. "משום כך אף ויתרנו על חלק מבקשותינו ומתנאינו, כדי שעמדתנו תתאים לכל אחת משתי האפשרויות. התנערותה של סיעת הליכוד מהסכמים שנחתמו על-ידה גורמת למצב שהדעת אינה יכולה לסבול. כך אין תוקף ולא יהיה תוקף לכל מסמך הנחתם על-ידי נציגי ונבחרי ציבור, כאשר במחי יד ניתן לבטל את מה שהוסכם ונחתם".

הרב רביץ אמר לעיתונאים לאחר הדיון, כי הוא מקווה שהמערך והליכוד לא יחתמו היום על ההסכם הקואליציוני, ובכך יכבדו את ההליך המתנהל בבית-המשפט.

פסיכיאטר: גם הדור השלישי של ניצולי השואה ישלם מחיר הטראומה

שעי"ה

"אין תמונות קלינית בקרב בני הדור השני של ניצולי השואה, אך הם משלמים מחיר גדול וכבד במבנה העצמי שלהם", זאת אמר אתמול הפסיכיאטר יוסף הרד בכנס העולמי של בני ניצולי השואה, שנערך במלון "רמדה רנסנס" בירושלים.

הפסיכיאטר טען, כי המחיר שמשלמים בני ניצולי השואה בא לידי ביטוי ברצף הזמן הפנימי הקטוע שלהם, המתקשר לזה של הוריהם, ולדעתו, יבוא לידי ביטוי גם אצל ילדיהם. "כל עוד לא נכיר בכך נשאר מבולבלים," אמר.

יוסף הרד אמר עוד, כי חוויית הניצולים היא תופעה יחידה בהיסטוריה האנושית כולה שבה בני-אדם נפגשו עם הרע הטוטאלי, בהתגלמותו, ולפיכך, בעצם הולדת ילדים, הם חשים, כי הם מביאים לעולם את הטוב הטוטאלי.

הפסיכיאטר הוסיף, כי בני הניצולים עצמם חיים מתוך חוויית הזהות עם התפקיד שהם ממלאים על ציר הזמן של הוריהם. הם אינם יכולים להרשות לעצמם להיות רעים, כי הרע מתפרש אצלם כנאצי.

פיטוריו של דוד גרוסמן מרשות השידור אינם חוקיים — קובע חריש

טוביה בסקינד

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, העביר אתמול למנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, חוות דעת ובה הוא קובע, כי פיטוריו של דוד גרוסמן מרשות השידור אינם בתוקף.

היועץ המשפטי לממשלה גם קבע, כי הממונים על גרוסמן ברשות השידור צריכים להודיע לו שעליו להתייצב מיד לעבודתו במחלקת החדשות של "קול ישראל".

קביעתו זו של חריש באה בעקבות שיחה שהתקיימה בשבוע שעבר בין דוד גרוסמן לבין אורי פורת, בה התבקש גרוסמן לחזור מיד לעבודתו, לאחר שהודיע על פרישתו. באותה שיחה הביע גרוסמן התנגדות לשוב לעבוד במחלקת החדשות.

בעקבות חוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה התקשר אתמול מנהל "קול ישראל", אמנון נדב, לדוד גרוסמן והודיע לו, כי עליו לשוב מיד לעבודתו במחלקת החדשות. גרוסמן השיב, כי רק כאשר תובא בפניו חוות דעתו של היועץ המשפטי, ככתבה וכלשונה, יחליט על המשך צעדיו.

מחוות דעתו של חריש עולה, כי גרוסמן אינו יכול להתפטר ממחלקת החדשות מחד גיסא ולהמשיך ולהיות עובד רשות השידור מאידך גיסא...

כזכור הודיע גרוסמן, כי הוא פורש ממחלקת החדשות, אך עומד על זכותו להמשיך ולהימנות עם עובדי רשות השידור. מבחינה זאת, לפחות, נחל פורת ניצחון, אך לגופו של עניין הובהר מעל לכל ספק, כי פיטוריו של גרוסמן מרשות השידור אינם חוקיים ומנכ"ל רשות השידור נכשל בנסיונו לסלקו מרשות השידור.

היועץ המשפטי לממשלה גם הביע את דעתו, כי הוועד המנהל של רשות השידור אינו צריך לעסוק בעניינים פרטנים של עובד זה או אחר, כפי שנעשה בישיבת הוועד שהחליטה כי פיטוריו של גרוסמן אינם תקפים.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
הדרים

הוד-השרון דרך רמתיים 10, טל. [illegible]

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לדיון, בקשה לבנית מבנה מגורים ברחוב נטעים, מגדיאל, הוד-השרון, בגוש 6410 חלקה 80 על ידי רב פרידמן והסטיה הדרושה היינה: קוי בנין צדדיים 3.60 מ' במקום 4.00 מ'.

כל מעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתק התכנית במשרדי הוועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 21 יום מתאריך פרסום זה.

צבי חרות, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה הדרים

תאריך: 11.12.88

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב

ת.א. 1340/88

בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג—1983

ובעניין: 1. פירוק חברת קל אטום בע"מ

המבקשים: עובדי קל אטום בע"מ; עוה"ד ג. הורנשטיין ו/או ג. הורנשטיין, משד' רוטשילד 97, תל-אביב, 65225.

נמסרת בזה הודעה שבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל על ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב הוגשה ביום 15 ביוני 1988 לבית המשפט הנזכר לעיל על ידי המבקשים הנ"ל וכי ניתנה הוראה שבקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט היושב לדין ביום 6 במרץ 1988 וכל נושה או משתתף של החברה הזאת הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו אם באמצעות עורך הדין שלו והעתק מן הבקשה הזאת יינתן לכל נושה או משתתף של החברה הזאת הדורש אותה מן החתום מטה בשלמו את התשלום הקבוע בעדה.

גלילה הורנשטיין, עו"ד
שד' רוטשילד 97, ת"א

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח ע"י הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה תציין את השם והכתובת של האיש או, אם זוהי פירמה, את השם והכתובת של הפירמה, והיא צריכה להיות חתומה ע"י האיש או הפירמה או עורך הדין שלו או שלה ואם יש להם עו"ד, וצריך למסרה או — אם היא נשלחת ע"י הדואר — צריך לשלחה בזמן שיספיק למען הגיע — אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 11.00 של יום 26 בפברואר 1988.

במבצע הנדסי מסובך הוצב הפסל "איש מכה בפטיש" של הפסל האמריקני ג'ונתן ברובסקי, שמשקלו 7 טונות וגובהו 6 מטרים, ברחבת מוזיאון תל-אביב, לקראת פתיחת התערוכה "מאה שנות פיסול מודרני", מאוסף ריימונד ופטסי נאשר. (צילום: ורד פאר/ י.פ.פ.א.)

המשכים

שמיר יציג הבוקר

(סוף מעמוד ראשון)

ההסכמים הקואליציוניים. ב-8:45 יערוך שמיר ישיבה לא פורמאלית של הממשלה. ב-10:00 יציג אותה לפני המליאה.

הדתיות מצטרפות

לאחר השבעת השרים תצא המשלחת לנשיא המדינה. יום הערך קבלת הפנים המסורתית.

בממשלה הזו 11 שרים למערך, 11 שרים לליכוד, שניים לש"ס ושניים למפד"ל.

אתמול, במירוץ ניראתוני נגד הזמן, קיים שמיר פגישות ושיחות עם ראשי המפלגות הדתיות כדי להגיע לסיכומים שיאפשרו הצטרפותם לממשלה. למרות כל הביטויים הקשים, בהם השתמשו ראשי מפלגות אלה, פחות מ-24 שעות לפני כן, נגד ראשי הליכוד, ובעיקר נגד שמיר, הם החליטו לבסוף להיות שותפים בממשלה.

המפד"ל תתכנס ותאשר

המפד"ל - לשכת המפד"ל תתכנס הבוקר כדי לאשר את הסיכומים שהושגו אתמול לפיהם יהיו למפד"ל שני שרים. שר-הדתות ושר בלי תיק. מרכז המפד"ל יתכנס ביום ראשון כדי לבחור בין הח"כ שאקי ושפירא לתפקידים אלה.

הסכמת גדולי אגו"י

אגודת ישראל - מועצת גדולי התורה, אישרה אתמול לחברי הכנסת מאגודת ישראל להצטרף לממשלה כשיינתן לה סגן שר העבודה והרווחה וככל הנראה סגן שר נוסף לענייני דיור להשכרה.

אישור מחכמי ש"ס

ש"ס - מועצת חכמי התורה, הורתה לאנשי ש"ס להכנס לקואליציה. יצחק פרץ יתמנה לשר הקליטה ואריה דרעי לשר הפנים. פרץ מסר, כי ויתר על תיק הפנים לדרעי מפני שהוא לא יכול למלא תפקיד זה כל עוד אין משנים את חוק ההמרה. אם בתוך שנתיים יחול שינוי בנושא יעבור פרץ בתום שנתיים למשרד הפנים ודרעי לקליטה.

דגל התורה - בית המשפט המחוזי בירושלים ידון הבוקר בתביעה של דגל התורה לאסור על הליכוד לחתום עם מפלגות אחרות על הסכמים שיש בהן כדי להפר את ההסכם שנחתם איתם. בית-המשפט דחה את תביעת דגל התורה להוציא צו מניעה זמני בנושא. לדיון יוזמן גם היועץ המשפטי לממשלה.

מיהו יהודי לא יתוקן

נרגיש שהליכוד הבהיר לראשי המפלגות הדתיות כי בממשלת האחדות אי אפשר יהיה להבטיח את השינוי בחוק "מיהו יהודי".

ההכנות הושלמו

בכנסת הושלמו אמש ההכנות לקראת הצגת הממשלה החדשה. רה"מ יצחק שמיר יתייצב הבוקר לפני הכנסת, בתום כמעט חודשיים של מו"מ קואליציוני ויודיע על קווי היסוד של מדיניותו. שמיר ימסור לכנסת על הרכב הממשלה וחלוקת התפקידים בין השרים ויבקש הבעת אימון. לאחר מכן צפוי דיון שנשיאות הכנסת הקצתה לו ארבע שעות. הממשלה תיכון משתביע לה הכנסת אמון ומאותה שעה יכנסו השרים לכהונתם. מיד לאחר מכן ייקרא רה"מ לדוכן ויצהיר בפני הכנסת את הצהרת האמונים. כל אחד מן השרים האחרים יקרא להצהיר אמונים ויתחייב למלא את תפקידו כחבר ממשלה ולקיים את החלטות הכנסת. אמנם יצחק שמיר יקשר הבוקר את חלוקת התפקידים בין השרים אולם הוא רשאי לצרף לממשלתו שרים נוספים.

מזכ"ל העבודה

(סוף מעמוד ראשון)

כשהצעתי לפרס לבצע תחלופה דומה - הוא לא עשה זאת. נכון, זה היה קשה לו. הוא החליף רק שר אחר - את האישה. לדעתי, יש שרים שהגיעו לפירקם והגיע הזמן להחליפם".

כעס גם במושבים

לא רק ברעם כועס. גם בתנועת המושבים היתה אתמול תסיסה לאחר שפרס לא מינה את נציגם נסים זווילי לשר ובמקום זאת מינה שני שרים מהתק"ם.

לחצי שכנוע על נמיר

לחצים כבדים הופעלו אתמול על אורה נמיר להסכים לכהן כסגן שר חוץ. עשרות פעילי מפלגה צבאו אמש על ביתה כדי לשכנע אותה לחזור בה מסירובה.

ביילין וחריש

לחבר כנסת יוסי ביילין, מייעד פרס את תפקיד סגן שר האוצר.

חבר כנסת מיכה חריש, דחה אתמול את הצעתו של פרס להתמנות לסגן שר חוץ. חריש העדיף להתמודד על תפקיד מזכיר המפלגה, בשעה שהכל מנו שברעם יהיה שר. עכשיו זה פתוח.

לוי מצפה משמיר למלא את הבטחתו

פארילי שחר

דוד לוי, עומד על כך שראש הממשלה יצחק שמיר, ימנה אותו למ"מ ראש הממשלה. כזכור, הודיע שמיר במרכז תנועת הליכוד כי דוד לוי יהיה מ"מ רה"מ משני, אפילו אם המערך יתנגד. במערך, אמרו אתמול כי מינויו של לוי למ"מ רה"מ, לא הוזכר כלל בשיחות עם הליכוד.

דוד לוי אמר "אני מצפה ששמיר יכבד את מילתו. הוא הרי אמר למרכז שלא חשוב מה היא עמדת המערך וכי הוא יעמוד על כך. זה מחייב אותו וזה מהווה מבחן לרה"מ".

ארה"ב הגדילה הפרסים למוסרי מידע על טרור

דליה שחורי

מחלקת המדינה האמריקנית החליטה, במסגרת תוכנית המלחמה בטרור, להגדיל את הפרסים שינתנו למוסרי מידע שיביאו למניעתם או לסיכולם של מעשי טרור נגד אזרחים אמריקנים או רכוש אמריקני מעבר לים.

הפרסים יהיו בסכומים של עד חמש מאות אלף דולר. הם יוענקו גם למי שיסייע לאסרם או להרשיע אנשים שעשו מעשי טרור.

סגנית דובר מחלקת המדינה האמריקנית, פיליפס אוקלי, שמסרה על-כך אתמול בתידרוכה היומי אמרה, כי מחלקת המדינה הציעה פרסים מאז 1984.

בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע

ת.א. 490/88

בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג—1983

ובעניין: 1. מפעלי פיתוח והספקה בדימונה בע"מ.

המבקשים: עובדי מפעלי פיתוח והספקה בדימונה בע"מ, עוה"ד ג. הורנשטיין ו/או ג. הורנשטיין, משד' רוטשילד 97, תל-אביב, 65225.

נמסרת בזה הודעה שבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל על ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב הוגשה ביום 23 באוקטובר 1988 לבית המשפט הנזכר לעיל על ידי המבקשים הנ"ל וכי ניתנה הוראה שבקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט היושב לדין ביום 23 בפברואר 1989 וכל נושה או משתתף של החברה הזאת הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו אם באמצעות עורך הדין שלו והעתק מן הבקשה הזאת יינתן לכל נושה או משתתף של החברה הזאת הדורש אותה מן החתום מטה בשלמו את התשלום הקבוע בעדה.

גלילה הורנשטיין, עו"ד
שד' רוטשילד 97, ת"א

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח ע"י הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה תציין את השם והכתובת של האיש או, אם זוהי פירמה, את השם והכתובת של הפירמה, והיא צריכה להיות חתומה ע"י האיש או הפירמה או עורך הדין שלו או שלה ואם יש להם עו"ד, וצריך למסרה או — אם היא נשלחת ע"י הדואר — צריך לשלחה בזמן שיספיק למען הגיע — אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום עשרים ושנים בפברואר 1989.

ה"טיימס" הלונדוני:

לבריטניה יוזמת שלום עצמאית לפתרון הסכסוך במזרח התיכון

"תת שר החוץ וולדגרייב ייצא בקרוב לטוניס להפשיר הקיפאון, בגלל סירובה של ישראל להגיב בחיוב על יוזמת ערפאת" ● מקורות בצרפת: שיחות הכנה לפגישה בין מיטראן לערפאת ● הולנד תשגר משלחת לטוניס לשיחות עם הנהגת אש"ף

אירגון יפה (צרפת), דפנה ורדי (בריטניה), אורי הורוביץ וסוכנויות הידיעות

העיתון הלונדוני "טיימס" מסר אתמול, כי ממשלת בריטניה מתכננת יוזמת שלום עצמאית למזרח-התיכון, בלי קשר לארצות-הברית או לקהיליה האירופית. כתב העיתון טוען, כי תת שר החוץ הבריטי, וויליאם וולדגרייב, היוצא בינואר לביקור בטוניס וכעבור זמן קצר יבקר בישראל, ינסה לפעול להפשרת הקיפאון שנוצר, בעקבות "סירובה של ישראל להרים את עלה הזית שהושיט לה ערפאת בנאומו בעצרת האו"ם בז'נווה." משרד החוץ הבריטי מכחיש טענות אלה ואומר, כי אין בהן ממש ומדובר ב"ידיעה מנופחת, עם בסיס מינימלי במציאות." הבסיס המציאותי הוא, שתת שר החוץ אכן יוצא לביקור בטוניס, אך מטרת הביקור היא פגישה של שגרירים ונציגים בריטיים ממדינות האיזור. יתרה מזאת, דובר משרד החוץ מרגיש, כי הפגישה תוכננה לפני זמן רב ובלי כל קשר לאירועים האחרונים באיזור.

אשר לאפשרות פגישה בין וולדגרייב לערפאת, אמר דובר משרד החוץ הבריטי, שפגישה כזו תיתכן, אך בשלב זה, היות והתאריך המדויק לביקור טרם נקבע, מוקדם עדיין לומר מי בדיוק מאנשי אש"ף יפגוש וולדגרייב. "טיימס" טוען, כי וולדגרייב ירגיש באוזני ערפאת, ש"אפילו פעולת הטרור הקטנה ביותר עלולה להרוס את התקווה לשלום."

פגישה עם מיטראן?

מקורות בפאריס מסרו, כי צרפת מנהלת שיחות עם אש"ף על הכנת פגישה בין הנשיא מיטראן לערפאת. אין עוד ספק, כי הנשיא מיטראן יקבל את ערפאת, אך עדיין לא ידוע על מועד הפגישה והיכן תיערך. ערפאת כבר הודיע, כי יבקר בפאריס במסעו הנוכחי באירופה. עוזרו, באסם אבו-שריף, שוהה זה כמה ימים בפאריס בביקור מסתורי. נראה, שהוא מכין את ביקור ערפאת.

אש"ף מצפה לקבלת-פנים על-פי כל הנימוסים השמורים לראש מדינה. הצרפתים מציעים לו טקס צנוע ולא-רשמי. דובר משרד החוץ הצרפתי, שאישר כי צרפת פתחה בשיחות עם אש"ף בטוניס ובפאריס, מסר, כי הפגישה אינה קרובה. מיטראן עצמו הודיע כי ייפגש עם ערפאת בשנת 1989. השיחות עוסקות גם בהעלאת דרג נציגות אש"ף בפאריס לנציגות דיפלומטית. אש"ף פועל להשגת מעמד של שגרירות, כמו באוסטריה.

ברקע מגעים אלה, מסר אתמול רדיו "אירופה 1", כי חוגים מערביים ייחסו אמינות להאשמות שהשמיע ערפאת, כי ישראל מכינה פעולה צבאית בקנה-מידה גדול בלבנון, כדי לסכל את המתקפה הדיפלומטית שלו. פרשנו דיווח, כי הצלב האדום נטש את לבנון בשל "האיום של הנצים בישראל". גם על הבריטים טען הפרשן, כי הורו לנתיניהם לצאת מלבנון מחשש מפני פעולה ישראלית.

אלמנתו של ראש ממשלת צרפת המנוח, מנדס-פראנס, פרסמה אתמול איגרת ששלחה לערפאת, ובה קידמה בברכה את הצהרתו בז'נווה והרגישה, כי "עתה על ישראל לנקוט בצעד הבא לקראת הסדר שלום."

בהצהרה נפרדת, אמר יו"ר הפרלמנט הצרפתי, לורן פאביוס, ראש ממשלה לשעבר: "אש"ף עשה צעד קדימה, ויהיה זה רק נורמאלי שגם ישראל תצעד צעד קדימה."

שר החוץ הצרפתי, רולאן דימה, הודיע אתמול לנציג אש"ף בפאריס, איברהים סוס, על היוזמות שנקטה צרפת למען כינוס ועידה מכינה של חמש החברות הקבועות במועצת הביטחון, לקראת ועידת שלום בינלאומית. דימה קיבל את סוס לראיון שנמשך 45 דקות, והודיע לו על רצונה של צרפת "לפעול ביעילות ובמהירות" למען ועידת שלום.

מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, אמר אתמול, כי הוא מקווה לראות מדינה פלשתינית בשטחים תוך שנתיים, ובינתיים, פועל ארגונו להקמת ממשלה זמנית גולה.

בראיון לעיתון היוגוסלבי "פוליטיקה", בביקור של יממה בבלגראד, אמר ערפאת, כי טוניס הציעה לאש"ף בסיס לממשלה הגולה, אך הוא דחה את ההצעה ואמר, כי "הממשלה תורכב בשטחים הפלשתיניים הכבושים, והיא חייבת לכלול מנהיגים ואישים מהשטחים הכבושים שלנו".

קואליציה שטניה למלחמה

אשר להסכם הקואליציה בין הליכוד למערך בישראל, אמר ערפאת: "זה הסכם מלחמה ולא שלום," מאחר שהקואליציה החדשה מבקשת להקים כמה התנחלויות ב-1989 בגדה המערבית וברצועת-עזה, ואינה מזכירה בתוכניתה את המדינה הפלשתינית העצמאית ואף לא מו"מ עם אש"ף. עוד אמר, כי אנשי מפלגת העבודה, בהתחברותם לליכוד, "בגדו בכמה סעיפים של מצע הבחירות שלהם."

יאסר עבד ראבו, מהנהגת אש"ף, שנטל חלק בשיחות הראשונות עם ארה"ב, מתח אתמול ביקורת על העמדה האמריקנית בנושא ועידת השלום הבינלאומית. "מבחינתנו, הוועידה הבינלאומית היא הדרך היחידה. זה אחד הנושאים הגדולים, שלגביהם תתנהל המערכה עם ארה"ב," אמר ראבו.

לדבריו, חזר הנציג האמריקני, השגריר רוברט פאלטרו, על עמדת וושינגטון, כי הממשל האמריקני חותר לשיחות ישירות בין ישראל לבין הפלשתינים, אולם אינו מתנגד לכינוס ועידה, כאמצעי להבאת הצדדים למו"מ ישיר. "עמדה זו חסרת-שחר. אנו מתנגדים לשיחות ישירות. מה תהיה התוצאה? יותר גרועה מן השיחות שניהל סאדאת, הרבה יותר גרועה, כי מאחורי סאדאת עמדה מצרים והיו בידיו קלפים רבים, עליהם היה יכול להתמקח. אשר לנו, עלינו לראות את האמת. אנו עדיין עם בשכבה מוחזק. אין דרך בשבילנו חוץ מוועידה בינלאומית, שיתרונה בכך, שהפלשתינים יכולים לסמוך על תמיכת בעלי-ברית רבי-עוצמה, כמו ברית-המועצות, סין והערבים," אמר ראבו.

פנייה לארה"ב ולערב

בטוניס פורסמה אתמול הודעה מספר 31 של הנהגת האינתיפאדה, ובה תביעה מארה"ב, "להכיר בזכות העם הפלשתיני להגדרה עצמית ולמדינה הפלשתינית," שעל הקמתה הכריזה המועצה הלאומית הפלשתינית. ההודעה קוראת לוושינגטון לפתוח מחדש את משרד ההסברה של אש"ף בעיר.

למדינות ערב קראה ההנהגה לשחרר את האסירים הפלשתיניים הכלואים בבתי-הסוהר שלהן, להעלות את הדרג של נציגי אש"ף בבירותיהן לדרג של שגרירים, לתמוך "חומרית ומוסרית" באינתיפאדה ולפתוח את השווקים הערבים למוצרים החקלאיים של השטחים.

משלחת הולנדית לטוניס

הולנד הודיעה אתמול, כי תשגר בחודש ינואר משלחת לטוניס, לקיום מגע רשמי ראשון עם הנהגת אש"ף. המשלחת תהיה מורכבת משני פקידים בכירים של משרד החוץ. הולנד נחשבה עד עתה למקורבת ביותר לישראל מבין מדינות הקהיליה האירופית. היא מייצגת את האינטרסים הישראליים במוסקווה למן ניתוק היחסים הדיפלומטיים בין ישראל לבריה"מ, ב-1967.

נשיא איטליה, פראנצ'סקו קוסיגה, קרא אתמול לישראל לנצל "הזדמנות היסטורית לפתוח בתהליך למען שלום צודק ובר-קיימא, אליו שואפים שני העמים, אחרי 40 שנות סכסוך." ערפאת עומד להגיע לרומא מחר.

בקאהיר הצהיר אתמול שר החוץ של ספרד, פרנסיסקו פרננדז אורדונז, כי המשימה הראשונה שייטול על עצמו, כאשר יתכנה בחודש הבא לנשיא הקהיליה האירופית, תהיה לדרבן את מערב-אירופה לפעילות נמרצת ליישוב הסכסוך הישראלי-הערבי.

מובארק מגלה: קראתי לאסד להיפגש עמי אך הוא סירב

איי.פי.

קאהיר. — נשיא מצרים, חוסני מובארק, גילה אתמול, כי הציע בעבר לעמיתו הסורי חאפז אסד להיפגש עימו בדמשק במאמץ לשפר את היחסים בין שתי המדינות, אך נשיא סוריה דחה את הרעיון.

בראיון לעיתון הסעודי "אל-שארק אל-אוסט", רמז מובארק, כי הגיש את הצעתו לאסד באמצעות חוסיין מלך ירדן, כאשר ניסה המלך, לא-מכבר, לתווך בין שתי הארצות.

"עכשיו השתנו הזמנים, עכשיו אני אומר לו, 'בוא אתה לכאן, אקביל פניך בברכה, הרי לכל אחד מאיתנו גאווה, כך מחייב ההיגיון'," אמר מובארק.

עיתוני סודאן: נעצרו המורדים; נומיירי מאחורי נסיון ההפיכה

אורי הורוביץ

העוצר בחארטום, בירת סודאן, נמשך זה היום השני, לאחר נסיון ההפיכה שהיה בה שלשום.

עיתוני סודאן טענו אתמול, כי מאחורי נסיון ההפיכה ניצב שליטה לשעבר של סודאן, ג'עפר נומיירי, הגולה במצרים, וכי פעלו במסגרתו שתי קבוצות, המורכבות מקצינים בצבא הסודאני. אחת מהן ניסתה לפגוע במכוניתו של ראש-ממשלה, צדאק אל-מהדי, בידי טילים, בעת שעשה את דרכו למשרדו.

על-פי הידיעה, הצליחו שלטונות סודאן לעצור את המורדים. ממשלת סודאן ביקשה מספר פעמים ממצרים להסגיר לידיה את נומיירי, אולם בקשותיה נדחו.

כלת פרס נובל לשלום, אמא טרזה, שבאה לברית-המועצות כדי להשתתף במאמצי הסיוע לנפגעי הרעש שהתחולל בארמניה, מנסה לגייס מסייעים נוספים, במסיבת-עיתונאים שערכה אתמול במוסקווה. לימינה – אחת מעוזרותיה (תצלום: איי.פי.)

בנג'דיד מבקש היום את תמיכת האלג'ירים לתקופת נשיאות שלישית

איי.פי.

אלג'יר. — נשיא אלג'יריה, שאדלי בנג'דיד, המועמד היחיד של המפלגה החוקית היחידה במדינה, מבקש היום את תמיכת 12 מיליון אזרחיו כבחירתו מחדש לנשיא, לתקופת כהונה שלישית ברציפות.

הבחירות לנשיאות אלג'יריה נערכות היום, והתעלומה היחידה היא מידת התמיכה שבה יזכה בנג'דיד, או במילים אחרות, כמה מבעלי זכות-הבחירה יטרחו לבוא לקלפיות. אחוז המצביעים עשוי להצביע גם על מידת התמיכה בציבור האלג'ירי בתוכנית הרפורמות הפוליטית והכלכלית, שעליה הכריז הנשיא בעקבות שבוע של מהומות שהתחוללו במדינה בתחילת אוקטובר ושעלו במחיר חייהם של 176 בני-אדם.

בהסתמך על תוצאות ראשוניות של הצבעת חמישה אחוזים מן האוכלוסייה — הצבעת האזרחים האלג'יריים החיים מחוץ לארצם, שהצביעו ימים אחדים לפני פתיחת הקלפיות באלג'יריה עצמה — עשוי אחוז המצביעים בפועל להגיע ל-70 ומעלה. ההתנגדות היחידה למועמדותו של בנג'דיד התבטאה בקריאות להימנע מהצבעה, וקריאות אלה יצאו מפי ארגוני שמאל קיצוניים וקנאים מוסלמיים, שספק אם יניעו ציבור רחב להביע את התנגדותו לבנג'דיד על-ידי הימנעות מהצבעה.

השגריר וכל הדיפלומאטים השווייצים עזבו את לבנון

סייג, רויטר

ביירות. — כל 13 הדיפלומטים השוויציים בלבנון, ובכללם השגריר, דינו קולי, עזבו אתמול את המדינה בדרך הים, מנמל ג'וניה, במובלעת הנוצרית מצפון לביירות, בכיוון ללארנקה, בקפריסין.

יחד עימם עזבו שלושת הנציגים האחרונים של הצלב האדום הבינלאומי, ביניהם ראש המשלחת בלבנון, מישל ריפור.

ראשי שתי הממשלות היריבות בלבנון פנו אתמול לוועד הבינלאומי של הצלב האדום בבקשה, שישנה את החלטתו בדבר השעיית פעולת הסעד שלו בלבנון והוצאת הצוות שלו מארץ זו.

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים – 21.12.1988

	היחידה	בנקנוטים – קניה	בנקנוטים – מכירה	העברות והמחאות – קניה	העברות והמחאות – מכירה	שערים יציגים
סל המטבעות	1	—	—	—	—	1.7175
דולר אמריקאי	1	—	—	—	—	1.5990
מרק גרמני	1	—	—	—	—	.9021
לירה שטרלינג	1	—	—	—	—	2.880
פרנק צרפתי	1	—	—	—	—	.2641
ין יפני	100	—	—	—	—	1.2836
גילדן הולנדי	1	—	—	—	—	.7990
פרנק שוויצרי	1	—	—	—	—	1.0671
כתר שבדי	1	—	—	—	—	.2637
כתר נורבגי	1	—	—	—	—	.2434
כתר דני	1	—	—	—	—	.2334
מרק פיני	1	—	—	—	—	.3830
דולר קנדי	1	—	—	—	—	1.3322
דולר אוסטרלי	1	—	—	—	—	1.3655
ראנד דר' אפריקני	1	—	—	—	—	.6740
פרנק בלגי	10	—	—	—	—	.4304
שילינג אוסטרי	10	—	—	—	—	1.2523
לירה איטלקית	1,000	—	—	—	—	1.2259

לחברנו
בוגוסלביץ משה
ברכות חמות עם קבלת התואר
"יקיר פתח-תקוה"

אוליבר	זלצינגר	מיטלמן	ריינר
אביצור	זכאי	מיכאלי	רובינגר פ.
ארליך	חגין	מרושברג	רצון
אברמוביץ	טפר	מינסקי	שמולר
ברנשטיין	ילון	פסטרנק	שלוגה
בלומנטל	יפה א.	פולסון	שרון א.
גורביץ	כהן א.	צדרבאום	שרגל
הירשנביין	ליבנה י.	קולקר	ששון
הלוי	לזוביץ	קפלן	קילים
ווינברג	מלובני	קורנוייץ	

"מקום בצמרת"
מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' – קול ישראל 20.12.88

1. נשבע – חיים משה
2. גרה בשינקין – מנגו
3. האיש מן החלום – ירדנה ארזי
4. סרט יום שישי – פונצ'ר
5. אריחה לבנה – אביטולדנו
6. לילה ים תיכוני – אורי פיינמן
7. קו הטירוף – לאה לופטין
8. בדרך אל חיים – משינה
9. עולם תעשייתי – סי היימן
10. כמו בתמונה – ריטה
11. בוא – ריטה
12. הטבעת נפלה – קורין אלאל
13. שיר דרכים – ארנה ומשה דץ
14. בלוז עלבונות – יגאל בשן
15. מכור לאהבה – אדם
16. כיוונים נעלמים – אילנה אביטל
17. מתחילה מהתחלה – מנגו
18. לאורך הטיילת – תל-אביבים
19. אם – שמוליק קראוס
20. סליחה – מתי כספי
21. ילד שלי – ריקי גל
22. מחבואים – טאטו
23. אצבעות – דוין
24. היא נולדה מחדש – שלמה ברטי
25. פתוח – מאי כהן
26. שקיעתה של הזריחה – רמי פורטיס
27. ככה זה – גידי גוב
28. ברחובות שלנו – משינה
29. שקיעה אחת – אדם
30. אני והצל שלי – מוני ובראבא

מדשדשים (על סף 30 הגדולים)

31. איש בודד איש נודד – יזהר כהן
32. עוד תזרח השמש – נקי מייקה
33. מחזיק מעמד – יצחק קלפטר
34. בואי אלי – צביקה פיק
35. נודד שינה – שלמה ורונץ
36. נחום תקום – מויקי
37. ילדה טובה – דליה כהן שמחה
38. גלים קטנים – יוני נמרי
39. אל תלך – רוני
40. אם אותנו – שרון ליפשיץ

"כתוב באזניכם" – הפינה לשיפוטכם

41. חתול מפלצת – רמי פורטיס
42. זמן של אהבה – מני בגר
43. נע נד – בועז
44. והוא יושב לו על הגדר – נורה גל
45. באותה המיטה – ארנה ומשה דץ
46. פונטנה – מתי כספי
47. מיקי – עובדיה חממה
48. הצל אותי – אנדלה ניר

יצאו את המצעד

● אל תסתכלו עלי – קצב הנשימה
● אין כל חדש – יורם חסיד
● שיר השכונה – יאם יאם
● אני אראה לך – מטטוזאל
● איש הכוכב – מויקי
● השיר החי – שמוליק קראוס

גזור ושלח – אולי תזכה בפרס
בין המשתתפים יוגרלו פרסים

לכבוד:
"מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ירושלים, מיקוד 91010

זה הדירוג שלי (ציין את מספר השיר)

☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5 ☐6
☐7 ☐8 ☐9 ☐10 ☐11 ☐12

שם: ______
כתובת: ______
מיקוד: ______ תאריך: ______

על היום
22.12.88

ממשלת שנאה לאומית

ב"ממשלת האחדות" במהדורה השנייה השנאה תחגוג: יישבו בה מתנגדים ויריבים בתוך כל אחת מן המפלגות השותפות, ויריבים ואף אויבים משני צידי ה"אחדות" הקואליציונית

מארק גפן

"זה לא מרכז, אלא קרקס", הסליט יצחק שמיר בעת שחברי מרכז הליכוד השתוללו והפריעו לנאומו, כאילו שמיר — מנהיג תנועתם ומי שמוצע על ידם ומטעמם לתפקיד ראש הממשלה. אבל הגדרתו של שמיר החמיאה עם ההמון המרוע המוסת והמסית. לבד מה שאפיין את מתנגדי הצעתו להקים ממשלה רחבה היתה שנאה יוקדת, שלא תיעצר עם ההכרעה שנפלה לטובת שמיר ברוב לחוץ מאוד.

השנאה הזאת תיכנס לממשלת אחדות, כאשר נציניה ומובילה יהיו אריאל שרון ויצחק מודעי. אמנם שמיר דאג בעוד מועד למנות כשרים את תומכיו־נאמניו (דוד לוי, משה ארנס, דן מרידור, אהוד אולמרט ורוני מילוא), אך יהיו בה גם אריאל שרון ויצחק מודעי, אשר הובילו במרכז חרות את המסע נגד שמיר. הצביעות והדמגוגיה חברו בהתנהגותם של השניים, במיוחד אצל שרון. הוא הרי יכול היה להודיע כי לא יישב בממשלה אחת עם מפלגה (המערך) "המובילה למדינה פלשתינית" ועם שמעון פרס, אשר תואר על־ידו כמעט כאויב המדינה. אבל רק מי שמצפה אצל איש כשרון קורטוב של דבקות בעקרונות, יעלה על דעתו כי שרון יסתלק מרצונו מעמדה שלטונית כלשהי.

נכון, שרון לא הצליח להגיע למשרד הביטחון, אך הוא רושם לזכותו את ההצלחה של כמעט כיבוש מרכז חרות (45 אחוזים) הוא יילך לממשלה השנואה עליו בטענה שחובה עליו לשמש כלב השמירה מפני הסכנה האורבת לה מידי פרס. הוא יישב בממשלה כמייצג של אותו חלק גדול של מרכז הליכוד, הרווי שנאה לשותפות עם המערך, ולא יחמיץ שום הזדמנות כדי לשסות את הציבור נגד שותפיו־אויביו מן המערך. שכן שרון מלכד היום סביבו את הלאומנים הקיצוניים גם מעבר לליכוד. הוא מתייצב היום כמי שפסע עוד צעד גדול לעבר לשכת ראש הממשלה, לאחר שזכה בקרוב למחצית קולות של מרכז הליכוד.

ומן העבר השני משתלבת מפלגת העבודה באותה ממשלה, שמטרתה העיקרית בתחום המדיני, על־פי הצהרותיו והפצרותיו של שמיר בישיבת המרכז, היא להתייצב נגד העולם כולו לא רק נגד אש"ף, לא רק נגד מדינות אירופה, אך גם נגד ארה"ב. הנימוק היחידי של שמיר למען שותפות עם מפלגת העבודה היה הצורך להפגין כלפי חוץ, כי "העם בישראל מלוכד" נוכח הסכנה של הקמת מדינה פלשתינאית והחזרה לגבולות 1967. יש לשמיר הסכמה עם פרס ורבין בשתי נקודות אלה והוא מניח, כי בכוחות משותפים אפשר יהיה להדוף את ההסתערות של הכוחות העולמיים. אכן מפלגת העבודה ויתרה על המסר שלה לבוחריה. למעשה היא בגדה בעקרונותיה.

מה שמדהים הוא, כי מן המתנגדים למהלך הזה נמצאו כאלה המוכנים להצטרף לממשלה זו בתפקיד שרים. ח"כ אורה נמיר משמיעה דקלומים יוניים ביותר, ואף הצהירה שלא יהיה מנוס מהשלמה עם מדינה פלשתינית, אך היא לא ראתה סתירה בין עמדותיה לבין נכונותה לשמש שרה בממשלה, אשר להקמתה התנגדה בלהט רב. אפילו מזכ"ל העבודה, ח"כ עוזי ברעם, שהוביל את המערכה נגד הממשלה העתידה לקום, שוקל אפשרות להצטרף לממשלה זו, אם פרס יציע לו את המשרה.

אכן אלה יהיו פניה של ממשלת האחדות במהדורתה השנייה — יישבו בה מתנגדים ויריבים בתוך כל אחת מן המפלגות השותפות, ויריבים ואף אויבים משני צידי "האחדות" הקואליציונית. הגדרה אחרת מאשר ממשלת שנאה לאומית — אין.

על הפרץ

יש עם מי לדבר

מרדכי (מוטה) גור

שינוי אמיתי, לא תכסיסי

ברגע עוד אי־אפשר לדבר עם אש"ף, כי ההבטחות טרם יושמו בשטח. הטרור נמשך, אבל אין ספק שאש"ף עבר כברת דרך רצינית ביותר לקראת היכולת להידברות. אש"ף מבין שבדרך האלימות והטרור הוא לא ישיג את המטרות שהציב לעצמו, והדרך היחידה להתקדם היא לשבת מסביב לשולחן המו"מ ולדון במלים ולא ברובים.

בניגוד לאנשים אחרים בארץ, מכל המפלגות, אשר חושבים שהשינוי באש"ף הוא רק תכסיסי, אני מעריך שהשינוי אמיתי. ואני אומר זאת בשמחה, כי נלחמתי באש"ף 30 שנה בדיוק כדי להגיע לזמן שבמקום מלחמות יהיה מו"מ ומגעים רציניים. אש"ף עבר שינוי רציני. אני עוקב אחריו שנים, מאז ועידת אלג'יר ביוני השנה, בה חילק אש"ף נייר פלשתינאי אותו קראתי בקפדנות והוא כולו ברוח מדינית. קראתי את פרוטוקול מסיבת העיתונאים של ערפאת בסוף ועידת אלג'יר, הוא השתמש שם בביטויים מדיניים שלא השתמש בהם קודם. עקבתי אחר התבטאויותיו של בסאם אבו־שריף, קראתי ראיון עם חבש ובמיוחד שני ראיונות עם אבו־איאד, אשר בהם הוא גם נותן את ההנמקה. לפי דעתי, הנמקה זאת היא אמיתית. אבו־איאד אומר, "אם האינתיפאדה לא תימשך בדרכים מדיניות, היא תיכשל והיא תיזכר לעם הפלשתינאי כאסון נוסף, כמו אלה מ־1947 ו־1967. והעם הפלשתינאי ייבכה את האסון הזה עשר עד עשרים שנה".

כזכור, חזרתי לממשלה בעקבות האינתיפאדה, כיוון שראיתי בה אירוע דרמטי ביותר, שכן זהו עימות בין פלשתינאים לישראלים באופן ישיר. אני רואה, בשמחה, את העובדה שאש"ף מבין שהאינתיפאדה כשלעצמה לא תצלח, אלא רק דרך מדינית. כיוון שגם כישראלי אני רוצה לשים קץ למלחמות, אני מוכן ללכת עם כל שותף להסדר מדיני אשר מבין שרק דו־קיום הוא בסיס לקיום. אני מקווה מאוד שתגובת ישראל תקל על אש"ף ועל כל הפלשתינאים להמשיך בדרך לכיוון המו"מ. אני מאמין שבממשלה רחבה, שאנחנו שותפים מכריעים בה, תוכל לעשות זאת. אין לי ספק שתהיה התנגשות חריפה מאוד בין הדרישות הפלשתינאיות ובין העמדות הישראליות. הם ירצו מדינה פלשתינאית ואנחנו נתנגד. אבל אני מאמין שהכרת שני הצדדים, שהסדר יכול להבטיח קיום וסיפוק פוליטיים, גם אם לא במאה אחוז — כל זה עדיף על המשך המלחמות.

יחיאל ישראל. הקריאה הנרגשת נותרה ללא מענה

לא הצליחו להציל אותו

השבאב מנע באיומים השתלת לבו של הנער משכם, שמת מוות קליני, בחזהו של יחיאל ישראל ■ משפחת ההרוג כמעט הסכימה

עמירם כהן

הקבלן הירושלמי יחיאל ישראל, שמת אתמול לאחר ניתוח לב בהדסה עין־כרם, יכול היה להחלים ממחלתו, לולא הגיעו יחסי שני העמים בארץ הזו לטירוף מוחלט. יתכן מאוד שהיה מאריך ימים וממשיך לחיות עם רעייתו יהודית בהרמוניה ובאהבה, שבה נדירים בימינו, כמו שחיו יחדיו עשרים וארבע שנים, ולהיות אב לילדיו — הבת, סטודנטית לכימיה; בן, המשרת בחיל־הים; והבן השני, תלמיד בשביעית.

ביום ראשון שעבר נכנס יחיאל ישראל, 47, קבלן בניין ירושלמי לניתוח לב פתוח, ניתוח פשוט יחסית של החלפת שסתום פגום. המנתח היה פרופ' יוסף בורמן, מגדולי מנתחי הלב בישראל. אך משהו נשתבש בניתוח הזה, שאחוז ההצלחה בסוגו מגיע ל־86 אחוז. לדעתם של בני המשפחה, יש מקום לבדיקה יסודית של ההסתדרות הרפואית, לברר מה באמת אירע בחדר הניתוח. מכל מקום, לאחר מספר שעות, ב־2.30 אחר הצהריים, יצא המנתח בפנים אפורות מחדר הניתוח ובישר לבני המשפחה ההמומים, כי הלב מסרב לחזור לפעולה והחולה מוחזק בחיים באמצעות מכונת לב ריאה, ומצבו קשה מאוד. המשפחה נתבשרה כי הסיכויים שהחולה יתאושש פחותים מחמישה אחוז, אם לא יימצא בדחיפות לב להשתלה.

הלב חייב להימצא לא יאוחר מעשרים וארבע שעות לאחר הניתוח, אחרת ידרדר מצבו של החולה: בראשונה הכליות, החדלות לתפקד, מאוחר יותר חלים שינויים במוח, בכבד ובאיברים אחרים, שינויים שהם בלתי הפיכים. מדי מספר שעות נעשו נסיונות לנתק את המנותח מהמכונות אך הנסיונות נכשלו.

פרופ' בורמן ביקש מבני המשפחה לנסות למצוא תורם משלהם, ובית החולים מצידו פנה בדחיפות לכל בתי החולים והמרכזים הרפואיים במדינה, בתקווה שתימצא תרומה. אם כי היה ברור מראש, שהסיכוי לכך קלוש ביותר, בעיקר משום שתנאי ראשון לתרומה הוא, שרק אדם שמת מוות קליני — כלומר, מוחו חדל למעשה מלהתקיים, אך ליבו עדיין פועל — מתאים להיות תורם. כמובן חייבים בתנאים נוספים. למשל, שהשתל לא יהיה של ילד קטן מדי או של אדם מבוגר מדי. ומעל הכל — דרושה, כמובן, הסכמת המשפחה.

לאחר מספר שעות, משהתברר כי אין בבתי החולים במדינה סיכוי למצוא שתל מתאים, ומסיבות מדיניות, חוקתיות ורפואיות („לא אקטואלי", בלשון משרד הבריאות) אין להשיג שתל במצרים, פנו בני המשפחה לעו"ד תוסיה כהן, הידוע בקשריו עם הסקטור הערבי, והוא התגייס לעזרה. גם הח"כים רן כהן, יאיר צבן ואפילו מושתל הלב מצרי התגייסו והפעילו כל קשר אפשרי.

היום כבר אפשר לגלות, כי ניתן היה למצוא שתל מתאים, ובמרחק רבע שעה נסיעה בלבד מהדסה עין־כרם: בבית החולים עין־מוקסד במזרח ירושלים שכב נער ערבי כבן שלוש עשרה, בשם באדר אסעד קארדה, משכם. הנער נפצע אנושות בראשו עת קפץ, או נזרק לטענת המשפחה, מג'יפ של צה"ל, לאחר שנעצר בעת הפגנה אלימה. הנער מת מוות קליני אך ליבו עדיין פעם. לאחר מו"מ מייגע עם הנהלת בית החולים מוקסד — שהקושי העיקרי שעמד לפניהם היה בכך, שעל־פי החוק הירדני, שהנהלת בית החולים הזה כפופה לו, מוכרז המוות רק כשהלב חדל לעבוד — הושגה ההסכמה למסור את הלב. גם משפחת ההרוג כמעט שנעתרה. קרוב לוודאי, לא למען התמורה הכספית שהוצעה לה אלא מסיבות הומניות גרידא.

אלא שהשמועה על העומד להתרחש — על הלב הערבי של החלל הקדוש העומד להשתל בחזהו של יהודי — פשטה בקרב השאבאב, המקיף בימים אלו כל בית־חולים ערבי המאשפז את נפגעי האינתיפאדה, ובעצם שולט בהם שליטה מוחלטת. עד מהרה גרמו למשפחה המבוהלת, בתקיפות ובליווי איומים, כי הסכמה כזו תתקבל כבגידה בעניין הפלשתיני וכך נסוגה מייד מנכונותה לאשר את נתיחת הגופה והוצאת השתל.

יחיאל ישראל, אדם שוחר־שלום וחסיד ההידברות בין העמים, נפטר בשעה שתיים אחה"צ, ביום רביעי. קורבן נוסף לטירוף המשתלט על שני העמים כאחד.

יהי זכרו ברוך.

חולשת הפלדה

יהודה צור

סוגרים את קריית הפלדה — ידע הרדיו לדווח בראשית השבוע. השמועה עשתה לה כנפיים, בעיתונים כבר נערכו לצמיגים בוערים, הפגנות, התבצרויות. "אי הבנה", "הגזמה" — מהרו להסביר הן העובדים והן המנהלים, ועברו לפרופיל נמוך. הנסיונות להציל נמצאים עכשיו בעיצומם. תקופה רגישה. למה לשלוח כרכרה להביא את הכומר, כשהרופאים עוד נותנים לחולה סיכוי.

מפעלי קריית הפלדה, השייכים לקונצרן כור, נקלעו למשבר המאיים על המשך קיומם של המפעלים ועל המשך העסקתם של 370 עובדיהם. לפני שנים רבות היו המפעלים השוכנים במפרץ עכו היהלום שבכתר חברת העובדים. בשנות החמישים והשישים השתבחו ראשי ההסתדרות בקיומם של המפעלים המצליחים, אשר העסיקו למעלה מאלף עובדים בשנות השיא. בכור ההיתוך של הכבשנים צמחו דורות של פועלים שנהפכו מעולים חדשים לפועלי תעשייה, שראו בעמלם מקצוע ודרך חיים. ראשיתו של המפעל היתה גם ראשית היווצרותם של מנהיגים חדשים בקרב הפועלים. לא עוד נואמים במבטא מזרח־אירופי, אלא פועלים־מנהיגים מצפון־אפריקה.

יצחק חזיזה למשל, היום חבר הנהלת כור, היה בשנות החמישים פועל ליד הכבשנים של קריית הפלדה ובמהרה הפך למנהיג טבעי, שהצליח למשוך אחריו את ציבור העובדים, הן בנושא תביעות השכר והן בדרישה לכיבוד יתר של זכויותיהם. על כתפיהם של פועלי קריית הפלדה ומפעלי כור אחרים במפרץ, הגיע חזיזה לכהן כמה קדנציות כמזכיר מועצת הפועלים של עכו. אך הוא לא היה היחיד: פעילים רבים של ההסתדרות ומפיצי דברה יצאו מקריית הפלדה.

כיום, לאור ההתרחשויות, נדמה שמדובר בחלום שלא התגשם. ראשיתם של מפעלי הפלדה בעכו כאילו נותרה רק בגדר החזון של ראשי חברת העובדים, אשר בשנות החמישים החליטו, בעצה אחת עם ספיר, להקים בישראל מפעלי פלדה דווקא בתקופת הצנע. הרעיון היה לכרות עפרות ברזל מאזור מנרה שבגליל העליון, להובילן לאזור המפרץ ובמפעלי הפלדה, שאז היו בחיתוליהם, להפוך אותם למטילים ומייד אחר־כך, במפעל סמוך, לייצר ברזל לבניין.

הבנייה צמחה בקצב מהיר בכל הארץ, ולמפעלי הפלדה היה באותה עת מונופול על יצור ברזל לבנייה, שנמשך למעשה עד לפני שנתיים. המפעלים החלו לגלות סימני חולשה כלכלית עם המהפך, לפני 11 שנה. אז התברר לחברת העובדים, שהמפעלים במפרץ חייבים לעבור ומהר לפסי מודרניזציה, תוך התאמת הייצור לדרישות המתחרים במערב. היה צורך למשל, להשתלב בשיטת האוטומטיזציה מה שבהכרח הוביל לפיטורין ופרישות מרצון של פועלים. תהליך השכלול נמשך כמה שנים, ובכל פעם נמסר לפועלים שזאת תוכנית ההבראה האחרונה, ומכאן ואילך הכל יחזור לסדרו. ואמנם, הבטחות ראשי המפעל תאמו לתקוות שכך אכן יהיה, אולם התהפוכות הכלכליות והאירועים בישראל בשטח הפוליטי, שהקרינו למגזר הכלכלי, גרמו להפרת הבטחות שלא ברצון.

פנסיה תקציבית

לפני כמה שנים החל תהליך של השקעות עצומות, גם בקנה מידה ישראלי, במפעלי הפלדה. השקעות המסתכמות עד עצם היום הזה ב־25 מיליון דולר. עוד בינואר השנה, הסתיים תהליך ארוך, מלווה משברים, שהחל עוד בסוף השנה שעברה, כאשר הנהלת המפעלים הודיעה לעובדים שיש צורך לערוך תוכנית הבראה נוספת כי בלעדיה, לדברי המנהלים של אז, לא תהיה למפעל תקומה. החל משא ומתן אינטנסיבי, כאשר מועצת הפועלים תבעה בתוקף להיצמד להסכמים ולפתור את בעיות המפעל האמיתיות, תוך כיבוד זכויותיהם של העובדים ובלי להפר הסכמים קודמים. ואכן, בינואר־פברואר השנה פרשו מרצון קצת למעלה מ־90 עובדים מתוך הבנה בין ההסתדרות להנהלה. המפעלים שילמו סכומים גדולים לעובדים. גובה הפיצויים הגיע לעיתים ל־250 אחוז. פועלים, שרק מספר שנים הפרידו בינם לבין הפנסיה על פי החוק, קיבלו כספים כדי לצאת לפנסיה תקציבית. כך השלימה הנהלת המפעלים את הסכומים הדרושים, כדי לדאוג ליציאת העובדים לגמלאות בצורה מכובדת.

הנהלת מפעלי קריית הפלדה, שצברו בשנתיים האחרונות חובות והפסדים, העלתה תוכנית הבראה נוספת שמשמעותה פיטורין חדשים. העובדים, החשים מרומים, מציעים תוכנית חליפית ● בייעוץ עם ההסתדרות הם דוחים אווירת האיומים שמשרה ההנהלה. תקופה קשה, רגישה

הסכומים הצטברו למיליונים, ואין ספק שהם לא הקלו על מצבם הפיננסי של המפעלים, אשר החלו לגלות סימני משבר שעה שלפני שנתיים נפתח מפעל מתחרה של יזם פרטי באשדוד. הפועלים סמכו על הנאמר להם, שזאת תוכנית ההבראה האחרונה וי־370 הפועלים שנותרו יוכלו מעתה להיות בטוחים בעתידם. אולם חודשים מעטים לאחר מכן שוב פרץ משבר חמור. מעט אחרי מינויו של מנהל חדש למפעלים, ב־1 בספטמבר השנה, הוגשה תוכנית הבראה למועצת פועלי עכו ולנציגי העובדים, שמשמעותה העיקרית היתה פיטוריהם של 140 מתוך 370 העובדים באורח מיידי, תוך מתן פיצויים רגילים בהתאם להסכמי כור שהיו בעבר. אך הפיצויים הללו היו שונים מהמתכונת הרגילה שהיתה נהוגה עד אז בקריית הפלדה.

הפועלים חשו מרומים מן ההצעה החדשה. "אמרו לנו עוד באפריל שכבר החל תהליך ההבראה, המפעל מתאושש ומעכשיו הכל יהיה בסדר. והנה פתאום, אומרים לנו, שוב משבר. לא יתכן דבר כזה. עד לפני שנתיים חילקו כאן רווחים לעובדים. אם כך, המפעל, לפחות לפני שנתיים, הפיק רווחים טובים. כך על כל פנים הודיעו לנו כל הזמן במסיבות ובפיקניקים. זאת היתה ממש אידיליה עד שרצו לפטר 90 עובדים בראשית השנה הזאת. יש כאן משבר חמור של ההנהלה. לא יתכן שהמשבר בא להם באופן פתאומי כזה. אין ספק שאם יש לבדוק משהו, זה לא אצלנו זה אצלם", אומרים העובדים בקרייה.

הפועלים, בעצה אחת עם ההסתדרות, דרשו לקבל את תכתיב ההנהלה אשר הוצג בפניהם בצורות שונות, אך בבירור, כאיום ממשי להמשך קיומו של המפעל, אם הצעת ההנהלה תידחה. ההסתדרות סירבה בתוקף לקבל את תוכנית ההבראה אשר כוללת לא רק פיטוריהם של 140 העובדים, אלא גם הורדת שכרם של העובדים, צמצום משמעותי ביותר של הטבות והורדת פרמיות. הכל יחד מסתכם אצל רבים במשכורת כ־40 אחוז פחות. המנהלים טוענים, שכור משלמת משכורות גבוהות מדי עבור אפשרות הייצור של המפעלים. מפעלי קריית הפלדה מייצרים היום כ־110 אלף טון, בשעה שכושר הייצור שלהם מגיע ל־200 אלף. המפעלים נחשבים היום, על פי ציוד, לאחד המפעלים המתקדמים ביותר, מציינים בהנהלה.

פונקציות כפולות

הפועלים מסרבים בתוקף לקבל את הצעות ההנהלה. הם הביאו תוכנית חליפית שמשמעותה ביטול עבודות המבוצעות היום על־ידי קבלני חוץ, ביטול תפקידים שאינם הכרחיים להמשך קיומה של הקרייה, כאשר הכוונה היא בעיקר לפגיעה, הפעם משמעותית יותר, בפקידים ובטכנאים. עד כה, על פי טענת העובדים, "בעיקר דפקו את הפועלים שעובדים ליד הכבשנים". לדעת העובדים, הצעתם תביא לחיסכון של 3 מיליון דולר בקירוב. העובדים גם מוכנים לבצע בעצמם את העבודות המבוצעות היום על־ידי הקבלנים, ולבצע גם פונקציות כפולות אפילו במחיר ניידות. דבר שעד כה לא היה נפוץ בקרב העובדים, אשר התנגדו להצעות מסוג זה בעבר.

ההסתדרות דוחה בתוקף את מה שהיא מכנה: ניסיון של ההנהלה לנהל את המאבק על קריית הפלדה ועל הצעתה לפיטורין, תוך איומים מתמידים, בעיקר דרך אמצעי התקשורת. איומים על כך, שאם לא תתקבל דעת ההנהלה, המפעלים יסגרו. "אנחנו נחושים בדעתנו למנוע בתוקף כל ניסיון לפיטורין חד־צדדיים. עובדה, עד היום לא פוטרו עובדים ולא נשלחו מכתבי פיטורין. קיסר, רוזליו, הכרפלד ואחרים, הבטיחו לי שהמפעלים לא יסגרו. אני חושב שיש אנשים המעוניינים מסיבות שלהם להפיץ באמצעי התקשורת ידיעות, שאם לא יקבלו את דעתם, הם יסגרו. תחת איום כזה לא ננהל משא ומתן. אני בטוח שבתמיכת ההסתדרות נגיע לפשרה הוגנת, ונוכל להמשיך להפעיל את המפעלים, כי אי־אפשר אחרת", אומר יהושע כץ, מזכיר מועצת הפועלים.

האווירה במפעל קשה. אברהם אבוררה, מזכיר ועד הפועלים, אינו מעוניין שפועלים יתראיינו ויצוטטו בשמם. לדבריו, המצב עדין. המשא ומתן קשה ומייגע וכל התבטאות, כמו למשל על גובה שכרם של העובדים, יכולה לפגוע בהמשכו. בקריית הפלדה מרוויחים העובדים שכר העולה על הממוצע בין מפעלי התעשייה בארץ. הם צברו זכויות רבות במהלך השנים. בוועד העובדים חוששים גם שיוודע ברבים רצונו של חלק מן המיועדים לפיטורין, לפחות המבוגרים שבהם, להסכים לפרישה מרצון. אך כמובן, בתנאי פיצויים מוגדלים עד לגובה 250 אחוזים, בדיוק כמו שזכו חבריהם שפרשו בראשית השנה הזאת.

גצים לוהטים. המלה האחרונה עוד לא נשמעה

אורי בר רצון. לא סתמי

"לפטר 140 או לסגור"

אומר המנכ"ל ומוסיף – מפעלים בסדר גודל כזה מייצרים בחו"ל 200 אלף טונות עם פחות מ־250 עובדים. לנו יש 370

אורי בר רצון, מנכ"ל מפעלי קריית הפלדה שבעכו ומפעל העירגול שבקריית גת, מכיר היטב את בעיות מפעלי המפרץ. בעבר כיהן שם במנהל שנים רבות. לדבריו, מפעלי קריית הפלדה נקלעו למשבר קשה גם בגלל הסיבות החיצוניות המשותפות לכלל המיגזר היצרני בארץ.

"שער המטבע לא השתנה מאז התוכנית הכלכלית לפני שלוש שנים, אלא רק בעשרה אחוזים, בו בזמן שהאינפלציה עלתה בתשעים אחוזים", אומר בר רצון ומוסיף — "העלו את משכורתם של הפועלים, אבל אנחנו המשכנו לקבל אותה כמות של שקלים עבור אותו דולר. בנוסף לכך, הכסף עולה לנו היום 3 אחוז לחודש לפחות, כאשר המתחרים שלנו בחו"ל משלמים פחות מעשרה אחוז בשנה. הטכנולוגיות משתנות כל הזמן ונאלצנו להשקיע עשרות מיליונים בציוד חדיש. אין ספק שעם הכנסת ציוד האוטומטיזציה, אין צורך בכל כך הרבה עובדים. אולם מסתבר שבמפעלי הפלדה בעכו לא צומצמו, לפחות באורח מספיק, מספר האנשים כפי שהיה צריך ומחוייב במציאות. גם התפוקה לא עלתה במידה מספקת כפי שהיה צפוי מהציוד החדיש. מפעלים בסדר גודל כמו שלנו בקריית הפלדה, מייצרים בחו"ל 200 אלף טון עם פחות מ־240 עובדים. לנו יש 370. אין ספק שזאת אחת מהסיבות לדרישה שלנו לפטר עובדים.

מפעל ההתכה שבעכו חייב לספק מספיק חומר גלם לשני מפעלי העירגול שלנו, זה שבעכו וזה שבקריית גת. אך הוא אינו מייצר בכמות מספקת. אין ספק שצריכים להעלות את פריון העבודה של העובדים. המספר שנקטנו, 140 עובדים, לא סתמי. לדעתי, אם לא יקבלו את המספר של 140 המפוטרים, אני מניח שהמפעל ייסגר."

אורי בר רצון דוחה בתוקף פרסומים שבכביכול המפעל ייסגר אם יבוצע פיחות, כי התחשיבים של המפעל אינם לוקחים בחשבון צעד כזה. "כל המשק היצרני רוצה בשער יציב ובאינדקס יציב, אם האינדקס אינו יציב, יש צורך בפיחות כדי להתאים את המטבע למצב החדש. אנו רוצים לשלם אותה ריבית שמשלמים המתחרים שלנו בחו"ל", הוא אומר.

מפעלי קריית הפלדה צברו חובות של עשרות מיליוני דולרים. רק השנה יש הפסד של 11 מיליון דולר. עד לפני שנתיים המפעלים הרוויחו. לפני שנתיים יזם ישראלי פתח מפעל מתחרה באשדוד. לעומת העסקתם של פועלי כור, אשר כל אחד מהם עולה לפחות פי שניים וחצי, לטענת הנהלת קריית הפלדה, מאשר כל עובד של המפעל הפרטי באשדוד, נמצא זה האחרון בעדיפות יחסית לתחרות בארץ. המפעל המתחרה לוקח בהדרגה נתחים נוספים של שוק הברזל לבנייה בארץ, המצטמצם בלאו הכי בגלל ירידה בקצב הבנייה. בקריית הפלדה הבינו, שאי־אפשר לשלם משכורות גבוהות בהרבה לעובדים מאלה שמשלמים במפעל הפרטי באשדוד, ולצפות לרווחים הוגנים.

במועצת הפועלים מציינים, שזאת אחת הסיבות להתנגד להעסקתם של פועלים לא מאורגנים, רבים מהם פועלים מן השטחים אשר אינם זוכים בהטבות סוציאליות. כך הם תורמים לפגיעה בזכויותיהם של עובדים מאורגנים, כמו אלה שבקריית הפלדה.

יהודה צור

עכו: תוכניות חירום

עתיד מפעלי הפלדה בעכו מסכן לא רק את עתידם הפרטיים של העובדים, אלא גם מצב התעסוקה החמור השורר בלאו הכי בעיר. מתוך 11 אלף מועסקים, קרוב ל־1200 הם דורשי עבודה. פיטורי 140 עובדים נוספים יחמירו את המצב עד ללא היכר, טוענים במועצת הפועלים בעכו, לא כל שכן סגירת מפעלי הפלדה על 370 העובדים.

מן הסיבות האלה בטוחים במועצת פועלי עכו, שצעד כזה לא יבוצע. "כל הארץ רעשה השבוע כאשר 40 תופרות הסתגרו במפעל כלל בשדרות, חברי כנסת באו לחזק. אתה לא מתאר לעצמך שבעכו יעברו בשקט על סגירת קריית הפלדה. זה בנפשנו. בהסתדרות מבינים שיש כאן דבר סמלי וגם דבר מעשי. קריית הפלדה היא אחד מהמפעלים הוותיקים ביותר של חברת העובדים ושמה הולך לפניה. אפשר אולי לצמצם קצת, אבל אין לי ספק שהקרייה תמשיך ותתקיים. אחרת כל העיר עכו תתייצב כאיש אחד נגד מגמת הסגירה", אומר מזכיר מועצת הפועלים, יהושע כץ.

בעכו הוכנו תוכניות חירום למקרה של סגירת מפעלי כור שבמפרץ. מדובר לא רק בקריית הפלדה, אלא גם במפעל צנורות, מפעל נעמן ועוד. האבטלה הולכת וגוברת בעכו. מפעלים נסגרים ולמעשה, בעשר השנים האחרונות לא נוצרו מקומות עבודה בצורה משמעותית בעיר. בוודאי שלא בתעשייה, טוענים במועצת הפועלים. משום כך, רק לפני שנה עזבו את עכו כאלף איש. כך או אחרת, במועצת הפועלים סבורים שההסתדרות וחברת העובדים יבינו, שאין מה לדבר על סגירה. "אפשר להבריא, אפשר להגיע לפשרה הוגנת. אך בוודאי שלא נסכים לסגירת מפעלים", הם אומרים.

י. צ.

כולסטרול

מאבק בין הרעים לטובים

כמה המלצות של "חכמי תורת התזונה" לשימושם של חסידי "בריאות עכשיו"

תאמינו או לא, אך דרום־איטליה הוכרזה כ"מקום מבטחים" מסכנות הכולסטרול. חוקרים אמריקנים גילו כי באיטליה התחלואה הנובעת ממנגעי כולסטרול, מחלות לב וכלי הדם היא הנמוכה ביותר בעולם המערבי.

הכל בגלל התפריט המזרח־תיכוני. מהו התפריט מזרח־תיכוני? מאכלים כמו דגניים, ירקות, פירות, שמן זית וספגטי, מחוללים את ה"נס".

כאשר אומרים דיאטה, מכינים הדיוטות, פחות שומן מן החי, פחות שומן רווי, יותר פחממות, יותר כולסטרול טוב המכונה H.D.L., בניגוד לכולסטרול הרע המכונה L.D.L.

במקרים מיוחדים לא ניתן לעזור לחולה, שכן הגוף שלו מסנטז יותר מדי כולסטרול העלול לגרום להסתיידות העורקים. במקרים כאלה יש בידי הפרמקולוגיה תרופה חדישה בשם LOVALIP. זו תרופה שאך זה מכבר נכנסה לשוק והשימוש בה אינו נפוץ כלל ועיקר. ה"לובליפ" מנטרל יצור כולסטרול בכבד. אך החשש מסיבוכים בתפקוד הגוף עדיין שריר, שכן כולסטרול אמנם גורם לפעמים סתימות במערכת כלי הדם, אך ללא כולסטרול הגוף אינו יכול להתקיים.

עשרת הדיברות הבריאות

הכולסטרול, על מרכיביו, מופיע במוח, והוא גם מרכיב חשוב בוויטמין D וכן של כמה הורמונים המיוצרים ביותרת הכליות. יחד עם חומרים שומניים אחרים מהווה הכולסטרול הרכיב העיקרי בסוגים רבים של כרומי התאים. הוא אחד החומרים הבסיסיים הבונים את מעטה הבידוד המקיף את רוב סיבי העצבים ותפקידו דומה לתפקיד של חומר בידוד סביב כבל חשמל. כשאין בידוד משתבש תהליך העברת האיתותים העצביים. כל הדברים הללו מסבירים מדוע מסוכן הניסיון להפסיק סינטוז כולסטרול בכבד, גם כאשר מדובר בחולה הלוקה ברמת שומנים גבוהה מאוד, ליקוי אשר רק במקרים מעטים לא ניתן לתקן באמצעות דיאטה בלבד.

ככלל, טוענים הרופאים, אפשר לווסת את רמת השומנים והכולסטרול בדם על־ידי תזונה נכונה ואורח חיים מתאים. חברת באייר המפורסמת סבורה כי יש לדאוג לחיים בריאים ולכן החלה להפיץ את עשרת הדיברות הבריאות בין תושבי העיירה האמריקנית ווילסבורג, שם מצאו האפידמיולוגים ש־11,000 תושבים (שהם 70 אחוזים מכלל אוכלוסיית העיירה) חשופים למחלות לב.

בין עשרת הדיברות: הפסקת עישון, בקרה של לחץ הדם, הורדת הכולסטרול בדיאטה ופעילות גופנית. כבר אחרי כמה חודשים אובחנה ירידה בכולסטרול ברמה של 8 אחוזים בממוצע, ומה שטוב לתושבי העיירה ווילסבורג, טוב לאמריקה. והשיטה מתפשטת.

והחוקרים אופטימיים. לדידם אפשר על־ידי "משטר בריאותי מתאים" לצמצם בשני שלישים את שיעורי התחלואה במחלות לב.

600 גרם ליום

לא רק הרופאים, גם יצרני מזון החלו להשתלב במבצע "שמירה על רמת הכולסטרול". על אריזות של מצרכים רבים מפורסמות כמויות השומן והכולסטרול שבמוצר, מצוין אף היחס בין הכולסטרול הטוב והרע. בקרוב רשות מזון ותרופות תנהיג חותמת שתוטבע על אריזות מצרכים מומלצים בשל התכולה הנמוכה של כולסטרול. כבר לא מסתפקים בהורדת הכולסטרול, שואפים

כדי לשמור על דיאטה. פעילות גופנית

להורדת הכולסטרול הרע ולהעלאת הכולסטרול הטוב.

הרגש על הורדת צריכת הכולסטרול מובן יותר כאשר לוקחים בחשבון שרבים מתושבי ארה"ב וגם מדינות מתועשות אחרות צורכים בסביבות 600 גרם כולסטרול ליום, בעוד שהכמות המותרת היא עד 300 גרם. בחלמון של ביצה יש 272 מיליגרם כולסטרול, וב־90 גרם כבד — 331 מיליגרם כולסטרול.

לפי המשוער, יש גם בישראל צריכה גבוהה למדי של כולסטרול. אלו מסקנות מנתונים המראים את כמות צריכת ביצים לתושב. הוא הדין לגבי צריכת כבד וחלקים פנימיים של בעלי חיים. צריכת דגי ים שבהם רמת הכולסטרול נמוכה יחסית, קטנה. בדגים יש יסוד מועיל, חומצה שומנית בשם אומגה־3 המשפיעה בצורה חיובית ומורידה את רמת הכולסטרול הרע — L.D.L.

גיוון שומנים

לא כל מוצר שמגיע מהים מוריד את רמת הכולסטרול, כך למשל סוג מסוים של חיים (שרימפס) משופע בהרבה כולסטרול, פי שניים מהרמה המקובלת אצל "דג מצוי".

השמנים הרוויים שמוטב לצמצם את צריכתם הם בדרך כלל מוצקים בעוד שהנוזלים הם (בדרך כלל) לא רוויים. שמנים רוויים מדרבנים הפרשת כולסטרול רע בכבד. שומן בלתי רווי המעובד בתהליך תעשייתי והופך למוצק, מאבד חלק מהתכונותיו ומתקרב יותר מבחינת ההשפעה הביולוגית לשמן רווי.

בעבר חשבו כי שומנים בלתי רוויים מורכבים עשויים להוריד את רמת הכולסטרול בדם, אלא שנסיונות שנעשו בחיות נתנו יסוד לחשש ששמנים אלה מורידים את הרמה החיסונית של הגוף. מכאן המלצה חדשה — להעדיף שמנים לא רוויים פשוטים, כגון שמן זית ואגוזי אדמה, שמנים אלה מורידים את רמת הכולסטרול.

המומחים ממליצים דיאטה דלת שומן, כך שאחוז הקלוריות ממקור זה לא יעלה על 30 אחוזים מסל הצריכה. האמריקנים צורכים מזון בו יש 37 אחוזים קלוריות שמקורן בשומן. נוסיף ונאמר כי מלבד הצורך בהורדת צריכת השומן, יש המלצה נוספת — לגוון את השומנים הנצרכים, כדי שבדיאטה יהיו גם שומנים רוויים, בלתי רוויים, פשוטים ומורכבים: שליש, שליש, שליש. ב־1983 פורסמה המלצה זהה של AMERICAN HEART ASSOCIATION בנוגע לילדים מעל גיל שנתיים.

הרוצים והיכולים להשתחרר מהטרדה הזו של מדידת שיעור השומן בדיאטה, יכולים ללכת בשביל אחר — להרבות בפעילות גופנית: להתעמל, להשתתף באירובי, לשחק גולף, מטקות, כדור־שולחן, לא חשוב — רק שיהיה מאמץ במשך 40 דקות, שלוש פעמים בשבוע. המאמץ צריך לגרום לכך שהדופק יהיה מהיר. המאמץ הגופני אינו מוריד את רמת הכולסטרול הרע, ה־L.D.L., אך הוא מעלה את רמתו של הטוב, ה־H.D.L.

דגים שגרועים מהמבורגר

בשורה טובה לחובבי שוקולד, שוב מותר לנגוס משוקולד מבלי לדאוג לרמת הכולסטרול, מותר גם לאכול בשר אדום, הכוונה כמובן לסטייק עסיסי מבקר, אך לא להפריז. הרופאים מבשרים שאין בבשר אדום ושוקולד כדי לגרום לריבוי כולסטרול. לפני זמן לא רב טענו כי חומצת הסטיארין שבמזון גורמת לעליית הכולסטרול. אז מדוע הוגבלה? בבשר בקר ובשוקולד יש חומצה בשם פאלמיטיק והיא משפיעה על ריבוי הכולסטרול.

ואם אנו בעסקי "תאוות בשרים", הרי שכדאי לצטט את המומחים מארה"ב המגנים את הלהיטות לצריכת חלבון מן החי. האמריקנים צורכים בממוצע סטטיסטי 71 גרם חלבון מן החי; כדי לשמור על מידות טובות, יש לקצץ במחצית מן הכמות. מומלץ לצרוך במקום שומן פחממות כמו קטניות, לחם, תפוחי־אדמה, אורז, דייסה וספגטי. החוקרים גילו מרכיבים שונים בדייסה ובאורז הגורמים לכך שהכולסטרול נצמד למזונות אלו והם מושכים אותו החוצה.

והנה כמה המלצות של חכמי תורת התזונה לשימושם של חסידי בריאות עכשיו: האוכל 3 אונקיות (כ־90 גרם) סובין משיבולת־שועל (קוואקר), שהם שווה־ערך ל־6 ספלי דייסה, מוריד לעצמו כב־23 אחוזים את רמת הכולסטרול בדם. חוקר אחר מצא כי מחצית מכמות זו של שיבולת־שועל מעלה את רמת הכולסטרול הטוב ב־10 אחוזים.

אל להם, לשומרי בריאות הגוף, להרבות באכילת דגים מטוגנים בשמן, הם אף גרועים מהמבורגר. בכל מקרה, מומלץ לקרוא את הכתוב על אריזות מוצרי מזון.

רגליים קרות

כמה פתרונות, במקום בקבוק מים חמים

אם יש לך רגליים קרות כקרח — לא נעים, אך לא נורא, אפשר למצוא מזור בעזרת מברשות, אמבטיה, כירבור (הליכה סחור־סחור) ו...רוזמרין (חלף ים).

אמבטיות קרות וחמות לחלופין

נשים רבות סובלות מבעיה זאת כאשר הן אינן יכולות להירדם בשל הגפיים הקרות כקרח, ממש גוש קרח. אחדות פונות לעזרת בקבוק מים חמים, כרית חשמלית ועוד.

נציין שמקור הצרות הוא בבעיות בזרימת הדם בכלי הדם בגפיים. הדרך הטובה היא לנסות לטפל בסיבה ולא רק בסימפטום.

השבועון המערב־גרמני "לאשה" מציע טיפול פלא־פלאים. ובכן, בבוקר יש לטפל בגפיים בעזרת מברשת מהאצבעות עד לירכיים. כאשר העור מאדים, פירושו של דבר שהנוהג נעשה.

בערב יש לשרות באמבטיה של מים חמים (עד 37 מעלות) וקרים, לסירוגין. יש להחזיק את הרגליים במים הקרים כעשרים שניות ולעבור למים חמים, וכך חוזר חלילה.

יש לתת תשומת לב מיוחדת להפריט, כלומר פחות שומן מן החי, לעומת זאת יותר מן הצומח, שכן דיאטה דלת־שומן מן החי מורידה את רמת הצמידות של הדם ובדרך זו מעלים את עבירות הדם. חשוב להפסיק לעשן, במידת האפשר.

כדאי לזכור, שרגליים קרות הן גם תוצאה של לבוש לא נכון. ובכן, נעליים, תחתונים, מכנסיים, וגם חגורה, הכול חייב להיות לפי מידות מתאימות ולא "צמוד לגוף" יותר מדי. מומלץ לשתות תה מעשבי רוזמרין שלוש פעמים ביום.

ולבסוף, יש להרבות בכרבור, בהליכה סחור־סחור, ככל שניתן בכל הזדמנות, כאשר עומדים וממתינים לאוטובוס. לא להתרגש מתמיהות הסובבים, העיקר הבריאות.

מי שם רגל לשמאל

כתבי אישום על פעילויות שבעבר לא נחשבו כעבירות, ובהן אירוע שאירע לפני 5 שנים, מעלים חשד שהמשטרה נוקטת במדיניות הפחדה נגד פעילי השמאל

זה כשנתיים חשים אנשי השמאל ועורכי הדין המייצגים אותם, כי המשטרה נוקטת במדיניות של הטרדה והפחדה כלפיהם, סותתת נגדם תיקים ומגישה כתבי אישום, בעוד שבאירועים דומים בעבר לא נהגה לעשות כך. סופם של תיקים אלה, שהחלו כבר להשמע בבתי המשפט, הינו עיכוב ההליכים נגד הנאשמים על־פי הוראת היועץ המשפטי לממשלה, ולפעמים אף ביוזמת התביעה המשטרתית, המבינה באיחור מה, כי התביעה אינה מבוססת די צורכה.

לדוגמה, כתב האישום שהוגש נגד 13 נאשמים במקרה כפר קטנה, אשר הדיון בעניינו התנהל בפני השופטת מרים נאור בבית־משפט השלום בירושלים. מהעובדות, כפי שהוצגו בכתב האישום, עולה כי ב־25 לינואר 1987 באו הנאשמים, שחלקם תושבי כפר קטנה והשטחים וחלקם אזרחי ישראל, ל"חירבת אבו־לחם", שבאזור ירושלים המוחזק על ידי מינהל מקרקעי ישראל, שם, על־פי האישום, נכנסו הנאשמים לנכס כדי לשתול במקום עצים באורח הפגנתי, וזאת למרות הוראותיו של נציג המחזיק בנכס. הנאשמים נשארו במקום כדי להקניט את המחזיק, התפזרו לקבוצות קטנות ונטעו עצים. על כך ביקשה התביעה המשטרתית כי יורשעו בהסגת גבול.

אביגדור פלדמן. באופן הפגנתי

בפני בית המשפט טענו הנאשמים, שיוצגו על ידי עורכי הדין נתן לם, אביגדור פלדמן וג'ונתן כתב, כי הם אינם מודים וכי הם טוענים בשם כל תושבי קטנה, כי לבית המשפט אין סמכות לשפוט את הנאשמים, שהם תושבי הכפר, כיוון שאינם אזרחי ישראל והאירוע אירע מחוץ לישראל.

עורך הדין אביגדור פלדמן טען טענה מיקדמית בשם כל עורכי הדין, ש"אם השטח מחוץ לתחומי המדינה, אזי המינהל אינו מחזיק של השטח ואין עבירה של הסגת גבול". טענה אחרת, עקרונית יותר, היא ש"כתב האישום אינו מגלה עבירה של הסגת גבול. מן העובדות שבכתב האישום יודעים שהמקרקעין הם מקרקעי ציבור, המוחזקים על־ידי המינהל. מטרת הכניסה היא הפגנה, לפיה ניתן ביטוי סימבולי להעברת מסר של מחאה. הנטיעה נעשתה לאור שהמינהל עקר עצים, שברור שהמעשה נעשה באופן הפגנתי — ואם הבעת מחאה במקרקעי ציבור היא הסגת גבול".

כלומר, עורכי הדין שטרחו ובדקו, וטענו בבית המשפט טענות טרומיות על חוסר סמכותו של בית המשפט לשפוט במקרה זה, כיוון שעצי הזית נשתלו בשטח שהיה עד 1967 שטח הפקר, בו אין סמכות שפיטה לא לבתי הדין הצבאי ולא לבתי המשפט של מדינת ישראל. כדי להוכיח את טענתם, אף הדשו הסניגורים, כי לבית המשפט תובא מפת רודוס המקורית.

לאחר העלאת טענות אלה, התייעצו אנשי התביעה המשפטית עם פרקליטות המדינה ושבו לבית המשפט תוך הודעה, כי הם חוזרים בהם מהאישום.

מקרה אחר, שהינו דוגמה להטרדה ולהפחדה, הוא תיק פלילי מספר 3363/87 שנשמע בבית־משפט השלום בחיפה. ב־14.8.87 הוגש כתב אישום נגד ארבעה נאשמים על אירוע שאירע חמש שנים קודם לכן. כתב האישום עוסק בעריכת הפגנה בלתי חוקית בחיפה, בעקבות מלחמת לבנון והטבח במחנות סאברה ושתילה. על־פי כתב האישום, התקהלו הנאשמים יחד עם עוד כ־100 בני אדם, למטרה משותפת של הבעת מחאה כנגד הממשלה שכיהנה באותה עת. חלק מהנאשמים נשאו כרזות בידיהם והתנהגו באופן, שנתן יסוד סביר לחשוש, כי המתקהלים יעשו מעשה שיפר את השלום, ולאחר מכן אף תקפו שוטרים.

הוראות החיקוק לפיהן הואשמו הנאשמים הן: התקהלות אסורה ותקיפת שוטר — זאת, כאמור, חמש שנים לאחר האירוע, שכל משתתפיו הספיקו כבר לשכוח את אשר קרה לאשורו.

ב־13.1.88 קיבלו עורכי הדין אדם פיק וענת נשר מכתב ממשה שאול, מנהל לשכת היועץ המשפטי, בו נמסר כי היועץ המשפטי נענה לבקשת הסניגורים לעיכוב ההליכים המשפטיים בתיק זה. בירור בלישכת היועץ המשפטי העלה, כי עיכוב ההליכים בתיק זה ניתן בשל שיהוי יתר שהיה בהגשת האישום והוא ניתן תוך אזהרת הנאשמים, כי אם יעברו עבירה דומה בתוך התקופה הקבועה בחוק, ישקול היועץ המשפטי חידוש ההליכים בתיק.

כך אירע גם במקרה של הפגנה אחרת שנערכה בתל־אביב. ב־10.7.87 הוגש כתב אישום לבית־משפט השלום בתל־אביב נגד 20 נאשמים, שעל־פי כתב האישום התקהלו יחד עם עשרות אנשים אחרים, ב־6.12.86 והשתתפו בהפגנה בלתי חוקית, שכוונה נגד מדיניות הממשלה באזורי יהודה ושומרון, הניפו כרזות וקראו קריאות גנאי נגד מדיניות הממשלה, באופן שהיה בו כדי להפר את השלום או לעורר אנשים אחרים להפר את השלום. למקום הגיע כוח שוטרים, ומכתב האישום עולה, כי אלה הותקפו וכי נאשם אחד התנגד למעצר. הוראות החיקוק לפיהן הואשמו נאשמים אלה: תקיפת שוטרים והתנגדות למעצר. גם כתב אישום זה עוכב על־ידי החלטת היועץ המשפטי לממשלה.

מפאת חוסר נתונים, היה קשה לעמוד על נימוקי היועץ המשפטי לעיכוב ההליכים בשני תיקים אלה. אך גורמים המקורבים לחקירות ולתיקים מציינים, כי לפחות במקרה של כפר קטנה נראה, כי מינהל מקרקעי ישראל והקמ"ט לענייני קרקעות ניסו לנצל את מדיניות המשטרה לשם קביעת עובדות בשטח, רק משהתברר לאנשי התביעה המשטרתית כי המשפט מתפתח לכיוון משפט פוליטי — עם דגש על הנסיון להפחדת אנשי שמאל, כדי לא לערוך הפגנות ולהמשיך ולשמור על השקט בשטח — הוחלט, כאמור, בהתייעצות עם פרקליטות המדינה, לחזור בהם מהאישומים.

עוד טוענים מספר עורכי דין, כי עד לפני כשנתיים, דהיינו שנה לפני פרוץ האינתיפאדה, נהגה המשטרה בסובלנות רבה ורק בשנתיים שצויינו שונתה מדיניותה, ולמרות שלא נערכו הפגנות חריגות ולא נגרם נזק לרכוש סירבה המשטרה לעבור על כך לסדר היום והחליטה להגיש כתבי אישום בנסיבות, שמהן נראה כאילו מישהו החליט לעשות סדר בין אנשי השמאל.

המקרה הבולט ביותר הינו ההוראה להגיש כתב אישום על אירוע שאירע לפני חמש שנים והיווה אירוע טראומתי בחברה הישראלית, מלבד הטרדת אנשי שמאל והכוונו זמנו של בית המשפט, המשטרה לא השיגה בכך ולא כלום. אנשי השמאל, ככל הנראה, לא יחדלו מהמשך הבעות מחאה כנגד מדיניות לה הם מתנגדים.

אסירים באורט

16 אסירים החלו השבוע ללמוד בקורס חשמלאות מעשית. לצורך כך, מימן הג'וינט הקמת מעבדה משוכללת כולל חומרי לימוד בכלא איילון, בסכום של 120 אלף דולר. צוות אורט תרם את המערך הלימודי, בעוד שלטונות שרות בתי הסוהר מספקים את מקום הלמידה ולימודי העשרה. האסירים עברו בחינות מיון במכון הדסה ועליהם להיות בעלי 9 שנות לימוד פורמליות, לפחות. בגמר הקורס, יעסקו האסירים במקצועם ויקבלו תעודה של משרד העבודה.

נשיא בין החורבות

צבי גורן

בחסות רובים, ועל רקע מרחץ דמים, הצליחה סרי־לנקה לבחור ביום שני נשיא חדש, ראש הממשלה נאנאסינג פרמאדאסה, יד ימינו של הנשיא היוצא. זהו הישג של השלטון, המנסה להחזיר לאי את שגשוגו הכלכלי, כאתר תיירות מרתק, ולסלק מתוכו את המחלוקות השבטיות־דתיות שהמיטו עליו חורבן.

תוצאת הבחירות מבשרת המשך המדיניות של הנשיא היוצא, ג'וניוס ג'איוורדנה, בכל הנוגע למאמץ להביא פתרון לסכסוך עם שבטי הטאמילים. 16 מיליון בני סרי־לנקה נחלקים בין הרוב הבודהיסטי־סינלזי, המונה 75 אחוז מאוכלוסיית האי, והוא האוחז בשלטון האזרחי והצבאי, לבין המיעוט של הטאמילים־הינדים, המונים 15־18 אחוז מהאוכלוסיה. המיעוט השלישי, המוסלמי, מונה רק 7 אחוזים.. שני המועמדים, שהתחרו בפרמאדאסה, הנמנים אף הם עם הרוב הסינלזי, הבטיחו לשים קץ לשלטון הטרור הטאמילי, אך התייצבו בגלוי נגד הסדר הפשרה המוצע עמם.

יריבתו העיקרית של פרמאדאסה היתה הגברת בנדרנייקה, ראש הממשלה לשעבר, מנהיגת מפלגת החופש. 45 אחוזי הקולות קיבלה בבחירות השבוע מעידים על מעמדה החזק, שנים רבות אחרי שהיתה ראש ממשלה ושלטה באי ביד רמה. יש רגליים לסברה, כי היא הפסידה במרוץ בשל אחוז ההצבעה הנמוך, 55 אחוז, לעומת 80 אחוז שהצביעו לפני שש שנים, כאשר באזורים "טאמיליים" נרשמה הצבעה של 20 אחוז או פחות. אנשיה של בנדרנייקה בת ה־72 דורשים בחירות חדשות, מלאות או חלקיות, גם מתוך חשד לזיופים, ומאמינים כי באמצעותן יוכלו לתקן את התוצאה לטובתה.

ההשתתפות הדלה בבחירות היתה צפויה לנוכח איומי החזית העממית לשחרור, המרקסיסטית, המתנגדת לממשלה ולכל פשרה עם הטאמילים. החזית הטילה עוצר כמעט על כל דרום האי, ואף רצחה את המועמד השלישי מטעם האופוזיציה. החשש מפני האלימות גבר ככל שהתקרב מועד הבחירות, וכפי שנמסר, מערכת הבחירות התאפיינה בגלל של מאות הרוגים וחטיפות

ראש ממשלת סרי־לנקה, שנבחר לכהן כנשיא הבא, ינסה לחלץ את האי מן המשברים הפוקדים אותו בשנים האחרונות: מלחמת דמים עם הטאמילים וכלכלה הרוסה

רבות. יש להדגיש, כי הבחירות שהיו ביום שני התנהלו בהשגחת 47 אלף חיילים מהודו. למרות זאת, דווח על מקרים רבים של התקפות אלימות על תחנות קלפי, ועל עשרות הרוגים ופצועים.

נוכחות ההודים בסרי־לנקה היתה אולי הנושא האחר שעליו היתה הסכמה בין שני היריבים בבחירות. למרות שהיה מועמד מפלגת השלטון, המפלגה הלאומית המאוחדת, נקט פרמאדאסה עמדה עצמאית מזו של הנשיא היוצא, שהכניס את ההודים לאי. הוא גם החרים אשתקד את טקס חתימת ההסכם עם ראג'יב גאנדי, שהושג בנסיון נואש לסיים את שפיכות הדמים. אלא שנוכחות "השכנים הזרים" גררה תגובה הפוכה מהצפוי, מרגע שנודע על הזמנתם, הפכה נושא חם במערכת הבחירות, והקשיחה את עמדות הקיצוניים ההינדים והטאמילים גם יחד. אחרי שנבחר ברוב קטן, 50.4 אחוז בלבד, ובמאמץ להרגיע את הרוחות ולהשיג הכרה בבחירתו, הודיע פרמאדאסה כי יורה להודים לעזוב את האי בקרוב.

בינתיים, מכל מקום, נמשכות ההכנות להשבעתו של הנשיא הנבחר, בתחילת ינואר. הוא עצמו החל במאמצים להשיג פיוס עם הגברת בנדרנייקה, וקרא לה ולמתנגדיו האחרים לשתף עמו פעולה, הן בהחזרת החוק והסדר לאי, והן בפתרון מצוקתו הכלכלית. לעזרתו בא הנשיא היוצא, שהכריז על פיזור הפרלמנט, שנבחר ב־1977, ועל בחירות חדשות בעוד חודשיים. עתה מצפים בסרי־לנקה לקיום הבטחותיו של הנשיא החדש, והחשובה בהן — ההתחייבות לתת מענק חודשי של 74 דולר למשפחות העניות ביותר, וזאת כאשר ההכנסה השנתית לנפש היא 360 דולר. עוד מעריכים בסרי־לנקה, כי הוא נתכוון לבצע את שאר הסעיפים שנקבעו בתכנית הפשרה, שהושגה בתיווכה של הודו, ויעניק לטאמילים אוטונומיה בנהוות הצפון והמזרח.

בחמש שנות המרד הטאמילי מצאו מותם כ־9,000 בני אדם, חיילים ואזרחים בני הרוב הסינלזי. ההתמוטטות הכלכלית לא איחרה לבוא, ועתה מקווים שם כי הנשיא הנוכחי, שסמכויותיו רבות, יביא שינוי של ממש בחיי האי, שנחשב אי־פעם למופת דמוקרטי באסיה. "למדיניות הטרור אין מקום במערכה הדמוקרטית", הוא הכריז אחרי שנבחר. "אני אחסל את הפחד והדיכוי. אני אחזיר על כנם את החוק והסדר".

אם לא יצליח בכך — ובהתחשב בכל הקבוצות היריבות בקרב הטאמילים, ובתביעתם הנחרצת למדינה משל עצמם — צפויה סרי־לנקה להחרפת המשבר ועמו, בלי ספק, לטבח נורא פי כמה מזה שהיה שם בחמש השנים שעברו.

שתי האלמנות – רומבולה מימין, טראנובה משמאל ● מאבק חסר פשרות

אלמנות נגד המאפיה

אהרון ניר, איטליה

ה"גיבור הקראי" של איטליה הן "אלמנות המאפיה". שתיים מהן: ג'ובנה טראנובה ומאריאנה רומבולה צויינו בתואר "Femme L'Europe 1988" ("אשת אירופה 1988"), בטקס מיוחד שנערך לכבוד באי רודוס, בשולי פסגת ראשי הממשלה ושרי החוץ של 12 ארצות השוק שנתקיימה ב־2 לדצמבר.

השתיים ייצגו בהיכנה את כל הנשים האמיצות של איטליה, בעיקר של סיציליה ושל פלך קאלאבריה הנלחמות נגד המאפיה, לאחר שבעליהן נרצחו על־ידי "התמנונית" המאפיונית החונקת את סיציליה, וחלק ניכר של דרום־איטליה. תמנונית זו היא בעלת ראשים לאין ספור, וכאשר נקצץ אחד מהם צומח מיד ראש חדש במקומו.

בתחרות "אשת אירופה 1988" בשנה שעברה, ניבחן 12 המועמדות של 12 ארצות "השוק", נבחרה המדענית ההולנדית, הלן פאסכורס, שהוחזקה בבית סוהר על־ידי הממשלה הגזענית של פרטוריה, בשל תמיכתה במאבק נגד האפרטהייד בדרום־אפריקה. השנה את ההוקרה ניתן באמיר, לשתי "אלמנות המאפיה" מסיציליה ומקאלאבריה.

"ההיסטוריה" של שתי הנשים הזוכות אופיינית לנשים סיציליאניות וקאלאבראיות רבות, שיקיריהן, בעלים, אחים ובנים, נרצחו על־ידי המאפיה: ב־25 בספטמבר 1979 נרצח על־ידי המאפיה השופט צ'זרה טראנובה, מי שעמד בראש הוועדה הפרלמנטרית־אנטי־מאפיה ומי שעמד להתמנות ליועץ המשפטי של פלרמו. אשתו היא ג'ובנה ג'אקוניה טראנובה.

ב־8 במאי 1987 ה"נדראנגטה" (המאפיה בקאלאבריה) רוצחת בעיירה ג'ויה טאורו, לא הרחק מרג'ו קאלאבריה, את וינצנצו ג'נטילה, רופא במקצועו ו"סינדאקו" (ראש העיר) של ג'ויה טאורו. הנרצח משאיר אחריו בת, נערה בגיל ההתבגרות, בשם נאקאלינה ואשה, מאריאנה רומבולה.

נשות הנרצחים הופכות ל"אלמנות המאפיה" נשים אחרות, שהגברים שלהן נפלו תחת אש ה"לופארות" (רובה קצר־קנה בו משתמשים תכופות הסיקריקין של המאפיה) והקלשניקוב. אלא שג'ובנה טראנובה ומאריאנה רומבולה, לא נעלמו מהבמה הציבורית אחרי האבל וההתרגשות כדרך שאר הנשים. להיפך, הן החלו במאבק נועז לכינון הצדק, מחוץ לאולמי בתי־המשפט ובתוכם.

סיכון חיים

טראנובה, אחרי שהופיעה כצד במשפט נגד לוצ'אנו ליג'יו, הבוס המאפיונר הנודע שהובא לדין כחשוד בארגון רצח של בעלה, יסדה את "איגוד של נשים סיציליאניות נגד המאפיה", שהיא עומדת בראשו. רומבולה את הרהיטה לבית תוך תיפוש רוצחי בעלה, שיהורה את רשת הקשרים ושיתוף הפעולה בין ה"ופקות" המאפיוניות של ג'ויה טאורו ונציגי השלטון הפוליטי, רשת של הובלות, פעילות ועבודות, שעל בסיסם הובאו לדין 46 אישים מכובדים של ג'ויה טאורו, מהשלטון המקומי של העיר ומהעולם התעשייתי המקומי, ובעיקר הקבלני בניין, בכך בבנה את העיר.

"אני כשהוות, אומרת רומבולה, איתם אני היה בבדידות מוחלט מפני האחרים. כל אנשי העיר מפחדים ממני. גם אני קהת הכוונת של ה"נדראנגטה" ושל ה"קלאן" (הבת השבטי ושל הבוס פירומאלי), אך אני רוצה לרכך צדק, וגם אם יהרגו אותי, דיי תרמתי את תרומתי למלחמה במאפיה". היא ממשיכה: "אנא, אל תשאלו אותי אם הכנסייה עומדת לצדי. אני חיה עם הכנסייה בידידי גיסי, די נשאר בה "אחיותיה שלי".

"לא, לא ויתרתי על סיוע של סולידריות מהחברה של הכפגנה אליה היה שייך בעלי, מהדמוקרטיה הנוצרית", מוסיפה ואומרת רומבולה באכזבה.

השאלה — איך הסתיים סיכת רוצחים אחרי רוצחיו של בעלה השופטה טראנובה: "יש לי אמון בהערכת השיפוט ואני שמתי את גורלי בידי השופטים. ראו, אני נודעת לכך שהוכחות שהבאתי יש בהן הפגיע זה במישור השיפוטי".

"האישים הפוליטיים הנמצאים במערך חסונים מכל פגיעה".

לא כך לגבי האלמנה רומבולה. אחרי עשר שנים של חקירה, בית־המשפט העליון של איטליה זיכה בדין "בהוסר הוכחה" את ראשי המאפיונים הגדול, לוצ'אנו ליג'יו, שבים מאפיוני אחר, המקיים פעולה עם בית־המשפט, הצביע עליו בעל קולה שהרוצחים שרצח את בעלה. "הבחירות עקב פסק הדין הזה", — אומרת רומבולה, "לא ביטלתי כי את הרצון להמשיך במאבק. כל יום אני פוגשת בנשים שאינן רוצות להיתקל בפני המאפיה. המאבק ההוא הפך למהות חיי".

לשאלה — האם בקאלאבריה נמצא מישהי הנלחם יחד איתה מקיבה האלמנה. "לא. בקאלאבריה עוזרת שתיקה. התושבים מפחדים על הרוצחים והפוקעים. הנקים בוכות בתחום בתיהן, אולם אינן נאבקות". לעניין העזיבה את הכיקים היא אומרת: "אני עצמי קאלאבריה זה שבעה דורות ואני אוהבת את האדמה שלי, אולם בג'ויה טאורו אין יותר מקום בשביל אנשים הגונים".

ג'ובנה טראנובה בפני בית־המשפט הדן את רוצחי בעלה

מאסר עולם בווילות פאר

יהודה צור

עבור דעת הקהל הארגנטינית, למודת נסיונות ההפיכה והמרידות הצבאיות, מהות הידיעות על חיי המותרות שמנהלים הגנרלים הארגנטינים בכלא, דבר של מה בכך.

למעשה, הארגנטינים אינם מופתעים כבר כמעט משום דבר. כאשר אלפונסין עלה לשלטון לפני חמש שנים, האמינו הכל בארגנטינה שאלפי אנשי צבא ומשטרה אשר נטלו חלק בחיסולם של 30 אלף נעדרים, שהתנגדו לכת הצבאית, יבואו על עונשם כפי שהבטיח הנשיא עצמו. אולם התברר שרק קומץ מראשי הכת הצבאית, שכיהן בעמדות מפתח, נשפט למאסר עולם. פחות מעשרה איש נכלאו. אולם בתי כלא אלה, אשר אמורים היו לשמש כעונש לגנרלים שפשעו נגד האנושות, הם בעצם בתי מלון חמישה כוכבים.

למעשה, גם המונח "עצור" הוא בערבון מוגבל מאוד כפי שנוכחו לדעת הארגנטינים בחודש האחרון. לפני כמה שבועות נכנס לאחת מחנויות האופטיקה המפורסמות בבואנוס איירס האדמירל אדוארדו מאסרה, אשר שימש כאחד משלושת ראשי הכת הצבאית, ששלטה עם ראשיתו של השלטון הצבאי. האדמירל נחשב לאחד מהאחראים העיקריים לחיסולם של אלפי אנשי אופוזיציה. האיש כאמור, נכנס לחנות. בחוץ נותרה מכונית שרד ששימשה בשנות ה־70 ראשי הכת הצבאית. איש חיל הים לשעבר נותר כמעט אלמוני בתוך החנות ואיש לא הבחין בזהותו, למעט בעלי המקום והפקיד שמיהר למלא אחר מבוקשו וסיפק לו זוג משקפי שמש משובחות. כאשר פורסמה הידיעה כעבור כמה ימים באחד מעיתוני הבוקר, (והאמצעי היחיד הנותר עדיין בעמדה לוחמת ובער עניש אנשי הצבא) איש לא טרח לחקור אם אכן מדובר בידיעה נכונה, איש גם לא זעק בחוצות בואנוס איירס איך יתכן שאנשי צבא, שנשפטו למאסר עולם בגין פשעים מחרידים, מסתובבים חופשי ברחובות. משרד ההגנה, שנשאל על כך על־ידי העיתונאים, סירב להגיב.

פטריסיו קלי, שדרן רדיו אשר נהפך לאחרונה לדמות של לוחם בודד המצוייד במידע עדכני כמעט בלבדי, האשים את השלטונות הצבאיים הנוכחים בהעלמת עין כמה שמתרחש. בתוכניתו ברדיו הוא מרבה לספר שהאדמירל מאסרה לא רק יוצא לקנות משקפי שמש, אלא גם מבקר חברים וחברות. אולם כמובן, בארגנטינה של היום הדבר כמעט בלתי־אפשרי לבדיקה. כמו בנושאים רבים אחרים, השלטונות הצבאיים מסרבים בעקשנות לדון בהם. אך עצם הידיעות ואי־הכחשתן הוכיחו לארגנטינים, שראשי הכת הצבאית לשעבר עצורים כיום בבתי כלא של חמישה כוכבים.

רק קומץ מאנשי הכת הצבאית בארגנטינה נשפט למאסר עולם בעוון פשעים חמורים נגד האנושות ● "העצורים" כלואים בתנאי בית מלון חמישה כוכבים

אין שומרים

הגנרל לאופולדו גלטיארי, אשר נשפט ל־12 שנות מאסר בגלל שהכריז מלחמה על אנגליה כאשר כיהן כנשיא האחרון של השלטון הצבאי, ממתין לפסק בית־המשפט העליון האמור לאשר קיום עונשו לא בבית כלא רגיל, אלא בדירה בבסיס הצבאי הגדול ביותר בארגנטינה ליד בואנוס איירס, קמפו דה מאיו. כפי שדיווחו אמצעי התקשורת בארגנטינה, "הוא מקבל עיתונים, אשתו מבקרת אצלו כל יום, מדי יום ראשון הוא נפגש עם משפחתו, קורא ספרים, רואה טלוויזיה ואוכל בחדר האוכל של הקצינים". גלטיארי נשפט על תבוסתו במלחמת פוקלנד, אך זוכה מכל האשמות על פשעים במהלך השלטון הצבאי. אין שומרים בפתח דירתו ולמעשה הוא רשאי לצאת על פי רצונו. עורך דינו ממהר לספר, כי "הכל מבוסס על מילת הכבוד שלו כאיש צבא, למרות שהוא יכול — הגנרל אינו יוצא כיוון שנשפט, והוא מתנהג כאסיר על פי רצונו".

מפקד חיל האוויר לשעבר, ששירת יחד עם גלטיארי, שוכן, לאחר שנשפט גם הוא ל־12 שנות מאסר, בווילה על מפקד בסיס חיל האוויר ליד בואנוס איירס. הוא מכלה שם עם כל משפחתו. האדמירל אניה נשלח אף כן לאחד מהבתים המפוארים של חיל הים.

השופט, ששלח למאסר עולם את הגנרל וידלה ואת האדמירל מאסרה על פשעים נגד האנושות, ציין באחד מהראיונות שנתן — "השופטים חייבים למנוע שהעצירים יסבלו, אך כמובן איננו יכולים למנוע שיכפלו בהם היטב".

אחד מהתובעים במשפטי הכת הצבאית התלונן על כך, שאין בארגנטינה שופט שמתפקידו לעקוב אחר ביצוע העונשים.

אדישות מוסגנת

שלוש שנים בדיוק נמצאים בבית כלא צבאי, במרחק 120 ק"מ מבואנוס איירס, ארבע אנשי הצבא היחידים שנשפטו למאסר עולם בגלל תפקידם, דיכוי וטרור בכת הצבאית. שלטונות הצבא מציינים, שמכיוון שהארבעה עדיין מצפים לפסק דין של בית־המשפט העליון, הם מתגוררים בווילות נוחות למדי בפארק מרהיב עין ליד מבני בית הכלא. וידלה ומסארה מבלים לרוב במשחקי טניס או בריצה.

באותו בית הכלא נמצאים גם כ־200 אנשי כת נוצרית אשר מטעמי מצפון מסרבים לשרת בצבא. מכיוון שבארגנטינה אין משחררים מטעמי מצפון הם נשלחים לבית כלא. אותם 200 איש משרתים למעשה את ארבעת העצורים הבכירים. הם מכינים את האוכל, הלחם ומשמשים כעוזרים בכל עבודות הבית והניקיון בווילות של הגנרלים.

נסיונות אמצעי התקשורת, מעטים בשלעצמם, בארגנטינה לעורר דעת קהל בכל הקשור לתנאי המאסר בהם שרויים הנידונים למאסר עולם — נתקלו באדישות כופגנת של רוב רובו של הציבור וכמובן של הממסד. לאחר עידן של משפטים, שחשפו את הפשעים של אנשי הצבא והמשטרה בתקופת השלטון הצבאי, נותרו הארגנטינים אדישים. עובדה היא שהיום מדברים כבר על חנינה כללית למעטים שנשפטו. עתה, חצי שנה לפני הבחירות הכלליות לנשיאות בארגנטינה, סבורים רבים מאוד שהגנרלים יזכו בחנינה. זו מובטחת להם על־ידי כמה מהמועמדים המתמודדים על תפקיד הנשיא.

מסביב לעולם — דוד ארן

עשב סיני רפואי

ארטמיזיה אונאה, צמח חד־שנתי, הנמצא זה למעלה מאלף שנים בשימוש הרפואה הסינית, מביא לתוצאות מבטיחות במלחמה נגד המלאריה — אומרים חוקרים בולטים. הצמח, הגדל באסיה ובצפון־אמריקה, עשוי להיות מקור לתרופות חדשות נגד המחלה הנפוצה ביותר בעולם — אמרו החוקרים הללו בוועידה הבינלאומית ה־12 על רפואה טרופית ומלאריה, שנערכה באמסטרדאם.

ארטמיזיה אונאה משמש ברפואה הסינית נגד חום ומחלות אחרות, כדיזנטריה וטחורים, וחוקרים סינים סיפרו לוועידה, כי טיפלו בה בהצלחה גם בחולי מלאריה. התרופה, שאושרה ע־כיה בסין בלבד, עשויה לשמש נשק במלחמה נגד תחיית המלאריה ברחבי העולם — ובפרט בעולם השלישי. מדענים מערביים עדיין אינם מוכנים לנסות לטפל בחולים בארטמיזיה, אך הם מסרו על התקדמות בפיתוח תרופות חדשות המופקות מן הצמח.

"הבעיה היא, שטפילי המלאריה פיתחו במשך הזמן עמידות בפני רבות מבין התרופות הקיימות. אנו זקוקים לסוג תרופות חדש לחלוטין", אמר דניאל קליימן, ממכון המחקר הצבאי ע"ש וולטר ריד בוושינגטון. טפילי מלאריה, העמידים נגד תרופות קיימות, כגון כינין, נמצאו לראשונה בשנות ה־60 בחלקים של אמריקה הלאטינית, והם מצויים כיום בכל רחבי האיזור הטרופי. לדברי קליימן, תרופות, הנלקחות לשם מניעת הידבקות, נשארות לפרקים במשך חודשים בתוך הגוף ולטפילים יש זמן בשפע להתרגל אליהן...

"מלאריה היא המחלה הנפוצה ביותר בעולם. בכל עת חולים בה 30 מיליוני בני־אדם ברחבי העולם, ומדי שנה מקפחים מיליון איש את חייהם עקב מחלה זו", אמר, בהוסיפו, כי על־אף שאירגון הבריאות העולמי רואה במלאריה סכנה גדולה, מוקדש לה אך חלק זעום מן המשאבים המושקעים במלחמה נגד מחלות האיידס והסרטן.

על־אף ההתקדמות בפיתוח נסיוב נגד מלאריה, אשר הושג על־ידי חוקרים שווייצרים ואמריקנים ושעליה דווח בראשית השנה, לא יוכנס, לדברי קליימן, נסיוב כזה לשימוש לפני סוף המאה.

ובינתיים, סבורים המדענים החוקרים את צמח הארטמיזיה, כי יוכלו להפיק ממנו תרופה התוקפת את המחלה מיד לאחר ההידבקות בה ואשר נפלטת מן הגוף באותה מהירות, וכך אינה מאפשרת לטפילים להתרגל אליה. תרופה מעין זו מבטיחה להיות מועילה לכשישתמשו בה עם הסימנים הראשונים של ההידבקות, ונראה כי תוכל גם להוציא מהר יותר מ"קומא" חולים שלקו במלאריה המוחית הקטלנית.

יחד עם זאת, אמרו משתתפים מערביים בוועידת אמסטרדאם, כי לפי המחקר שלהם עלולות תרופות ארטמיזיה להיות מסוכנות בשלבים הראשונים של הריון, וכן נראה שאינן מסוגלות לרפא לגמרי מחלה שהגיעה למלוא התפתחותה, דהיינו — צריך יהיה להשלים את הטיפול בתרופות מסורתיות, השוהות זמן רב יותר בתוך הדם.

מי צריך שיקוף

מחקר שוודי, שנמשך עשר שנים, ואשר עסק בשאלה באיזו מידה עשויה ממוגראפיה (שיקוף שדיים בקרני רנטגן) לשם גילוי מוקדם של סרטן השד להציל חיי אדם, עורר מחלוקת בעולם הרפואה. המחקר לא הצביע על הקטנת שיעור התמותה בקרב 21,000 הנשים שנעשה בהן שיקוף שדיים לעתים מזומנים — תוצאה העומדת בניגוד למימצאי מחקרים קודמים.

הנושא נידון בהרחבה בעיתונות השוודית. בעוד החוקרים עצמם מאוכזבים מן התוצאה, הרי אנשי מקצוע רבים דורשים מן הממשלה לשקול מחדש את תוכניות המעקב הנרחבות שלה. ד"ר אניטה ביורמן, רופאה בכירה באחד מבתי החולים בצפון שוודיה ויו"ר התאחדות רופאי הנשים במדינה, אומרת: "כבר עתה יש מחסור בראדיולוגים בצפון שוודיה ואורבת סכנה לתחומים אחרים של טיפול רפואי, אם משאבים רבים יושקעו בשיקוף המוני".

ההנחה כי שיקוף שדיים לעתים מזומנות עשוי להציל חיי נשים על־ידי אבחון מוקדם של סרטן, הניעה מדינות כשוודיה, הולנד ובריטניה להנהיג מעקב מסוג זה. אך לאור אי־הוודאות בתועלת שבדבר, מצביעים מותחי הביקורת על עלותו הגבוהה לשלטונות הבריאות, הלחוצים כבר בלאו־הכי, וכן על הטראומה הנגרמת לנשים, אולי ללא הצדקה. ד"ר גוראן סיונל, פקיד בריאות אזורי בשטוקהולם, סבור שהממוגראפיה נותנת שיעור בלתי־סביר של תוצאות חיוביות כוזבות, המטילות על הנשים תקופות ממושכות של חרדה הכרוכה בשיקופים נוספים, ואפילו ניתוחים, בהם מתברר שאין להן גידול ממאיר. לדבריו, אף עשוי להתברר, כי הגורם המכריע בסיכויי המלחמה בסרטן השד אינו הגילוי המוקדם, אלא סוג הסרטן בו חלתה האשה.

המאמר בעיתון, בו הובאו דבריו של ד"ר סיונל, זכה לתגובה נרגזת מצידו של ד"ר בנגט לונדגרן, הממונה על הממוגראפיה בבית חולים גאבלה, מצפונה של שטוקהולם, שעודנו דבק באמונתו כי שיקוף שדיים מקטין את מספר מקרי המוות מסרטן.

"סיונל רומז, שאין בנמצא טיפול יעיל בסרטן השד לאחר שאובחן", אמר לונדגרן. הוא הצביע על הנתונים הסטאטיסטיים שלפיהם שיעור התמותה בקרב נשים, שאצלן אובחן סרטן השד, קטן ב־20 השנים האחרונות מ־50 ל־35 אחוזים. לעומת זאת, הראה המחקר הנ"ל, שנערך במאלמו, כי שיעור התמותה בקרב 21,000 הנשים שעברו שיקופים, לא היה נמוך יותר מאשר בקבוצת ביקורת. אולם השיעור פחת אצל נשים מעל לגיל 55.

תוכניות השיקוף במדינות השונות הונהגו במידה רבה בעקבות מחקרים נרחבים, שנערכו בראשית שנות ה־80, ואשר הגיעו לכלל מסקנה, ששיקוף סדיר מקטין את שיעור התמותה בין הנשים, ואצל נשים בגילי 50 עד 65, אף ב־30 אחוזים.

שחרור מלחצים

חיי העיר ביפאן מאופיינים בלחצים, שתיית מרובה ומיעוט שינה. להקלת לחצים אלה מתכוננות חברות במדינה הזאת להביא לשוק "מזון רפואי" — אומרים משקיפים.

"המערכה הבאה מצד הצרכנים תהיה בריאות", נאמר בדו"ח של חברה גדולה לניירות ערך בטוקיו: "אנו מאמינים כי מזון רפואי ישמש בעשור הבא אינדיקטור שיקבע את החלטותיהם של מנהיגי השוק".

לדעת המשקיפים, יש למוצרים העומדים בין תרופות ובין מזון, סיכויים רבים אף־כי יתכן שרק בעוד שנה יגיעו אלה אל החנויות.

רוב המזונות (והמשקאות) הרפואיים נראים כמאכלים ומשקאות רגילים, ויש בהם תוספת של חומרים פעילים. לחלק מהם צורה של גלולות, אך בניגוד לתרופות רגילות, הן נועדות למניעת מחלות ולא לריפוין.

לדברי המשקיפים, יהיו המוצרים הללו להיט מיוחד בקרב עובדי משרדים שכירים, המכורים לעבודה ולשתייה.

"סבורני, כי בטווח ארוך ייהפכו מוצרים אלה לשוק גדול, מאחר שליפאנים היסטוריה ארוכה של אכילת מזון, שממנו הם מצפים, להשפעה מבורכת על הבריאות — כמו ברפואות העשבים הסינית", אמר מיטסואו אוהמי, כלכלן באחד הבנקים בטוקיו.

מבחינה טכנית אין מזון רפואי קיים ביפאן, מאחר שמשרד הבריאות והרווחה אינו מכיר בו ואוסר פירסומת בה מיוחסת למוצרי מזון השפעה רפואית מיוחדת. אולם לדברי אחד הפקידים במשרד, המצב הזה עומד להשתנות, הליברליזציה בתחום זה, המתוכננת, כנראה לשנה הקרובה, תבוצע כדי להוריד את ההוצאות הגדולות לבריאות, מאחר שהמזון הרפואי אמור למנוע מחלות.

ההוצאות על בריאות ביפאן צפויות לעלות עלייה תלולה, מאחר ששיעור התושבים מעל גיל 65 עולה בהתמדה ועומד להגיע ל־23.5 אחוזים בשנת 2020, לעומת 10.2 אחוזים ב־1985.

לדברי פירמות יפאניות, הן ניגשות בכובד ראש לפיתוח סוגים שונים של מזון בריאות. חברת קירנה האקו קוגיו עורכת, לדבריה, מחקר בחומצות אמינו המסייעות לעיכול, ומפתחת מוצר בשם ביפידובקטריום, העוזר נגד עצירות. קירנה כבר החלה לייצר פא"ם, משקה עשיר בסיבים ניתנים לחמסה, מתחרה ל"פיב־מיני" — מוצר מצליח שביצורו התחילה בחודש ינואר האחרון חברת התרופות אוטסוקה. בקבוק של פיב־מיני, במחיר של 100 ין, מכיל סיבים דיאטטיים בכמות השווה לחצי ראש כרוב. החברה מוכרת 20 מיליוני בקבוקים לחודש. משקאות סיבים אינם מסווגים כמזון רפואי, אך לדברי משקיפים מצביע הגידול המהיר במכירות פיב־מיני על צמאון הצרכנים למוצרים הנחשבים כבריאים.

חברת התרופות איסאי חוקרת לדברי דובר החברה — חומר בשם ליגונים, שניתן להפיקו מחלבוני ביצים ומשמש למלחמה בחיידקים מזיקים. נחקרים גם חומרי מזון האמורים לעזור נגד עודף כולסטרול, נגד סניליות, נגד אלרגיות, נגד סוכרת, וגם מחזקי מערכת החיסון. וחברת קישמן הביאה לשוק יין ל"אריכות ימים", מתובל בג'ינסנג מקוריאה...

פסיפס חקלאי

גידול ביצוא לאירופה

מאז תחילת העונה של היצוא החקלאי לאירופה, ב־1 באוקטובר, יוצאו באמצעות אגרקסקו 7,500 טון ירקות בפו"ב מצטבר של 8.8 מיליון דולר, לעומת 100 טונות ב־7.5 מיליון דולר בתקופה מקבילה אשתקד. בענף הפירות חלה ירידה ביצוא, בגלל אובדן מרבית יבולי האבוקדו והאפרסמון בעקבות השרב בחודש מאי.

ביצוא האבוקדו נרשמה ירידה מתחזית של 65־70 אלף טון לכ־15־12 אלף טונות העונה, ובאפרסמון מ־2,500 טון ל־1,000 טונות, מתמורה של 3,000 דולר פו"ב לטונה בעונת אשתקד ל־1,750 דולר השנה. בס"ה הסתכם יצוא ירקות ופירות מתחילת העונה ב־7,300 טונות, בפו"ב מצטבר של 14.2 מיליון דולר, לעומת 11.5 אלף טונות ב־18.6 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד

המחסור העלה מחירים

המחסור באבוקדו ובאפרסמונים מעלה את רמת המחירים באירופה. התמורה הממוצעת באבוקדו עלתה ליותר מ־2,000 דולר לטונה, לעומת 1,500 דולר הטונה אשתקד. מחיר האפרסמון עלה ל־3,000 דולר לטונה בממוצע, לעומת 1,750 דולר לטונה אשתקד.

בענף הפרחים ייצאה עד כה אגרקסקו, בצינור השיווק של "כרמל", 58 מיליון פרחים בפו"ב מצטבר של כ־9 מיליון דולר, גידול של 47% בכמות ו־21% בפו"ב המצטבר. כן ייוצאו באמצעות הבורסות 75 מיליון פרחים ב־10.6 מיליון דולר, גידול של 19% בפו"ב מצטבר בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

בשבועיים האחרונים נעשה מאמץ מיוחד להטיס תוצרת חקלאית טרייה, כדי לספק את הביקוש הגואה בשוקי אירופה לקראת חג המולד. בשבוע שעבר הופעלו 20 טיסות מטען, שהטיסו 2,000 טונות תוצרת חקלאית, בעיקר פרחים, תות־שדה, עגבניות המגה, מלונים ועוד. 500 טונות ייצאו באמצעות טיסות קו סדירות של אל על ושל חברות אחרות. גם השבוע יופעלו 25 טיסות, של קאל ואל על, עם מטען של 3,000 טונות ירקות ופירות לאירופה ולארה"ב.

יוסף גליל

עץ תחת עץ

השנה יינטעו 3 מיליון עצים, חלקם במקום יער שנשרף והותר ב־119 אתרים, מגבול לבנון עד גבול מצרים, במבצע "עץ תחת עץ" במקום עצים שעלו השנה באש בהצתות ודליקות־יער, בזדון או מחוסר זהירות, בהן הושמדו למעלה ממיליון עצים — מסרו ראשי הקרן הקיימת לישראל במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

הדוברים, משה ריבלין, יו"ר דירקטוריון הקק"ל, מרדכי רוח, מנהל אגף הייעור, מרדכי דיין, יו"ר "עמית" שליד הדירקטוריון, ציינו כי השנה אירעו 1189 שריפות, ש־30% מהן נגרמו על־ידי הצתות, בעיקר בחודשים מאי ויוני. בשריפות אלה הוכחדו 10 אלפים דונם יער נטוע על־ידי הקק"ל, 18 אלף דונם חורש טבעי, 2,000 דונם מטעים ו־110 אלף דונם שטחי מרעה מוגדרים.

השנה נערכת הקק"ל לקדם את פני הרעה, באמצעות 140 נקודות תצפית ברחבי הארץ, 700 ק"מ דרכי יער למניעת שריפות, הפעלת 30 יחידות של כבאיות־כוננות הכוללות 9 אנשים בכל יחידה, והקמת רשת קשר להגברת העירנות ומסירת מידע שוטף מן השטחים.

השנה, כאמור, יינטעו 3 מיליון עצים ברחבי הארץ, מהם כמיליון עצים על־ידי תלמידים, תיירים, גימלאים וקבוצות עובדים שרכשו עצים ומבקשים לנטוע אותם במו־ידיהם. המבצע, הנערך בארץ ובתפוצות, נתקבל בהתלהבות בקהילות היהודיות בבריטניה, צרפת, קנדה ארה"ב ועוד.

השנה יושם דגש בנטיעות יער בגליל ובנגב, עד גבול מצרים, בעיקר "פרקי שלום" לאורך הגבולות. 400 אלף תלמידים יקדישו במסגרת לימודיהם יום נטיעות להכרת הארץ. נושא מורשת ההתיישבות וגאולת האדמה והשלכותיהם על עתידה של ההתיישבות במדינת ישראל יעמוד במרכז אירועי "יום התלם הראשון", שייערכו השנה באחד הגלבוע. האירוע, לרגל יום היווסדה של הקק"ל, יצויין גם בכנס ארצי של תנועת המורים למען הקק"ל, ב־27 בדצמבר. בדיון על עתיד ההתיישבות, בהנחייתו של יחזקאל הראל, יישתתפו יעקב חזן, יצחק זיראב, מיכה צור, משה ריבלין ועמוס דגני. הדיון יתקיים בקיבוץ עין־חרוד מאוחד

י.ג.

פוספטים בנגב תפטר 100 עובדים

הנהלת חברת פוספטים בנגב מנהלת בימים אלה מו"מ עם ועד העובדים, במטרה לפטר 100 מבין עובדי החברה, במסגרת תוכנית לשנות את המיבנה הארגוני של החברה. במסגרת זו תבצע החברה גם שיבוץ מחדש של עובדים בתפקידים שונים.

כן מתכוונת החברה להפעיל הסדר של פרישה מרצון לגבי עובדים מיותרים, וכן יתר יש כוונה לשלם לעובדים פיצויים מוגדלים לעובדים שיסכימו לפרוש.

תוכנית ההתייעלות מבוססת על החלטת דירקטוריון החברה מ־13 בדצמבר.

א.ש.

נערכים ל־1992

1992, השנה בה יבוטלו הגבולות הכלכליים בשוק המשותף, אמנם קרובה, אך גם בקהילייה האירופית טרם גובשו הצרכים הכלכליים של כל אחת מחברות השוק — אומר מרסל שטאון, יו"ר ועדת המידע והתיאום במינהל לסחר חוץ במשרד התמ"ס, המשמש כיו"ר ועדה בין־משרדית שדנה באחרונה בהיערכות המשק הישראלי לקראת מועד זה. לדבריו, הוועדה החליטה למנות תת־ועדות לנושאי תקינה, רכישות ממשלתיות, תחבורה, הליכי מסחר, שירותים פיננסיים, וכן ועדה מיוחדת שתאסוף מידע ותפיץ אותו בין "בעלי־עניין".

שטאון ציין עוד, שיש חשיבות עליונה להגברת המודעות לנושא בקרב גורמים שהשינוי העומד לחול באירופה נוגע להם ישירות — תעשיינים, בנקים ותחבורה — וקרא להם לבדוק אצל עמיתיהם במדינות השוק כיצד לדעתם תשפיע 1992 על יחסי המסחר בין כל הנוגעים בדבר.

חיים מרגלית

מיפקד בינלאומי

משרד החקלאות נערך למפקד בינלאומי לחקלאות שיתקיים ב־1991. המיפקד מתקיים מדי עשר שנים בכל המדינות, לפי נהלים, דפוסים וסטנדרטים של ארגון המזון הבינלאומי.

בשלב זה הוחל בארגון ובהכנת המידגמים למיפקד. "עדיין חסר מימון להשתתפות במפקד אך אינני מאמין שישראל, שהיא בעלת מוניטין עולמי בחקלאות, תימצא במחברת מדינות ספורות, בלתי מפותחות, שלא יבצעו את המיפקד", אומר פרופ' שמואל פוהורילס, מנהל רשות התכנון במשרד החקלאות ויו"ר הוועדה הציבורית של המיפקד בישראל.

לדבריו, המשבר בחקלאות והבעיות המבניות של המשק המשפחתי ובהתארגנויות המוסדיות בחקלאות, מחייבת דיאגנוזה מדוייקת ומעודכנת של המצב ואיתור דרכים לשיקומה של החקלאות, דבר שלא ניתן לעשותו ללא זיהוי מדוייק של הנתונים בשטח. כל אלה מחייבים השתתפות ישראל במיפקד, שכן אי־השתתפותה בו יוציא את ישראל מן התמונה של השוואות בינלאומיות בחקלאות ופירוש הדבר — פיגור בעשר שנים לעומת יתר המדינות.

י.ג.

לאורלנדו ב־9 שעות

■ ישראלים המעוניינים להגיע מאירופה לאורלנדו שבפלורידה שבארה"ב, יוכלו לטוס לאמסטרדם ומשם בטיסה ישירה לאורלנדו — והמעוניינים לבקר בדיסני וורלד יוכלו לחסוך לעצמם את הטיסה לניו־יורק, ממנה טסו עד כה לאורלנדו. ק.ל.מ., חברת התעופה הממלכתית של הולנד, פותחת קו תעופה חדש בין אמסטרדם לאורלנדו, ובכך מאפשרת גישה ישירה למקום ללא צורך בטיסות־פנים יבשתיות בארה"ב.

הטיסות הישירות ייצאו פעמיים בשבוע מנמל התעופה סכיפהול שליד אמסטרדם, ומשך הטיסה כ־9 שעות.

באורלנדו ניתן לבקר, פרט לדיסני וורלד, גם במרכז אפקוט, הדולפינריום וחוות התנינים הגדולים בעולם. בעתיד מתכננים להעביר לשם גם את אולפני יוניברסל.

באורלנדו יש כ־60 אלף חדרי מלון.(ט.בז)

פילפל

להחליט לכאן או לכאן

שלמה פרנקל

עוד ליל שמיר ושימורים עבר עלינו בדרך להקמת ממשלת האחדות מס' 2. עכשיו רק יחליפו כמה שרים את מקומותיהם. למשל, שר האוצר הנוכחי, משה נסים, יקום מכסאו ויפנה את מקומו לשמעון פרס, ואפשר להניח שאחרי שיהיה סוף־סוף שר אוצר של ממש, תנוער קצת הכלכלה שלנו, שבחודשים האחרונים נראתה כמו סרח עודף של השיח הקואליציוני.

מי שמבקש ללמוד על שמצפה לנו בארבע השנים הקרובות מקווי היסוד של הממשלה הנכנסת, עתיד להיקלע לסחרור. קווי היסוד האלה מורכבים מתמצית המצעים הכלכליים של שתי המפלגות הגדולות, שכל אחד מהם היה גדוש ומלא בסתירות פנימיות. אז למה כבר אפשר לצפות מאיחודם. [illegible]

תעסוקה

יותר בשירותים, פחות בייצור

סידרת נתונים שפורסמה השבוע מציירת תמונה קודרת למדי של המתרחש במשק בכלל, ובשוק העבודה בפרט. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הודיעה לפני מספר ימים, כי ברבעון השלישי של השנה הגיע מספר המובטלים בישראל ל־118,000. האבטלה בקרב הנשים הגיעה לרמה של 8.4%, הגבוהה ביותר מאז המיתון של שנות ה־60.

עוד עולה מנתוני הלשכה, כי בתשעת החודשים הראשונים של השנה חל גידול של 27% במספר הנשים שפוטרו, או פרשו מעבודתן, ולא מצאו מקום עבודה חדש. מהנתונים מסתבר, כי מספר העובדים שפוטרו או עזבו את עבודתם במהלך השנה, ולא מצאו עבודה חדשה, הגיע ל־52,000, מתוכם כ־20,000 נשים.

פיטורים בסקטורים מסורתיים

בתנאים הקיימים במשק, לא קשה לזהות מי הם אותם עובדים אשר פוטרו והמאכלסים עתה את שורות המובטלים. מדובר בפועלים בסקטורים ה"מסורתיים" של המשק. את העובדה שפועלים נפלטים מתעשיות אלה יש להבין על רקע נתון שנמסר השבוע לוועדת הכספים של הכנסת ע"י מזכ"ל משרד התעשייה והמסחר, יורם בליזובסקי — בחודשי האינתיפאדה ירד הביקוש למוצרים ישראליים בגדה ובעזה בכ־70%. היקף הקניות של מוצרים ישראליים בשטחים הכבושים ירד מכ־250 מיליון דולר ב־1987, ל־85 מיליון דולר השנה.

הבעיה היא, איפוא, של תעשייה "ענייה", המשלמת שכר ירוד ופועלת למען שווקים בעלי כוח קנייה קטן יחסית, שוק אשר הצטמצם בעקבות ההתקוממות בשטחים. אולם גם בשווקים אחרים, ובתעשיות אחרות, ניכרת ירידה גדולה במכירות. על־פי נתוני הלמ"ס, היצוא של התעשיה הישראלית, ללא יהלומים, היה נמוך בכ־12% בסוף הרבעון השלישי לעומת התקופה המקבילה אשתקד. מדובר ביצוא במונחים ריאליים, ורק בגלל עלייה במחירי היצוא וירידה בערך הדולר יכלה להירשם עלייה נומינלית בערכו של היצוא.

כדי לקבל תמונה מדוייקת יותר על ההתפתחויות במשק, כדאי להסתכל לא רק על המספרים המוחלטים של המובטלים, אלא גם על מה שקרה בכל סקטור וסקטור.

נתוני כוח האדם של הלמ"ס מראים שהתעסוקה בתעשייה ירדה בין ינואר לספטמבר. מספר העובדים הממוצע בתשעת החודשים הראשונים של השנה ירד בכ־8,000 איש, ב־2.5%. בחקלאות ירד מספר העובדים הממוצע בכ־5,000 עובדים לעומת הממוצע של 1987. יש לזכור שמדובר בממוצעים, ושברבע השלישי של השנה היה הנתון לגבי צמצום העובדים בסקטורים היצרניים גדול הרבה יותר.

לעומת זאת, התעסוקה בשירותים התרחבה השנה. אם מסתכלים על מה שמכנים "שירותים פיננסיים", כלומר תעסוקה בבנקים, רואים שהיא גדלה בכ־12,000 איש בממוצע, ב־8.8%. מדיניות בנק ישראל, שאיפשרה לבנקים לשמור על מרווחים פיננסיים ענקיים, היא שאיפשרה התפתחות זו. הריבית, כך מסתבר, לא רק פגעה בתעשייה — היא גם עיוותה את מבנה התעסוקה במשק.

סקטור שני שהתעסוקה בו גדלה מאוד הוא סקטור השירותים האישיים. מספר העובדים הממוצע בסקטור זה בשלושת הרבעים הראשונים של השנה גדל ב־12,000 איש לעומת מספרם ב־1987 והגיע לכ־100,000 עובדים. גם התעסוקה בסקטור הציבורי התרחבה — היא גדלה בכ־11,000 עובדים, שהם כ־7% לעומת הממוצע בינואר־ספטמבר אשתקד.

האינתיפאדה הביאה להחלפת פועלים מהשטחים בפועלים ישראליים, כך שהתעסוקה בבנייה ובשירותי מזון והארחה גדלה גם היא ב־8־7.5 אחוזים.

לקנות את הזכות לעבוד

המאפיין את הסקטורים בהם גדלה התעסוקה, במיוחד הסקטורים של השירותים, הוא מיקומם. מדובר לרוב בסקטורים הפעילים במרכז הארץ ובערים הגדולות. לעומת זאת, כשמדובר בתעשייה וחקלאות, מדובר במקרים רבים מאד על תעסוקה בערי הפיתוח. פירוש הדבר, שתהליך הגברת האבטלה פגע באוכלוסיית העובדים ב"פריפריה" של החברה הישראלית. כך הולכת ונוצרת חברת שוליים, אשר בינה לבין מרכז הארץ נפערה תהום גדולה ועמוקה יותר ממה שהיה עד לפני שנה־שנתיים.

התשובה הממשלתית שניתנה לבעיה באה לידי ביטוי בדו"ח ועדת המנכ"לים לטיפול בבעיית האבטלה. לצד ההמלצות המסורתיות, כגון הגברת ההכשרה המקצועית וההשקעה בתשתית, מצאו המנכ"לים לנכון לציין כי אין להפריע במקרים רבים לתהליך של פיטורים, שכן מדובר ב"התייעלות". המנכ"לים גם מצאו לנכון לציין שיש להוריד את שכר המינימום ולפגוע בזכויות המובטלים, וזאת ברמות שינוי בחוק ביטוח אבטלה.

ועדת המנכ"לים לא חשבה לרגע שיש אולי מקום לשקול את עניין ה"התייעלות" כשמדובר בעובדים שכמעט אין להם אלטרנטיבה במקום מגוריהם. מדובר בתנועה נרחבת של סגירת מפעלים בערי הפיתוח, שאינה מלווה בפתיחת מפעלים חדשים ואינה מלווה כלל במערכת של הכשרה מקצועית מתאימה. בלי כל אלה, נשארת ההמלצה המרכזית של אותם מנכ"לים, להוריד את שכר המינימום.

מסתבר, שבחברה הישראלית יש המצפים כי העובדים יקנו את זכותם לעבוד, וישלמו על כך מחיר של הסתפקות בשכר של 500 שקל לחודש. זה, ככל הנראה, מה שבממשלה מכנים "התייעלות".

אילן אברהם

שדה עובדה — סיוט לתיירים

תשתית שדה התעופה עובדה, שנועד לשרת אלפי תיירים המגיעים בטיסות שכר לנופש באילת, היא מבזה, לקויה ומרתיעה תיירים — קובע מנחם לאופר, מנכ"ל חברת "לאופר תעופה", המייצגת 40 חברות תעופה זרות המקיימות טיסות לישראל. לדבריו, מנהלי חברות השכר שמטוסיהן מגיעים לעובדה מתלוננים ללא הרף על המכשולים, התקלות, המפגעים והתיירים המובלים והזועמים.

לאופר מונה אחד לאחר את הפגעים בשדה עובדה, הממוקם 62 ק"מ צפונית־מערבית לאילת, שלדבריו הם "מוקש ובלם לתיירות הבאה לישראל".

● בעובדה אין סניף בנק. לכן, אין כל אפשרות שתייר אירופי יוכל לשלם את מס הנסיעות. שוטרים מעידים, שתיירים הפסידו טיסות צ'ארטר, ואת שווי הכרטיס, בשל מחדל זה. מובן שגם אין אפשרות להמיר שקלים במטבע של מדינת המוצא של התייר. מאות תיירים, אומר לאופר, נתקעו עם שקלים לפני חזרתם לאירופה.

● בעובדה אין גם סניף דואר, ואין אפשרות לשגר מברקים או לרכוש בולים.

● רשות שדות התעופה נמנעת מלחבר את השדה לרשת החשמל, ולכן מופעלים האורות והמכשירים במסוף על־ידי גנרטור של בסיס חיל האוויר.

● אולמות הנוסעים צרים ביותר ואינם ממוזגים דיים. מספר המושבים בחדרי ההמתנה קטן בכ־50% מהדרוש לטיסה אחת בלבד. יש לזכור, שבעונות התיירות מגיעים לשדה מספר מטוסים בעת ובעונה אחת.

● אוטובוס של אגד מגיע רק ארבע פעמים ביום לאיזור, ואינו מגיע לטרמינל. אין שום תחבורה סדירה אחרת, אפילו לא מוניות.

● הבדיקות הבטחוניות נמשכות שעות וכל אותו זמן ממתינים מאות תיירים באוטובוסים, בימי הקיץ הלוהטים ובימים הקרים בחורף.

● יש מחסור בבודקים בטחוניים ודוברי השפות העיקריות אותן מדברים התיירים.

● בשדה כולו יש רק שלושה קווי טלפון וטלקס. הדבר גם מקשה על חברות התעופה הזרות להודיע על שינויים במועדי ההמראות והנחיתות, שלא לדבר על הנוסעים.

● בהיעדר מיכשור ל"תוכנית טיסה" (מחשב המורה לטייס את דרכו), מועברת זו בפקסימיליה מנמל אילת לעובדה.

● באולם הנוסעים הנכנסים קיים רק סרט נע אחד. כאשר יש מספר טיסות באותו זמן, והדבר קורה לעיתים קרובות בעונות השיא, האנדרלמוסיה רבה.

● בשדה אין מסעדה, רק מזנון למשקאות, חטיפים וממתקים. במקרה של איחור בהמראה, אין כל אפשרות להציע ארוחה חמה לתיירים ממתינים.

● אין באולם הנוסעים הנכנסים מיזוג אוויר. בימים חמים מגיעה הטמפרטורה ל־45־40 מעלות בצל. בחורף נעשה קר מאוד באיזור זה עם רדת החשכה. באולם הנוסעים היוצאים פועלים מצננים בלבד.

● שדה תעופה פועל בעונת החורף בלבד מ־15 באוקטובר עד ה־1 במאי מ־12 בצהריים עד 8 בערב, ורק בימים ראשון עד חמישי. אסור שטיסה תנחת לפני השעה 12. אי־פתיחת השדה בשבת גורמת להפסד בטוח של אלפי תיירים המגיעים לארץ בטיסות שכר, שכן זהו יום מועדף ליציאה לתופשה באירופה. נוסף על כך, גורמות שעות הטיסה המוגבלות לעומס מטוסים המגיעים באותן שעות.

לאופר מתריע, שקיימת סכנה כי המצב הקיים יגרום לתיירים להעדיף את מצרים וירדן ולשכוח בעתיד מאילת. שדות התעופה המצריים, עציון ואופירה, נמצאים באיזור והפיתוי שנותנים המצרים גדול. שדה התעופה המצרי נמצא במרחק 20 ק"מ מאילת והמצרים סללו כביש חדיש המוליך ממנו לטאבה. בשדה המצרי גם אין בדיקות בטחוניות מתארכות, והדלק למטוסים איננו יקר כמו בישראל. עוד אומר לאופר, כי המצרים מציעים לתיירות השכר את בתי המלון לאורך חוף הים האדום בסיני, שהם זולים מבתי המלון בישראל. ואכן, כבר פועלות טיסות שכר מגרמניה לשארם א־שייח ונוסעיהן מתאכסנים בשארם, בדהב ובנואיבה.

טלי ברזילי זוננפלד

חוטים כירורגיים

■ הכנסות המכון לסיבים שליד משרד התעשייה והמסחר הגיעו השנה ל־500 אלף דולר — מסרה הילדה גוטמן, מנהלת המכון. לדבריה, העלייה הקבועה בהכנסות המכון מקורן בפרוייקט למחקר שנחתם עם "אתיקון", חברה־בת של ג'ונסון אנד ג'ונסון, החברה הגדולה בעולם לייצור חוטי תפירה כירורגיים. עוד נמסר, כי המכון פיתח טכנולוגיות חדישות בייצור חוטים כירורגיים.(ח.מ.)

גאות זמנית

■ ענף הדפוס הגדיל את תפוקתו ב־14 אחוז במחצית הראשונה של השנה, בעקבות העבודות הגדולות שהוזמנו לקראת הבחירות — מסר מנחם ביאלה, הממונה על ענפי הדפוס, נייר ועץ במשרד התמ"ס. ההכנסה בתקופה האמורה נאמדת בכ־732 מיליון ש"ח, לעומת 642 מיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. כן חל גידול במספר המועסקים בענף, מ־14,700 ל־16 איש. עם זאת, מציין ביאלה, במחצית השנייה של 88 קטנו הביקורים והתוצאה — פיטורי עובדים. (ח.מ.)

מכתבים לעורך הכלכלי

העובדים שותפו במו"מ

בעקבות ידיעה שפורסמה ב"על המשמר" מיום 21.12.88, לפיה מתח האיגוד המקצועי ביקורת על האופן בו הועברה הבעלות על "מפעלי נייר ירושלים" מ"כור" לחברת "כרמל מערכות ומפעלים", הרינו להגיב כדלקמן:

החברה שרכשה את הבעלות על מפעלי הנייר הינה חברה־בת של "כור", אשר "כור" מחזיקה ב־47% ממניותיה.

ההסכם על העברת הבעלות על המפעל נחתם לפני חודשיים, לאחר מו"מ שנמשך למעלה משנה.

בכל מהלך המו"מ שותפו העובדים, באמצעות נציגיהם הישירים ואנשי האיגוד המקצועי.

מפעלי נייר ירושלים, שהוא הגוף המשפטי איתו חתומים העובדים על הסכם העבודה, ממשיך להתקיים ויכבד את כל התחייבויותיו לגבי כל הגורמים הקשורים איתו, לרבות העובדים.

בניגוד לאמור באותה ידיעה, לא התקבלה ב"כור" שום פנייה מצד המחלקה לאיגוד מקצועי, ולא התקבלה כל תלונה לגבי פעילותו של מנהל החברה, א. גבע. כל פעילותיו של גבע בנושא הנ"ל נעשו על דעת הנהלת "כור" ובתיאום מלא איתה.

א. ברנוי, דובר "כור"

חדשות המשק

ירידה בפקדונות הציבור ובאשראי השקלי בדצמבר

כמות הפקדונות של הציבור, המופקדים בבנקים בהשקעות שקליות לא־צמודות, ירדה בשבוע השני של חודש דצמבר — כך עולה מנתונים שפירסם בנק ישראל. מהנתונים עולה, כי עיקר הירידה נרשמה בפקדונות פק"מ למיניהם, בעוד הפקדונות בפח"ק גדלו.

בפח"ק היו מופקדים ב־14 בדצמבר 2.5 מיליארד שקל, לעומת 2.28 מיליארד שקל שבוע קודם לכן, גידול של 9.4 אחוזים. לעומת זאת, ירדו ההפקדות בעו"ש כ־4 אחוזים והסתכמו ב־1.78 מיליארד שקל.

ירידה גדולה יותר נרשמה ביתרות פק"מ ועד 90 יום, שירדו ב־8.1 אחוזים והסתכמו ב־2.9 מיליארד שקל. בפק"צ (מ־3 חודשים ומעלה) ירדו היתרות ב־2.7 אחוזים והסתכמו ב־1.57 מיליארד שקל.

בסה"כ ירדו ההפקדות בפק"מ ובפק"צ ב־6.3 אחוזים והסתכמו ב־4.47 מיליארד שקל. הפקדונות הצמודים, לעומת זאת, עלו ב־1.2 אחוזים והסתכמו ב־3.34 מיליארד שקל.

האשראי השקלי הלא־צמוד ירד ב־1.3 אחוזים והסתכם ב־11.86 מיליארד שקל. האשראי השקלי הצמוד ירד בכאחוז אחד והסתכם ב־4.8 מיליארד שקל.

האשראי במט"ח, לעומת זאת, גדל באופן מפתיע ב־1.5 אחוזים, והסתכם ב־1.11 מיליארד דולר.

איל שגב

חג מולד בלי תיירים

מצב חמור בתיירות לישראל בחג המולד, כמותו לא זכור זה שנים, צפוי השנה. טיסות שכר של צליינים כמעט לא יגיעו השנה לישראל. בכל שבוע בחודש דצמבר יגיעו ללוד רק כ־5 טיסות, לעומת כ־15 טיסות שכר בשבוע בשנתיים האחרונות, כלומר כ־40 טיסות פחות בדצמבר.

לדברי מנכ"ל "לאופר תעופה", שחברתו משרתת חברות המפעילות טיסות שכר לישראל, החברות לא רק הפחיתו ב־66% את מספר טיסותיהן לקראת חג המולד, אלא אף צמצמו בכ־20% את מספר המושבים הממוצע במטוסים ל־170 מושבים לטיסה.

גם טיסות השכר לאילת בחג המולד יצומצמו השנה ומספר הנוסעים יקטן משמעותית, אף שאילת נפגעה עד כה פחות מערי תיירות אחרות בישראל. לאילת יגיעו בדצמבר 18 טיסות שבועיות, מגרמניה, בריטניה, אוסטריה, מדינות סקנדינביה, שווייץ וצרפת.

הירידה הכוללת במספר תיירי השכר הבאים לישראל עם חבילת תיור תגבר עוד יותר עד ל־31 במארס 1989, ומעריכים כי הפגיעה בתיירות תהיה בשיעור של כ־50%, בהשוואה לשנים קודמות.

טלי ברזילי זוננפלד

פתיחת מלון סונסטה ים המלח תקל מצוקת האבטלה בדרום

פתיחתו הצפויה באמצע חודש ינואר של המלון החדש סונסטה ים המלח תסייע בהקלת חוסר התעסוקה בדימונה ובערד. מנכ"ל רשת מלונות סונסטה בישראל, גו' סולטן, מסר כי לקראת הפעלת המלון איתרה ההנהלה 152 עובדים חדשים מערד ומדימונה, שלא היו מועסקים, והיא מכשירה אותם לעבודה בכל ענפי המלון. 5 עובדים נקלטו מבאר־שבע והשאר יבואו מאזורים אחרים בארץ ויתגוררו בערד, בדירות שהושכרו עבורם. בסך־הכל יועסקו במלון 200 עובדים.

בימים אלה עוברים העובדים החדשים קורסים מקיפים על־ידי עובדי המלון ואנשי הרשת, במגמה להכשירם לתפקידיהם, כאנשי אחזקה ומשק, עובדי מכון הבריאות שהוקם במלון, הנהלת חשבונות, מחלקת כוח אדם, קבלה, ביטחון, מלצרות ומטבח. חלק גדול מהעובדים והעובדות החדשים במלון הם צעירים שסיימו את שירותם הצבאי או את לימודיהם באוניברסיטה שלא מצאו עבודה באיזור, כ־100 מהם מערד ו־50 מדימונה. שירות הסעות מיוחד יסיע את העובדים מדי יום מבתיהם למלון. כדי להתגבר על הבעיה של תחלופת העובדים הגבוהה ועל מנת לגבש צוות עובדים מיומן, החליטה הנהלת סונסטה להעניק בונוס התמדה לעובדים שיעבדו במלון במשך שנה ברציפות — כרטיס טיסה לאירופה או שווה־ערך כספי לו, לפי בחירת העובד.

טלי ברזילי זוננפלד

חברת ביטוח צרפתית גדולה — לפעילות בארץ

מספרן של חברות הביטוח הזרות הפועלות בישראל ירד מאוד בשלוש השנים האחרונות ומגיע כיום ל־17, לעומת 48 ב־1970 שהיתה שנת השיא בפעילותן בארץ.

אלרד הלוי, מנכ"ל סוכנות הביטוח "בטח" מקבוצת בנק אי.די.בי., מציין כי יתכן שחל עתה מיפנה בתחום זה — כאשר, לאחר שנים רבות, החליטה חברת הביטוח הצרפתית "אביי" להתחיל לעבוד בשוק המקומי.

את החברה הצרפתית תייצג בארץ סוכנות "בטח", שמכרה עד כה ביטוחים עבור חברת "הפניקס" ו"כלל ביטוח". יש להניח, כי חלק לא מבוטל מעסקי הביטוח האלמנטרי יועברו לחברה הצרפתית.

"אביי" היא חברת הביטוח השנייה בגודלה בשוק הצרפתי ונחשבת לאחת החברות הגדולות באירופה. מחזור הפרמיות שלה מגיע ל־845 מיליון דולר — סכום המקביל ל־75 אחוז מהיקף הפעילות של כל שוק הביטוח הישראלי.

החברה הצרפתית קיבלה כבר את אישורו של המפקח על הביטוח לפעול בארץ כמבטח זר. פירוש הדבר, כי בשלב ראשון לא תצטרך החברה להשקיע הון בישראל, שכן יש לה הון בחו"ל. החל בשנה השנייה יהיה עליה להעביר הון לישראל, בהתאם לקצב מכירות הביטוח.

א.ש.

מוסיקה

פנדרצקי חוזר לירושלים

ליטורגיקה 88 בירושלים

יוסי שיפמן

שני דברים בולטים מיד בהצצה ראשונה על תכנית הליטורגיקה של השנה. מצד אחד בולטת בהיעדרן התזמורות והמקהלות מגרמניה. מצד שני בולטת בכורת „הפסיון לפי לוקאס" של קז'ישטוף פנדרצקי.

בהיעדרם של האורחים מגרמניה נדרשים מנהלי הליטורגיקה ליותר יזמות הפקה. כי הגרמנים באים בדרך כלל עם תכניות שלמות מוכנות מראש. ואז כל שנשאר לעשות הוא לשבץ אותם בתאריך ובאולם המתאימים. האורחים השנה באים מארצות הברית. אלו הן מקהלות של האוניברסיטאות של אוקלהומה, דרום-קרולינה וקליפורניה. לצידן תשתתף מקהלת הילדים הירושלמית „אנקור" שבהדרכת ארנון מרוז. התזמורת שחוזרת לאחר הפסקה בשנה הקודמת היא התזמורת הסימפונית הירושלמית. הסולנים באים מישראל, מגרמניה, מפולין ומארה"ב.

מה מציעה הליטורגיקה השנה? שלשה ערבים יתמקדו במלחינים הראשון והרדי בקטעים מתוך אופרות ומתוך יצירות דתיות. עליהם ינצח לורנס פוסטר, יועצה המוסיקלי של תזמורת ירושלים. השני הוא באך. בתכנית ינצח סרג'ו קומיסיונה על ארבע יצירות הראשונה כאן מקורי. המגניפיקט כל היותר הם באך בעיבודים שונים של וברן, סטראווינסקי וסטוקובסקי. השלישי הוא פנדרצקי שינצח בעצמו על הפסיון על פי לוקאס. קונצרטים אלו יתקיימו בתיאטרון שרובר שבתיאטרון ירושלים. יתר הקונצרטים יתקיימו בכנסיית הדורמיציון אלה יכללו ערבי א־קאפלה של המקהלות, שאליהם תצטרף נגנית העוגב הירושלמית אליזבט רולוף וערב קנטטות עם זמרת לילי טונה. לערב זה יצטרפו נגני כינור, צ'לו ועוגב.

כאמור, היצירה החשובה לטעמי במסגרת הליטורגיקה היא הפסיון של פנדרצקי.

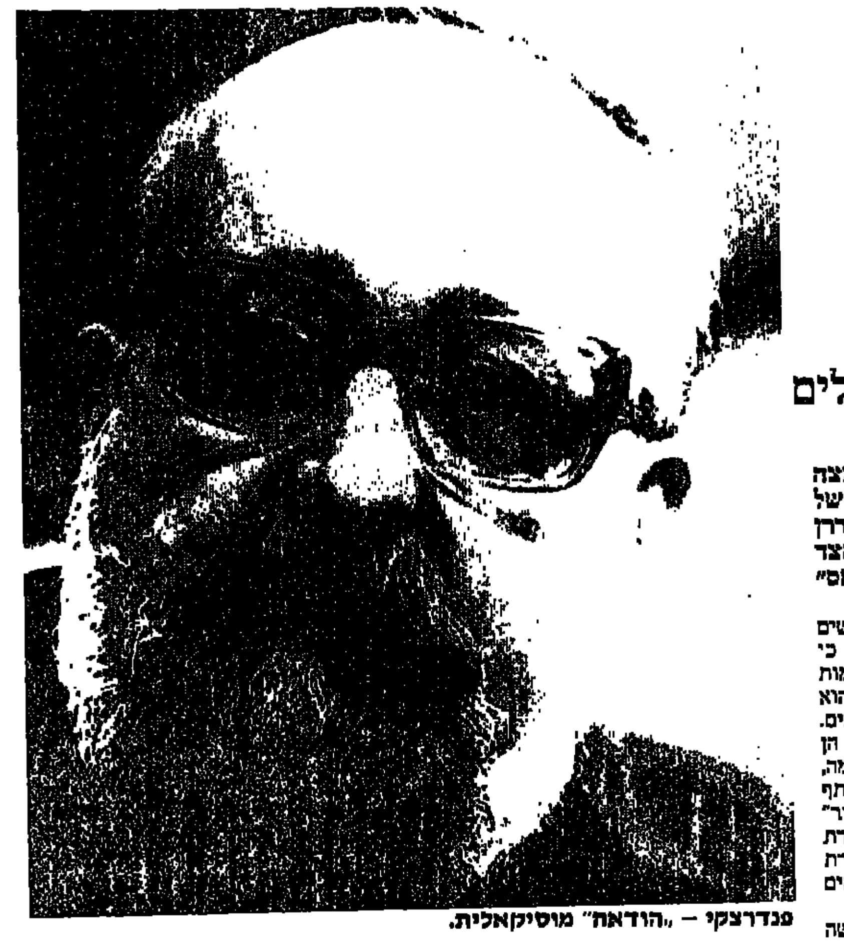

פנדרצקי — „הודאה" מוסיקאלית.

(במוצ"ש הי"ז בינואר) יצירה זו במסורת היצירות הענק של באך נכתבה לפי הזמנת הרדיו של מערב גרמניה לציון 700 שנה לקתדרלה של מינסטר. היצירה הוזמנה ב־1963 ובכורתה התקיימה בקתדרלה שנתיים אחר כך. השתתפו באותה הפקה סולנים מקהלה ותזמורת מפולין. לירושלים יגיע זמר הבריטון אנדז'יי היולסקי שהשתתף בביצוע הבכורה לפני עשרים ושלש שנים. היצירה, למרות מודרניותה המובהקת, התקבלה בהצלחה ובהערכה מייד מיומה הראשון על־ידי המוסיקאים, המבקרים והקהל הרחב. הצלחתו של פנדרצקי נובעת מיכולתו להשתמש במסורות מוסיקליות כמו מזמורים גרגוריאניים, מצד אחד ושימוש מלודי ברבעי טונים „מזרחיים" במסורת כתיבה רבקולית. התוצאה יצירה בעלת אפקט מדהים על המאזין. אפקט רחוק מן המסר התהולי המיידי.

מסר אנושי של בעל היגדים משמעותיים של מיידיות וחיוניות לאיש המאה העשרים.

פנדרצקי עצמו אמר לעתונאים בסמוך לביצוע הבכורה: „נכון שאני עצמי קתולי, אבל לדעתי אינך צריך להיות אדם דתי כדי להלחין מוסיקה דתית. התנאי היחיד לחיבור יצירה דתית היא אמונה דתית חזקה של המחבר. לפיכך ניתן לקבל את יצירתי כ„הודאה" מוסיקלית. כמובן זה אני רואה עצמי כרומנטיקן" היצירה מכל מקום אינה משאירה את המאזין אדיש. אפקטים דרמטיים על ידי טכניקות שונות בשירת המקהלה ושימושים יוצאי דופן בכלי הקשת כמו נגינה בגב הקשת על המיתרים מיתרגמים לאוזני המאזינים לסדרה של שיאים מוסיקליים ודרמטיים הנמשכים לאורך היצירה כולה ומשמרים את המתח והריתוק של המאזינים בכל אותו פרק זמן וזמן רב אחר כך.

תיאטרון

הסוס הקדוש

גיורא מנור

הנימוס וההגינות מחייבים את המבקר, שלא להתייחס התייחסות ביקורתית למופעיהם של סטודנטים, שטרם סיימו את חוק לימודיהם בבתי־הספר לאמנות הבימה. אבל לפעמים אתה מזדמן למופע של פרחי־בימה, שממש חבל, שלא יזכה לציון ולניתוח, אם משום שהמחזה מיוחד במינו, יש בימוי מבריק או עיצוב תפאורה מיוחד, או לפתע מתגלה שחקן צעיר, מבטיח, אישיות בימתית יוצאת־דופן, וכיוצא בזה.

אשר לרפרטואר מעיין, אפשר לחזות בחודשים דצמבר־ינואר בבית־צבי ובתיאטרון "הספריה" שלו כמה מחזות, שטרם הוצגו בארץ, והם ראויים בהחלט לתשומת־לב: "נשיקת אשת־העכביש", מאת מנואל פויג, על גורלם של שני אסירים בכלא דרום־אמריקני, המוכר מהסרט שנעשה על פי אותו החומר: "בורגנים", מאת מקסים גורקי, שטרם הוצג בארץ: "לב זהב" מאת לולה בלון.

ובימים אלה ממש מוצג על ידי הכיתה המסיימת של בית צבי והמונה השנה כמעט 30 איש ואשה, מחזהו המוכר של פיטר שאפר, "אקווס", שהוצג בשעתו ב"קאמרי", הפעם בבימויה של במאית צעירה, אופירה הניג, ובו מבצע משחקי מצוין של שתי הדמויות המרכזיות.

בלטינית אקווס פירושו סוס. והמחזה מתאר את דרך טיפולו של פסיכיאטר בנער בן 17, שניקר את עיניהם של שישה סוסים באורווה, בה בילה את רוב זמנו הפנוי.

למעשה, סיפורו של הרופא מרכזי לא פחות מזה של הנער המוזר. דווקא צד זה לא זכה בשעתו לטיפול נאות בהפקה של הקאמרי, בה גילם את המטפל אבנר חזקיה ואת הנער המופרע יפתח קצור.

לבטיו של המטפל הם בתחושתו, כאילו מסוגל "לגאול" את הנער מתסביכו, אבל הסוסים המופרזות המביאה אותו למעמד הנורא, אבל בכך שיהפוך אותו למה שנקרא "נורמלי", הוא כביכול גם ייטול את נשמתו — את המשהו המיוחד, האישי של אלן.

הרופא חש, שהוא מבצע מעין אמפוטאציה של חלקה המרכזי של אישיותו של המטופל.

הבמאית השכילה ליצור שיווי משקל בין הנער, אותו מגלם בכוח רב ושכנוע מוטען צבי שמר, למטפל, שברוך דרור מעניק לו תבונה, שיקול־דעת בוגר ואישיות מורכבת.

שני שחקנים צעירים אלה, העומדים לצאת בסוף שנת־הלימודים לשוק, חורגים במשחקם מעבר למה שמקובל לראות בסטודיות ובתי ספר. וזה בוודאי גם בזכות הבמאית. יש כוח רבה ונוגעת ללב בסצינות הקשות בין הנער לרופא, בין הנער לנערה, שבגלל כשלונו בנסיון ההתקרבות הפיזית שלו אליה, לעיני הסוסים הנערצים עליו, שהם בעיניו התגלמות האלים, הוא עושה את המעשה המזעזע של ניקור עיניהם. ובסיום נושא הרופא את הנער העירום בזרועותיו במין תמונת "פייטה" מרגשת, הראויה לכל שבח.

חבל, שכמו בנאים ישראלים רבים, לא תמיד שמה אופירה הניג, שלא מכבר ראינו את הבימוי המצוין שלה ל"טעם הדבש", לב לפרטים, המתחייבים ממקום התרחשות המחזה, במקרה זה אירופה. כוונתי לפרטים זעירים אמנם, אבל כאלה מן הדין לא להתעלם מהם, כגון שהרופא לא קם מכסאו, כשאשה נכנסת לחדרו, או שהאנגלים אינם שותים תה מכוסות זכוכית, כמו במזרח אירופה. אבל אלה באמת פגמים זעירים בהפקה מעולה.

זו הצגה, שהיא באמת בגדר "שאו רייס", חלון־ראווה, המציג שחקנים לעתיד בצורה המעוררת תיאבון.

קולנוע

המאהב הגדול בעולם

"מאהב בצרות" בקולנוע לימור ת"א

יעל ישראל

למרות שעדיין לא מלאו לו 15 שנים, ויש לא חצ'קונים על הפנים והילוך גמלוני כשל גמל נבוך — זוכה הנער סאני וייסקארוור לאהבתן של נשים מבוגרות ובשלות. הוא מתוק, תמים ויודע לתת מתנות מטופשות, והן אוהבות להיות לו תחליף אירוטי לאמא. סאני מתאהב באשה נשואה בת 21, בורח לנאוודה כדי להתחתן איתה, מוחזר הביתה בכוח ונשלך לתקופת מבחן חרחק ממושא אהבתו. לא עוברים חודשים ספורים והמאהב הצעיר מוצא לו אהבה חדשה בצורה בת 25 עסיסית, בודדה ונענית שבעלה גוייס למלחמה.

הימים הם ימי מלחמת העולם השניה. אמריקה נאחזת בכל טקסיקה לאומנית כדי לשמור על המורל בבית. נשים העובדות במפעלי החימוש מחייבות למצלמת יומני החדשות ומצהירות ברבקות ש„כאשר הבעל יחזור הביתה נשיב לו את מקום העבודה, ונחזור לטפל בבית, שם מקומנו". סאני ויסקארוור האמיתי הוא כיום בן 57, חי בלוס אנג'לס, שם הפיל חלל את לבבות נשות אמריקה עם סיפורו האישי שפוצץ אז את רפי הצהובונים. הסרט „מאהב בצרות" מבוסס על ימי נעוריו, אך מושך את הסיפור לכיוון פארסה חברתית. הבמאי פיל אלדן רובינזון כמעט שאינו מתפתה לבחישה מייגעת בעור סרט נעורים בסגנון „אמריקן גרפיטי". למרות האיפיון התקופתי עוסק הסרט בצרות המזון האנושית באשר היא. סאני ופטריק דמפסי, הזוכה לכיסוי עיתונאי מפורט עם תפיסתו ע"י המשטרה, זוכה להערצת בנות עשרה ונשים מבוגרות, הבטוחות שהוא „המאהב המושלם". הגברים מצידם, לא מבינים „מה הן מוצאות בו". האשה השניה בה הוא מתאהב (כוולר ראנג'לו) מבינה שמצאה לה מכרה זהב ולכן היא מוסרת מיוזמתה את פרטי סיפור התאהבותם לעיתונאים החטטנים, וכך זוכה גם היא לפירורי פירסום. כאמור, מדובר כאן בקומדיה קלילה שאינה שוכחת לעשות קצת צחוק מהפטריוטיות האמריקנית. מערכי המאצ'יזמו הוואספי יש גם חיה כזו ומטמיכים מכל סוג שהוא. כאשר נתפסים בני הזוג הנמלטים ע"י המשטרה, אומרת אהובתו הנשואה של סאני שמצאה בו גבר מתחשב מפני שאינו מאמין במכות לנשים. עדת העיתונאים הגברים שעטה עליה שואלת מייד בתמיהה: „וזה חשוב?".

גם קלסי

יוסי ונונו

מולי צחיל תרגישו שהמוסיקה הקלסית קצת מקופחת, נכון שיש שעות שידור מיוחדות, אבל בכל מה שקשור להקלטות, פרמיירות ואירועים חומים, בשטח, שגל"צ מצטיינים בו, יש בעיות.

מולי שפירא, ראש מחלקת תרבות ואמנות גל"צ: "בכל מה שקשור לג'אז, רוק ופופ — אין כמעט אירוע חשוב מהארץ ומחו"ל שאנחנו לא מעבירים בשידור חי, בעיקר לאותם מאזינים שלא יכולים להגיע או שזה פשוט יקר להם ובמובן לחגיגות. תשכחו, שהגיע הזמן גם לקלסית, תחום שאנחנו לא הכי מצטיינים בו. כך נולד שיתוף הפעולה עם התזמורת הקאמרית.

שיתוף הפעולה מדבר על ערב חגיגי שיושלם ע"י גל"צ ובו יופיעו נגני התזמורת שיקבלו מאומצים עם אורחים מהארץ ומחו"ל שיגיעו במיוחד במסגרת תכנית המנויים של התזמורת.

שפירא: אלה יהיו ערבים קלים, לא מבומחתים. הם ינוהלו בסביבה טובה שולחנות מאופן חופשי, לא בכבדות שמאפיינת ברוב אירועים של מוסיקה קלסית.

הערב הראשון יערך בבניין האקדמיה למוסיקה באוניברסיטת תל־אביב (מוצ"ש) מ־9.00 בערב), ויקחו בו חלק המלחין המנצח לוצ'אנו בריו, שלווה בפסנתר, שישה קולית מלוגרנו שתשיר שירי עם פרי עטו. השישית תשיר גם ג'אז וסגנונות נוספים, נגן חטרומבון, בני שלוחין, ישראלי שחי בפריס ומתמחה במוסיקה בת־זמננו, גם הוא הגיע במיוחד לסדרה שערכת התזמורת עם בריין זמרו הסופרן רוניין ניול קסמטו תשיר אריות של רוסיני בליווי הפסנתרן אריאל כהן, שגם ינגן רואט עם הפסנתרנית אירית רוב. נגני התזמורת ינגנו קטעים משל פרציני ורוסיני. ינחה: דורי פרנס, מפולימו מנחם עידן, עמליה מוח לוויות פרנס ושפירא עצמו, הבניטון לחוילים תגנם.

[illegible]

שפירא: "התגעגעתי למקרופון ואני מקווה, שגם המאזינים התגעגעו אלי. לפחות חלק מהם גם הראה את זה. מצד שני צריך להבין שיש ע"י עוטה ולהנהיה היא רק חלק קטן מהעבודה שלי".

בכל מקרה הוא, ורה, שולחי המכתבים יכולים להירגע.

רדיו

ז'אנר בסכנת הכחדה

התסכית בעידן הטלוויזיה

גיורא מנור

האם באמת התיאטרון המשודר, הדרמה הרדיופונית, שהיתה פעם אחד מעמודי־התוך של שידורי קול־ישראל תיעלם מגלי האתר? לבאורה, איזו הצדקה יכולה להיות להשקעת משאבים בייצור מיוחד במינו זה, של תיאטרון מלים וצלילים, בעידן המסך הצבעוני של הטלוויזיה, המציף אותנו בדרמות, על־פי רוב רק באילו־דרמות בצורת סדרות שבלוניות מיובאות, המצטייר, כנראה בעיני הנהלת רשות־השידור, העסוקה במלחמות פוליטיות על שליטה בתשומת לבו של הצופה העייף משפע ההיצע, כמשהו צדדי, שריד מימים רחוקים בהם עדיין האזין המאזין הפוטנציאלי למלים?

כיום הצטמצם התסכית לשידור אחד בשבוע ולשידור חוזר, תקציבה של המחלקה לדרמה של הרדיו בכל בשישים, ולמעשה אין בכוחו של תקציב זה לקיים פעילות יוצרת של ממש.

כרגיל, הכל קורה אצלנו כעשר שנים אחרי שינוי, שחל במריה ובכל־התקשורת, ברבים, שצורת היחיד שלו "מדיום"), באירופה ואמריקה. גם שם ניכרה השפעת הטלוויזיה בקבלנית בתחום הרדיודרמה, עד שבעשור שחלף ניכרת התעוררות מחודשת בתחום זה.

לתיאטרון המשודר במה וכמה מעלות חשובות שכדאי לא להתעלם מהן: קודם־כל זהו שדה־נסיונות פורה למחזאים. אם נתבונן למשל, בפסטיבאל עכו האחרון, שהכל ציינו את העניין הרב שהיה במחזות שהוצגו שם, ונזכור את קביעתו של מנהלו האמנותי, ערן בניאל, שהיה עד לפני כשנה מנהל המחלקה לדרמה של קול־ישראל, יתברר לנו, שחלק ניכר מהמחזות שבוצעו הגיעו אליו ראשית־כל כתסכיתים, כתוקף תפקידו הקודם.

●●●

יתרונו המעשי של התסכית הוא בעלותו (היחסית) הנמוכה לעומת הפקה בימתית, בכך שהוא משחרר את המחזאי ממגבלות התפאורה, שאינה אלא צלילים: ככך שהכל תלוי בו לביצעה בדמיונו של הבמאי, ביכולתו של הבאתר המוסיקלי בליהוק הנכון.

זהו תיאטרון אינטימי מאין כמוהו, כי התסכית הוא — בבסיסית — מונולוג, כמעט גשגל בין השחקן למיקרופון. המונולוג הפניבי, המצריך אמצעים מיוחדים הן בתיאטרון והן בקולנוע או בדרמה הטלוויזיונית, הוא טבעי וכמעט מובן מאליו ברדיודרמה.

זהו תיאטרון של מלים, ועל כן מתאים מאוד לפיוט ודברי שירה, אמצעים, שעל הבימה החזותית דורשים צורות מיוחדות של עיצוב, כדי להגיע לאזנו של הצופה, שעה שהן טבעיות למאזין.

מצד שני, התסכית יכול גם להיות סופר־ריאליסטי או, אם תרצה, נטורליסטי יותר מכל תיאטרון, ממש כמו הקולנוע. בתסכית אתה יכול לעבור תוך שניות מעולם המציאות, מאסון רכבות מזעזע או הפצצה קטלנית לעולמות רחוקים וכוכבי שמים רחוקים, בינייה להגית למיתה מקפיאת־דם. במחי צלילים אחרים ושינוי אקוסטיקה.

הבמאי משוחרר למעשה לא רק ממגבלות עלות התפאורה והתפעול, אלא יכול להרכיב לעצמו צוות מעולה, כי הליהוק אינו מגביל לצוות תיאטרון מסוים אחד ואינו תלוי כמעט בכך, איזה שחקן עסוק בתפקיד זה או אחר.

זהו תיאטרון־של־איש־אחד, כי הכל מתרחש ישירות במוחו של המאזין. והמאזין הוא המספק לעצמו את הצבעים והצורות, התואמות את דמיונו שלו. ומה יכול להיות מספק יותר? לפי הגדרותיו של מרשל מק־לוהאן, התסכית הוא מדיום "קר", כזה הדורש את פעילותו הרוחנית והרגשית של הצופה (המאזין), כי הוא מספק לו רק את הרחף לפעילות הדמיונית, שעה שהקולנוע או הטלוויזיה מגפיקים לו ככיכול את כל האינפורמציה. התיאטרון החי מצוי איישם בין קטבים אלה של "קר"ו"חם".

בגרמניה, צרפת, איטליה וארצות אחרות ניכרת בשנים האחרונות תחיה של מחלקות הדרמה של שירותי הרדיו. אחרי השובע מסדרות של בלסים וסרטי פעולה משעממים מרוב בידור, התעורר תיאבון למחזה הפיוטי, הנסיוני, הדמיוני או מצד שני הדוקומנטרי, המעורר (וכמובן "החברתי־פוליטי" של המרשם, לא זה של "ירושלמי מעורב").

התסכית כצורה ספרותית גמיש ביותר. אפשר לייצר תסכיתים בני 10 דקות או כאלה שביצועם נמשך 3 שעות.

●●●

הצמצום והסחף שחלו במקור הדרמה של "קול ישראל" מצד אחד, והדרישה הרבה לחומר מקורי וחדשני אצל שירותי־שידור בחו"ל הביאו לכך, שלא מעט מחברים וכמאים ישראלים עוברים באירופה, במקום שיקשיעו מאמצים בשירות־השידור שלנו. מחבר או במאי רוצים, כמובן, לא רק לביים ולשרה, אלא גם לחיות... ומי שמכיר את התעריפון, לפיו משלמת רשות־השידור שלנו, שנראה כמשהו מהימים של הלירות הישנות, לא יתפלא, שאצלנו רק מי שמוכן להתנדב לעבודה בשל רתף יצירתי, יסכים לעבוד בתסכיתי הרדיו.

גלי־צה"ל חדלו למעשה לחלוטין מהפקת תסכיתים, על אף שכשעתו הפיקו שידורים דרמטיים מפוארים ומורכבים. וב"קול ישראל" נרחק התסכית לקרן זווית. וכל זה בשל התחושה, שהתסכית זוכה להאזנה מעטה בלבד. אבל בהשוואה לתיאטרון גם קהל של, נאמר, חמישים אלף איש, שהוא לא משמעותי בקנה המידה של מספר המאזינים לחדשות, למשל, עדיין מהווה שווה־ערך לחמישים הצגות.

אבל לא רק אצלנו יש מלחמה על הרדיודרמה: הגב' תאצ'ר, המנסה למכור את כל שירותים הממשלתיים או הציבוריים למשקיעים פרטיים, מאיימת להנהיג שינויים מרחיקי לכת ב"בי.בי.סי", העלולים להביא לכך, שהגדול והנכבד בשירותי השידור יאבד את מקומו המרכזי כיוצרה של רדיודרמה מעולה.

כותבת מבקרת־הרדיו של ה"Observer": "האם יתקיים סוג אמנותי זה (רדיודרמה) בעשור הבא? האם ייתנו למחברים צעירים מרחב לניסויים, לכשלונות ולהתפתחות? ואם לא, האם יהיה זה משמעותי בעידן הלווינים והצלחות והסיפוק השמיעתי המיידי? אבל הרדיודרמה מצאה ביטחון חדש ובגרות בשנים האחרונות. היא נשארה חלק משמעותי של התרבות הבריטית, המושך קהל מאזינים גדול ומגוון".

אם לא תתעורר רשות־השידור שלנו בעוד מועד, אנו עלולים להפסיד אמצעי יצירתי וכלי אמנותי, התואם את זמננו, הדרוש לא רק למחזאים ולבמאים כשדה נסיונות הכרחי, אלא גם כזה, שאינו מכביד על תקציבים, מכל מקום לא במישקלו הפרופורציונלי.

בתנועה הפמיניסטית

מעלון "חדשות התנועה הפמיניסטית":

★ נשים, שנתקלו בבעיות בגלל עגינות או מאבקן לקבל גט, מוזמנות להתקשר לטל. 03.391164, או לכתוב לת.ד. 30943, ת"א, 61316.

★ נשים למען עצירות פוליטיות נפגשות כל יום רביעי בשעה 20.00. פרטים על מקום המפגש בטל. 03.294519, ת.ד. 31811, ת"א.

★ אמהות לילדים בגיל אפס עד שנתיים המעוניינות לקחת חלק בהקמת משפחתון שינוהל לפי עקרונות פמיניסטיים, יתקשרו לטל. 2349917 או 2235362, ת"א.

★ במרכז התנועה (רח' בן יהודה 82, ת"א, ת.ד. 33041, טל. 03.234917) החלה הרשמה לסדנת "עזיבת הקן", לנשים שילדיהן בגרו ועוזבים את הבית. מנחה יהודית אבשלום.

★ התנועה הפמיניסטית מארחת בערבי שלישי את קל"פ — קהילה לסבית פמיניסטית. למעוניינות ליצור קשר עם קל"פ, הכתובת היא ת.ד. 22997, תל־אביב.

★ יעוץ לכותבות עבודה בתחום הפמיניסטי: נא לתאם עם אסתר עילם, טל. 03.5414775.

מתוק ומלא הדר

הכי כיף זה לקלף ולאכול, אבל המועצה לשיווק פרי הדר מעוניינת שגם נכין לנו כל־מיני מטעמים מתפוזים, קלמנטינות, מנדרינות, פומלות ואשכוליות. בלקט גלויות, שהמועצה הוציאה לאור בשיתוף עם משרד החינוך, מנספח למקרא "הדרים בישראל" מפורטים 15 פירות, ובהסברים מוכרים עוד אחדים כגון דנסי (כשמכליאים אותו עם קלמנטינה מקבלים את מיכל) או טנגרינה. כדי שנדע מה פירוש מתוק ומהודר בקשה המועצה מהשף אברהים ווהר, ממסעדת "צרכניה" להציע כמה רעיונות לשעה מתוקה עם פרי הדר. בבקשה.

סוכריות מקליפות פומלות

1 ק"ג קליפות פומלות (קליפות מ־3—4 פומלות); 1/4 כוס מיץ לימון; 1 ק"ג סוכר; קורט מלח; כוס קוקוס; 1/3 כוס אבקת סוכר או סוכר גס מאוד; נייר סופג.

רוחצים את הפומלות ומגרדים על פומפיה דקה שכבה דקה של הקליפה מבריקה ומרירה. קולפים את הקליפה העבה מהפרי, ע"י חריצת 6־8 חריצים לאורך ומסביב, כמו שקולפים תפוז. משרים את הקליפות במשך 10־12 שעות במי ברז. מסננים וסוחטים היטב. בסיר נירוסטה (לא אלומיניום או טפלון) מרתיחים 2־3 ליטר מים ומוסיפים את הקליפות. מקטינים את הלהבה ומבשלים עד אשר הקליפות שוקעות לתחתית הסיר. מורידים מהאש, מסננים היטב. חותכים את הקליפות לרצועות ברוחב 1־1,5 סמ, לאורך או לרוחב. בסיר נירוסטה מרתיחים כוס מים, מיץ לימון, 1 ק"ג סוכר וקורט מלח. מקטינים את הלהבה ומבשלים עד לקבלת סירופ בסמיכות של דבש דליל ובגוון זהבהב בהיר. מוסיפים את רצועות הקליפה ומשקיעים אותן בתוך הסירופ. מבשלים על להבה נמוכה מאוד בסיר מכוסה למחצה עד שכל הנוזלים נספגים בקליפות. אין לבחוש, אך יש להוריד מדי פעם את הסיר מהאש ולנענע. בעזרת מזלג או שנים מוציאים את הרצועות על נייר סופג לייבוש. לאחר שעות אחדות מגלגלים כל רצועה בנפרד בקוקוס מעורב באבקת סוכר או בסוכר טחון גס מאוד. מסדרים על מגש לייבוש נוסף לשעות אחדות.

ריבת פומלו

1 ק"ג פילה פומלות; 1/3 כוס מיץ לימון; 1 ק"ג סוכר; קורט מלח.

רוחצים היטב ומנגבים את הפומלות. קולפים את הקליפה החיצונית ואת הקליפות הדקות, השקופות, שבין הפלחים. רצוי לחלק כל פלח ל־2—3 חלקים (בשר הפלחים הוא פילה הפרי). בסיר נירוסטה (לא אלומיניום ולא טפלון) מביאים לנקודת רתיחה כוס מים עם מיץ הלימון, הסוכר וקורט מלח. מנמיכים את הלהבה ומבשלים בסיר לא מכוסה עד שהסירופ מגיע לסמיכות ולגוון זהבהב, כמו דבש בהיר. בוחשים מדי פעם בכף עץ. מוסיפים את פילה הפומלות וממשיכים לבשל על להבה נמוכה בסיר לא מכוסה עד שהריבה מגיעה לסמיכות הרצויה. על מנת לשמור שלמות הפלחים לא רצוי לבחוש את הריבה אלא להוריד מהאש את הסיר ולנענע אותו. מבשלים את הריבה 45־55 דקות. אם רוצים לגוון את הטעם והצבע, אפשר להוסיף במחצית זמן הבישול פילה מ־2—3 תפוזים.

ריבת בוסתן

תפוח עץ חמוץ־מתוק; תפוז; לימון; אשכולית; 1,5 ליטר מים; 1,5 ק"ג סוכר.

רוחצים את הפירות מבלי לקלפם וחותכים את קליפות ההדרים לפרוסות דקיקות. את הפרי חותכים לחתיכות קטנות. מכניסים הכל לליטר וחצי מים ומשרים ל־24 שעות. מעבירים את הפרי עם המים לסיר גדול, מכסים ומבשלים שעה וחצי. אחר־כך מוסיפים קילו וחצי סוכר, מבשלים עוד שעה אך הפעם משאירים את הסיר בלתי מכוסה. נזהרים שהריבה לא תגלוש. מעבירים את הריבה לצנצנות זכוכית נקיות מאוד.

קציפת תפוזים מהירה

6 תפוזים; 100 גרם סוכר; קליפת תפוז מגוררת; 1 שקית אבקה לקצפת; 1 כוס ליקר שברה.

חותכים את התפוזים בחלקם העליון ומוציאים את הפילה מתוך הקליפה בסכין. מרסקים את הפילה בבלנדר, מסננים ומוסיפים ליקר. מכינים את הקצפת לפי ההוראות שעל האריזה. מערבבים את הקצפת עם המיץ המסונן וממלאים את קליפות התפוזים. מקפיאים ומגישים. אפשר לקשט בסוכריות מרציפן, דובדבן וכו'.

רפרפת הדרים

2 כוסות מיץ תפוזי־דם; 4 כפות סוכר; 2 כפות אבקת רפרפת (פודינג) בטעם לימון. מרתיחים בסיר 1,5 כוסות מיץ עם הסוכר. בינתיים מערבבים את אבקת הרפרפת בחצי כוס מיץ. כשהמיץ רותח מוסיפים את האבקת המומסת, תוך בחישה מתמדת. ממשיכים לבחוש עד שהרפרפת רותחת ומעלה בועות. מוסיפים לבחוש עוד דקה. מוריד מהאש, יוצקים לצלוחיות ומקררים.

טריפל פרי הדר

ל־15 מנות: 15 פרוסות עוגת לקח (טורט פשוט); ליקר תפוזים; סלט פרי הדר; ריבת תפוזים. לפודינג: 1 ליטר חלב; 220 גרם סוכר; 50 גרם קורנפלור; 5 חלמונים; תמצית וניל; קליפה מגוררת של לימון ותפוז; כף נס־קפה.

מכינים את הפודינג: מרתיחים את החלב עם הסוכר, הווניל וקליפות־הדר. כשהחלב רותח מוסיפים את הקורנפלור, מומס במעט מים. מבשלים תוך בחישה מתמדת עד שהפודינג יסמיך. מצננים ובוחשים פנימה את החלמונים. מחלקים לשני חלקים, למחצית מוסיפים את אבקת הקפה.

לקוחים 15 צלוחיות שקופות. בתחתית כל צלוחית שמים פרוסת עוגה. מטפטפים עליה ליקר תפוזים ומורחים ריבת תפוזים. על העוגה מניחים מן הפודינג הלבן, עליו מנה גדושה על סלט פירות ועל הכל פודינג מוקה. מקשטים בפלחי פרי הדר.

אשכולית "הלב החם"

2 אשכוליות; 4 כפות דבש; 4 כפות סוכר; 1/2 חבילת חמאה; 4 דובדבנים.

חוצים את האשכוליות, מפרידים בעזרת סכין בין הפלחים, מגרדים את החמאה ומפזרים על האשכוליות. יוצקים את הדבש ומפזרים את הסוכר. מכניסים את חצאי האשכוליות לגריל חם למשך 5 דקות. מגישים חם.

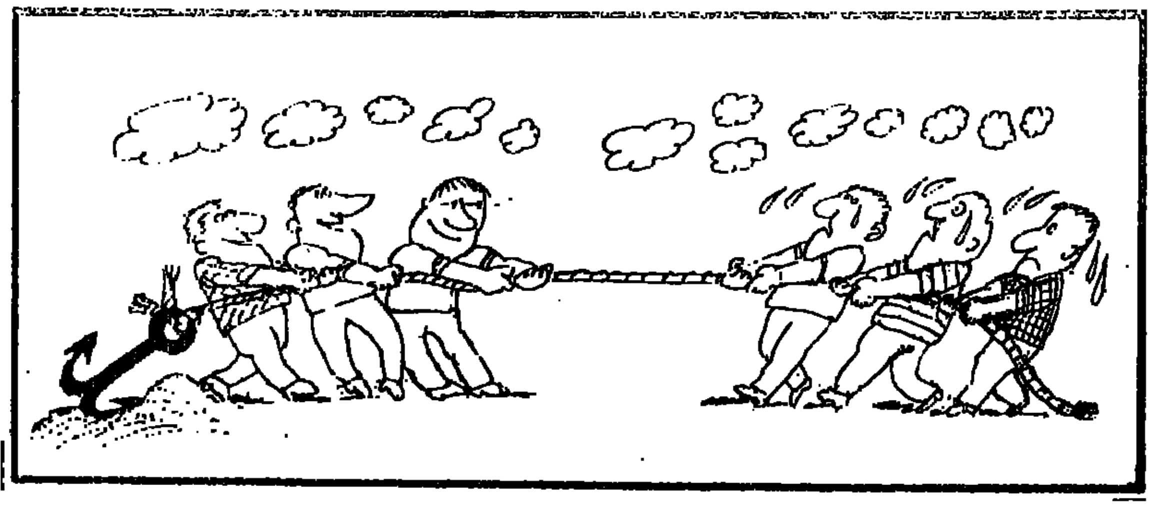

חוכמת תן וקח

משא ומתן מתנהל בין שני צדדים, שכל אחד מהם מעוניין לקבל דבר מה מהצד שכנגד. בדרך כלל אחד הצדדים גם מוכן לתת משהו בתמורה. אם נסתכל סביבנו, נמצא שאנו מנהלים מו"מ כל הזמן, כדי להתקבל למקום עבודה למשל או בחנות וגם בבית.

הפסיכולוגית עדה בן דור, הרחיבה על כך את הדיבור בחוג ויצו בחולון. הנקודה החשובה, לדבריה, כדי לנהל מו"מ היא כרת. יש לדעת שלכל אדם יש כוח ואין לזלזל בכך. בן דור הביאה דוגמה מעניינת של אסיר וסוהר. האסיר עמד בתאו וראה מבעד לסורגים שהסוהר, המהלך במסדרונות, מעשן סיגריה. האסיר שרצה מאוד לעשן, ביקש מהסוהר סיגריה. הסוהר סירב. "ראה" — אמר האסיר — "אם לא תיתן לי סיגריה, אדפוק את ראשי בקיר, אפצע את עצמי וכשיבואו וישאלו אותי מה קרה, אספר למפקדיך שתקפת אותי, סתם כך, מפני שאתה אלים. יפתחו בחקירה, יזמנו אותך לכל מיני ועדות ועד שיגלו שאינך אשם, יעבור זמן רב. האם כל זה כדאי בגלל סיגריה אחת?"

הסוהר נכנע. מכאן אנו למדים, שגם כאשר אדם נמצא בעמדת חולשה בביכול, הוא יכול להפעיל כוח. ילדים קטנים וחלשים בוכים כדי לקבל את רצונם, וברוב המקרים הם משיגים את שלהם. הילד מפעיל כוח ומנצח במשא ומתן.

לא תמיד אנו מעריכים נכונה את כוחותינו. קשה למדוד את כוח האדם. הכוח הוא נפשי. הוא מתבטא בנימת הדיבור, במבט, בהליכה. האדם מקרין כוח.

עניין נוסף החשוב מאוד להבנת מו"מ הוא אינפורמציה. אם נכנסים למו"מ, חשוב שיהיה לנו מידע רב ככל האפשר על הגורם הנגדי. מידע הוא גם כוח.

דבר שלישי הוא הזמן. כמה זמן עומד לרשותנו כדי לנהל משא ומתן מסויים? אם אחד הצדדים לחוץ בזמן, יש לצד שכנגד הכוח ללחוץ עליו והוא עשוי לנצח. נקודת הזמן חשובה מאוד לניהול משא ומתן.

אדם חונך להצלחה

לפעמים המשא ומתן הוא אגרסיבי: "אני חייב לנצח בכל מחיר, אפילו על חשבון הצד האחר": "אני משתמש בכל הכוח, בכל המידע ובכל הזמן, כדי לנצח". זה קורה כשצד אחד כבר אינו מעוניין בצד האחר. לצערנו, אנו רואים זאת כהרבה הסכמי גירושין. שני בני הזוג מנהלים מו"מ כדי להתגרש. התנהגותם מצביעה על כך שיש להם הרבה עוינות ורצון להרוס זה את זה, עד שלפעמים קשה להאמין שאנשים אלה אהבו וניהלו חיים משותפים. אצל בני זוג יש הרבה אינפורמציה זה על זה. יש ביניהם הרבה כוח והם מתמרנים בעניין הזמן. לאחר יש הרבה זמן והאחר לחוץ בזמן. האדם חונך להצליח תמיד, לא לוותר, לא להיכשל. בדרך כלל, כאשר בני הזוג משתדלים להבליג, להתגבר על שאיפת הניצחון ולא להרוס את המשך חייהם המשותפים, מסתבר שזה כבר מאוחר ויש סכיבם הריסות. אם צד אחד יעצור באיזשהו שלב ויפסיק לפגוע בצד שכנגד, גם זה יפסיק לפגוע בו לכעבור זמן מה. צריך רק סבלנות, זמן ו...יעוץ.

כשרואים את האדם כאדם ולא כאויב, אנו בעצם שומרים על עצמנו. ככל שפוגעים יותר בזולת — אנו נותנים לו את הכוח לפגוע בנו.

פרויד אמר שבתוכנו יש הרבה כוח ואלימות. כך אנחנו נולדים, וכל החינוך שלנו הוא לדכא את זה. ניקח לדוגמה משפחה: יש בה מקור של כעס. לכעס סיבות רבות ובכל מקרה — המשפחה צריכה לפנות לייעוץ טוב ולמצוא את מקור הכעס שבה, כדי לאפשר לו לפרוץ החוצה ולפתור בצורה כזאת את הבעיות.

בכל מקרה צריכים להתייחס לזולת בכבוד. יש לחשוב בנוסח: "אני צריך אותו להמשך הקשר ולא אנסה לפגוע בו. אינני רוצה שיפסיד וגם איני רוצה שאני אצא מופסד". כך מגיעים להסכם, כך מגיעים למשא ומתן.

לא להבנע לסחטנות

יש מקרים שבעת הדיון בין בני הזוג מתפרץ צד אחד בבכי, בצעקות ובאיומים. הצד שכנגד נוטה בדרך כלל לוותר. עלינו ללמוד לא לוותר כשמופעלים לחצים מסוג זה. זהו כוח המופעל לצורך התנצחות והוא מוביל למשא ומתן בלתי־הוגן כשצד אחד תמיד מרגיש מרומה. חשוב שנהיה ערים לנקודות החולשה שלנו.

במקרים של מתח בין בני הזוג, כדאי להגיע למו"מ פתוח, בנוסח: "אני כועסת עליך, בוא נדבר. הצרכים שלך הם כאלה ושלי הם כאלה". יש דרכים רבות להגיע למו"מ בנועם, בשכנוע עדין, בהתבוננות — בתנאי שיש לנו כבוד עצמי וכבוד כלפי אחד הדברים החשובים ביחסים שבין בני הזוג והוא לקבל את הצד האחר כמות שהוא. לתת כבוד זה לזו.

אנשים נוטים להשתנות. יש התבגרות מסויימת המתחילה בדרך כלל בגיל 40. בגיל זה האדם מגיע לפרישת דרכים ביחס לנישואין. בני הזוג מחליטים להתגרש או להמשיך לחיות יחד. יש להם יותר מידע זה על זו, הם מכירים עצמם במצבי לחץ ומתחילים להכיר את הכוח של עצמם. הם יודעים לבטא כעס ויודעים לקבל את הכעס. יודעים להתמודד עם התרדות שלהם ולוותר.

הם לומדים גם, שלפעמים כדאי לפנות לייעוץ לנרות כל הכאב הכרוך בכך. באופן טבעי אנו בורחים ממה שכואב. איננו אוהבים לסבול. כשהאדם בא לייעוץ, הוא צריך לספר, ולדעת מראש לקבל את הכאב שנדבר. אם אדם מוכן לקבל את הכאב, זה סימן שרצונו בעזרה, בדיוק כמו טיפול שיניים. הולכים לרופא, כאשר מודעים לכך שזה יכאב, אבל בסופו של דבר, ירפאו את השן הכואבת.

רותי ניסנוב

טבולות במים קדושים

בהנחה שלכל ארץ נוצרית נתיבות מסלה, שמחה חברת „אפאר" הטברייניתה להיענות להזמנה של לקוח גרמני ולייצר מטליות־דצף (WIPES) ספוגות במי ירדן הקדושים.

הירדן, כידוע, קדוש לנוצרים, מפני שלפני 1958 שנה הטביל בו איסאי, המכונה יוחנן המטביל, את ישו וטיהר אותו מחטאו הקדמון. כיוון שכל מאמין נוצרי שקרא בברית החדשה או בתקצירה יודע את הסיפור, נעשה הירדן לנהר מפורסם מאוד והרבה צליינים המגיעים לארץ הקודש מבקרים במקום הטבילה של ישו ואף נכנסים לתוך המים ומתפללים בהם. אינני זוכרת מי היה האישיות שבביקורה הראשון בישראל ביקשה לראות את הירדן, וכאשר עמדה על גדותיו, נענתה המפסידה בפליאה: „ראו נא מה שיוסי ציבור יכולים לעשות!" הנוצרים מנתיבות (שלהם) שאינם יכולים להגיע לארץ הקודש רוכשים אלפי בקבוקים של מי ירדן הקדושים ויש להניח שלחידוש היותר נוח דמוי מטליות רצף, תהיה הצלחה.

לוכחם של היצרנים ייאמר שאינם מציינים כי המים או המטליות (לטפניות — כלשון הקומוניקט) זכו בברכה כלשהי או שיש להם סגולות מיוחדות ועל טבעיות. פשוט כתוב (באנגלית בלבד) שהן נועדו לרענון הפנים והידיים והחומר המצוי אותם מכיל מי ירדן, פרופיל, גליקול, לנולין וחומרים משמרים. בדקתי בלטפניות אחרות (עכשיו השוק מלא כהן, לרענון, לניקוי, להסרת קוסמטיקה ונו'...) להסרת קומנים, לשמשות ומה לא) ומצאתי שהחומרים הנ"ל (חוץ ממי ירדן) הם התפריט הקבוע, לצד אלכוהול, אל־סבון, חומר מחטא ותכשירים אחרים לבחירת היצרן. בדרך כלל המרכיבים כתובים רק באנגלית. הלטפניות הקדושות פשוט לחות, ללא כל ריח (גם לא ריח הביוב של טבריה) וללא אלכוהול הצריענן. הן עשויות (כמו כולן) מבד לא ארוג רצחורות כמו נשמת חוטא שחזר בתשובה. גם הקופסה לבנה, מעוטרת בתצלום של קבוצת צליינים טובלת בירדן. שם המוצר כתוב באותיות גותיות מוזהבות: JORDAN RIVER WIPES. באותיות רגילות, באנגלית בלבד, שם היצרן וכתובתו, בטבריה אשר לשפת כנרת, כי גם כנרת קדושה אצל הנוצרים, בזכות הנסים שקרו סביבה, כמו הרבות הדגים והלחם בכפר נאום, הדייגים שניצלו בסערה וההליכה של ישו על פני המים. אלמלא היתה ארץ ישראל השלמה כל־כך גדושה מקומות קדושים לנצרות, היתה גם טבריה זוכה ליותר תשומת לב ותיירים־צליינים. אולי עכשיו, בזכות הלטפניות הטבולות במים קדושים, היא תעלה על המפה.

לא מסור לי סחיר, רק שתרעו שיש. אולי יש לכם ידידים נוצרים בנתיבות שכפרובנס, קליבלנד או סיציליה והם ישמחו למתנה שכזאת. (צב"ש)

לדווש במספרה

לקוחותיה של אחת המספרות באמסטרדם יכולות לנצל את הזמן של ייבוש השיער לטיפוח הגיזרה. בעל המספרה הרכיב מתחת לכל כורסת ייבוש דוושות של אופני כושר ובמקום לבזבז את הזמן (שחרי מתחת למכונת ייבוש אפילו לדבר אי אפשר) יכולות הגברות לדווש לפי יכולתן, פעילות כמעט ספורטיבית, העוזרת לחיטוב הגזרה.

רואים כי טוב
וגם בעוד 4 שנים
ימשיכו לשחק
בכסאות מוסיקליים

ויטמין מפקעות ורדים

טבליות פקעות ורדים ואסרולה הן מקור עשיר של ויטמין C טבעי, שאנשים רבים נוהגים לצרוך בחורף, סגולה נגד הצטננויות. אין ספק שוויטמין C בחורף רצוי מאוד לגוף, הוויכוח הוא רק על המקור — יש שמשוטו שותים תה עם הרבה לימון ויש המעדיפים טבליות. למען בולעי הטבליות, בפרט אלה שמרבים לעשן או נוטלים אספירין כתרופת פלא (וגם נשים המשתמשות בגלולות נגד הריון), מייצרת חברת "עדן" את טבליות פקעת ורדים ואסרולה, שכל אחת מהן מכילה 300 מ"ג ויטמין C טבעי, ומין לגוף ונקי מתוספות כימיות. הן נועדו ללעיסה או למציצה, נמסות בפה וטעמן עדין ומתקתק, הביב על ילדים (ולהחביא שלא יזללו יותר מדיו). בכל אריזה 50 טבליות, המינון היומי המומלץ הוא טבלית אחת בזמן הארוחה (למציצה או ללעיסה). 8.90 ש"ח בבתי המרקחת, סופרפארם וכתי טבע.

רבבת צופים תריע הערב ב־8.30 למכבי ת"א ביד־אליהו

המטרה: להביס את אריס!

דאגה במכבי ת"א: ג'מצ'י נתקל במאגי באימון ונפגע ● מקווים שיחלים למשחק הערב ● שרף: אסור שגאליס יקלע יותר מ־25 נקודות ● יואנידיס: אין סיבה שלא נשחק הערב היטב למרות שחיית בת שבוע באתונה

כדורסל

יצחק ויסהוף

דורון ג'מצ'י, קפטן אלופת ישראל בכדורסל, גרם אמש לדאגה אצל ראשי קבוצתו, ערב המשחק עם אריס סלוניקי. ג'מצ'י נתקל במהלך האימון בראשו של חברו לקבוצה, קווין מאגי, ומריש לאחר שחש מיחושים בידו. לאחר מנוחה שב להתאמן, אך עדיין התלונן על כאבים.

רופא הקבוצה, ד"ר טרי פינקלשטיין, אמר כי הוא מקווה שהכדורסלן יהיה כשיר למשחק הערב בגביע־האלופות נגד אריס סלוניקי. מאמן מכבי ת"א, צבי שרף, אמר: "דורון הבטיח להתקשר אלי בבוקר וידווח לי על מצבו. אני מאמין כי דורון יהיה כשיר הערב".

מכבי ת"א ערכה אתמול שני אימונים, בבוקר ובערב. שחקני האלופה הישראלית, שיתמודדו הערב במשחקם השלישי בבית־הגמר, גילו באימונים התלהבות רבה, אך סירבו לענות על שאלות בקשר למה שצפוי במשחק הערב. הם מעדיפים לדבר על הפארקט לאור הנסיון המר שחוו במשחק הביתי הראשון, נגד ברצלונה הספרדית, שניצחה את מכבי ת"א — 82:83.

מכבי ת"א: ניצול ההתקפה

צבי שרף אמר: "אריס משחקת באותו הרכב כבר שנייה. השחקנים למדו לתפקד ליד גאליס ולסייע לו. אני צפיתי במספר קלטות של אריס וברור לי כי צריך לשאוף שגאליס לא יקלע יותר מ־25 נקודות. אבל צריך לדעת כי גאליס מכין מצבי קליעה לחבריו, במיוחד ליאנקיס ולסובוטיץ'. המשימה לעצור את הסופר־סטאר היווני תתחלק על מספר משחקי מכבי ת"א ואם תהיה עזרה הדדית מבלי להזניח את האחרים — נצליח. בנוסף לכל זה תשתדל מכבי ת"א לשמור על הקצב הרצוי לה, ולנצל את ההתקפה הטובה שלה".

לאנשי מכבי ת"א ברור כי אריס היא אחת הקבוצות שתתחרה עימם על המקום בשלב חצי הגמר. לפיכך רואים במשחק הערב את אחד המבחנים החשובים בבית־הגמר והעובדה שהוא ייערך בהיכל־הספורט לא מותירה הרבה אפשרויות לאלופה הישראלית שתשאף לנצח אפילו בנקודה — כדברי צבי שרף.

קבוצת אריס נחתה אמש בישראל אחרי השעה 9 בערב. היוונים הגיעו להיכל־הספורט, הישר מנמל התעופה. ביד־אליהו ציפו להם נשיא המועדון, חריסטו מיכאלידיס, ועוזר המאמן פפאג'ורג'ה.

השיכור עיכב את ההמראה

מדוע הגיעה אמש אריס סלוניקי לישראל באיחור של למעלה משעתיים? למאמן קבוצת אריס, יאניס יואנידיס, היה הסבר: "מזג־האוויר הגרוע ששרר באתונה עיכב את המטוס."

כמו־כן היה במטוס שיכור. נדמה לי שחיית רוסי, והוא סירב לרדת. לקח זמן רב לאנשי צוות האוויר לשכנע אותו לנטוש וגם זה היה אחד הגורמים לאיחור".

לאמונים סדירים, לאחר שהיה מסוכסך עם האגודה בגלל חילוקי דיעות על גובה משכורתו: "כל שחקן גדול שלא התאמן בצורה סדירה נפגע. התרגלנו לשחק עם שלושה גבוהים, ורק עכשיו שבנו לשחק כפי ששיחקנו בעונה שעברה. אני מבטיח לכם כי נתגבר על בעייה זו".

מאמן אריס ציין כי העובדה שביוון לא נערכים עתה משחקי ליגה הופכת את פעילות קבוצתו לקשה יותר.

מאמן מכבי ת"א, צבי שרף, מלווה ברעייתו רונית "ריגל" אמש אחרי אימון היוונים. שרף ישב ביציע העליון של היכל־הספורט בתקווה כי מאמן אריס לא יבחין בו.

חמישיות

● מכבי ת"א: חן ליפין, דורון ג'מצ'י, קווין מאגי, קן בארלו, לאוואן מרסר.
● אריס סלוניקי: יאנאקיס, גאליס, רומנידיס, סובוטיץ', ווליצ'ר.
ישפטו: מאניני (צרפת) וריצ'רדסון (אנגליה).

אימון ב־11 בלילה

שחקני אריס סלוניקי קיימו ב־11 בלילה אימון בהיכל הספורט ביד־אליהו. היוונים הגיעו להיכל ישר מנמל התעופה בן־גוריון חלקם עם המזוודות וחלקם עם בגדי הספורט.

מאמן אריס, יאניס יואנידיס סיפר כי "לבד מליפרידיס החולה כל יתר שחקני הקבוצה בריאים והוא תקווה כי השהייה בת השבוע באתונה (היוונים לא יכלו לשוב לבתיהם בסלוניקי בגלל מזג־האוויר הסוער) לא השפיעה על שחקני קבוצתו: "הערב נראה את ההשפעה. מבחינת אימונים ערכנו אימונים סדירים באתונה ואין סיבה שלא נשחק היטב הערב".

יואנידיס סיפר על קליטתו מחדש של כוכב הקבוצה, פאנאיוטיס יאנאקיס, ששב רק לאחרונה

גביע עולמי
ספרד — צפון־אירלנד 0:4

ספרד הביסה אתמול בסיבילה את צפון־אירלנד — 0:4, לאחר 0:1 במחצית, במוקדמות הגביע העולמי, בבית 6.

את השערים לספרד הבקיעו: רוגאן (30, שער עצמי), בוטראגניו (55), מיטשל (62 בבעיטת־11) ופרנאנדס (65).

70 אלף צופים חזו במשחק.

בבית 6 מובילה ספרד, עם 4 נקודות, לפני הונגריה — 3; צפון־אירלנד — 3; אירלנד — 1 ומאלטה — 1.

נא להכיר

מכבי ת"א

מספר	שם	גיל	גובה
4	סימס	30	1.93
5	דניאל	25	1.96
8	מרסר	30	2.08
9	גורדון	24	1.90
10	ליפין	23	1.84
11	ג. כץ	20	1.90
12	ג'מצ'י	27	1.97
13	מאגי	29	2.03
14	י. כהן	20	2.04
15	בארלו	24	2.06

מאמן: רלף קליין
עוזר: יאיר שרון

אריס סלוניקי

מספר	שם	גיל	גובה
4	ליפרידיס	21	2.02
5	יאנאקיס	29	1.93
6	גאליס	31	1.85
7	סובוטיץ'	32	2.01
9	רומנידיס	23	2.00
10	וורגימוס	18	1.88
11	פיליפו	25	2.04
12	קאצוליס	32	2.06
14	דוקסאקיס	26	1.83
15	ווילצ'ר	28	2.12

מאמן: יאניס יואנידיס
עוזר: חאריס פאפאג'יאורג'יו

פיקנטריה

ישראל פז

מכבי ת"א חייבת לנצל יתרון הגובה נגד אריס

יש למנוע, ככל האפשר, מגאליס לקבל את הכדור * זהירות מקלעי־החוץ היוונים * לאחר תבוסתה בברצלונה תילחם אריס על כבודה * סיכויים עדיפים לאלופת ישראל

ניקי גאליס, בן ה־31, בכיר כדורסלני יוון, יבוא הערב עם חבריו מקבוצת אריס סלוניקי להיכל־הספורט ביד־אליהו למיפגש במחזור ה־3 בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות בכדורסל נגד מכבי ת"א. הכדורסלן נמוך־הקומה (1.85 מ'), שהצעיד את יוון לזכייה באליפות אירופה באתונה, ינסה לאיים על אלופת ישראל. ספק אם יצליח בכך. מכבי ת"א טובה כיום מאריס, ונוסף לכך גם ביתית.

הצופים שיגדשו הערב את ההיכל התל־אביבי מקווים לנצחון, שימחוק את הטעם־המר של ההפסד במשחק הראשון, נגד ברצלונה (83:82). אמנם מכבי ת"א התאוששה בשבוע שעבר בצורה נפלאה בלימוז' כשהביסה את האלופה הצרפתית ב־20 הפרש (67:97) אבל האוהדים רוצים לראות נצחון ראשון בבית־הגמר "במו עיניהם".

מכבי ת"א גילתה ביום שני, בליגה, יכולת מעולה נגד הפועל חיפה (95:120). לדעתי, היה זה משחק הליגה הטוב ביותר שלה העונה. משחקה שטף. גם ההגנה התייצבה, אם־כי עדיין יש בה לעתים פגמים. הנצחונות הגדולים על לימוז' והפועל חיפה החדירו במכבי ת"א בטחון רב. הקבוצה משחקת בהתלהבות, וגם ביעילות מירבית.

קלעי חוץ מעולים

מכבי ת"א חייבת לנצל הערב את יתרון הגובה שלה מול אריס. לאלופת יוון יש שחקני חוץ מעולים, ובראשם גאליס ופאניוטיס יאנאקיס. גם המאזרח היוגוסלבי, סלובודאן סובוטיץ', הוא בעל יד־מסוכנת, אבל קשה מאוד לראות באריס שחקן שיוכל לבלום את קווין מאגי וקן בארלו, או להתמודד בריבאונד עם לאוואן מרסר. הכדורסלן הקנדי של אריס, גרג ווילצ'ר (2.10), יתקשה לפעול מול "המטריה" של גבוהי מכבי ת"א. גם הרכש החדש מפא.או.ק., מאטוס קאצוליס (2.05), או ניקוס פיליפאו (2.04), אינם מסוג הכדורסלנים הנאבקים בכוח מתחת לסלים. בנקודה זו, בריבאונד, אין לי ספק שמכבי ת"א עדיפה. לכן יהיה על הרכזים, שינווטו את משחקה של מכבי ת"א, להכניס יותר כדורים לענקי הקבוצה, כדי שאלה יפוררו את הגנת אריס.

מה עושים עם גאליס? אינני בטוח שהוא נמצא כיום בשיאו, אבל הוא עדיין מסוכן. לכן יש לנטרל אותו. להשתדל ככל האפשר לא לאפשר לו לקבל את הכדור. ברגע שהכדור בידו הוא יעיל, בעיקר במאבקים של אחד־על־אחד.

אריס תבוא ליד־אליהו מוכה. בשבוע שעבר הובסה בברצלונה בהפרש של 16 נקודות (97:81). היוונים ידועים כלוחמים טובים, בעיקר כשכבודם נרמס. אסור להותיר להם את היוזמה. מכבי ת"א מסוגלת, בכושרה היום, להכתיב את הקצב, לקעקע את משחק יריבתה ולפצות את רבבת הצופים בהיכל בנצחון נאה.

לשכוח המשחק בסלוניקי

תקוותי שלא נחזור על המשחק בבית־הגמר ביד־אליהו בעונה שעברה, כאשר אריס הוליכה בביטחה בדקות האחרונות, ורק בסיום דרמטי הצליחה מכבי ת"א להטות את הכף לזכותה — 91:95, הודות ל־36 נקודות של מאגי ו־19 של בארלו. גאליס היה במשחק זה במיטבו — קלע 44 נקודות כשחברו יאנאקיס הוסיף 28 נקודות.

את משחק הגומלין, בסלוניקי, מוטב לשכוח. ב־25 בפברואר 88 הביסה שם אריס את מכבי ת"א — 77:93. גאליס (36), יאנאקיס (19) וסובוטיץ' (16), מוטטו את הגנת מכבי ת"א. האלופה הישראלית לא ניצלה במשחק זה את עדיפות הגובה ומשחק ההתקפה שלה היה חלש. עובדה, בארלו קלע 20 נקודות: מאגי הסתפק ב־18 ודורון ג'מצ'י ב־12.

מכבי ת"א התמודדה פעמיים קודם־לכן עם אריס בגביע־האלופות. ב־1980 ניצחה אריס, עוד בשלב המוקדם, את מכבי ת"א — 103:104 באולמה, אבל ביד־אליהו גמלה לה מכבי ת"א בנצחון־ענק — 78:111.

כעבור ארבע שנים אירע דבר מוזר: מכבי ת"א ניצחה בסלוניקי — 62:68, ואריס ביד־אליהו — 75:76.

למעשה הכירה מכבי ת"א לראשונה את אריס, ואת הר־הגעש שלה בסלוניקי, ב־1967, כאשר נערכו לראשונה משחקי גביע־אירופה למחזיקות־גביע. מכבי ת"א, עם טל ברודי הזוהר, הביסה את אריס ביד־אליהו בהפרש של 30 נקודות — 71:101. היוונים לא הרימו־ידיים ובגומלין ניצחו ב־20 הפרש — 71:91. באותו אירוע הגיעה מכבי ת"א לגמר הגביע האירופי ונוצחה ע"י וארזה.

גם הפועל עפולה/העמק חשה "על בשרה" את האולם הלוהט בסלוניקי. במשחק הראשון, בגביע־קוראץ' ב־1983, בגורן־יזרעאל, ניצחו הישראלים בהפרש 26 נקודות — 87:113. היוונים גמלו וניצחו בסלוניקי, לא מעט בזכות השופטים, ב־27 הפרש — 66:93.

להערכתי, אין הערב סיכוי לאריס לנצח ביד־אליהו. פשוט, מכבי ת"א טובה יותר.

כדורסלן ברצלונה, נוריס (14), קולע מול הסובייטי ... במשחק אמש במוסקבה. תצלום: אי"פ

גם ברצלונה ניצחה את צסק"א במוסקבה — 70:77

אלופת הכדורסל של ברית־המועצות, צסק"א מוסקבה, נחלה אמש הפסד ביתי שני, כשנוצחה ע"י ברצלונה הספרדית — 77:70. היה זה הפסדה השלישי ברציפות של צסק"א בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות.

הספרדים שלטו במחצית הראשונה וניצלו היטב חולשה מרהימה של הסובייטים — 32:44.

לברצלונה הירבו לקלוע: סיביליו 21: סן־אפיפניו 20 ונוריס 12. לצסק"א: ברצ'נוי 20 וטאראקנוב 19.

הטבלה

1.	ברצלונה	3	233"257	[illegible]
2.	סואריז	2	138"159	[illegible]
3.	מכבי ת"א	2	158"169	[illegible]
4.	אריס	2	180"187	[illegible]
5.	יוגופלסטיקה	2	166"162	[illegible]
6.	דן־בוס	2	196"166	[illegible]
7.	צסק"א	3	231"213	[illegible]
8.	לימוז'	2	174"145	[illegible]

שאר המשחקים הערב: מכבי ת"א — אריס סלוניקי; סקבוליני פזארו — לימוז'; יוגופלסטיקה ספליט — דן־בוס הולנד.

רוזין פוטר מנתניה

לראשונה בקריירה העשירה שלו כמאמן (למעלה מ־35 שנה) הופסקה עבודתו באמצע העונה * רוזין: אגיב היום

דוד בכר ויצחק ויסהוף

מאמן הכדורסל הוותיק יהושע רוזין פוטר אתמול, לראשונה בחייו, מתפקידו כשראשי קבוצת אליצור נתניה הודיעו לו כי הוא ועוזרו יגאל דוידוב חייבים להפסיק את עבודתם בקבוצה.

רוזין, שחגג לפני שלושה חודשים את יום הולדתו ה־70, סירב אמש להגיב על הצעדים שננקטו נגדו, ונגד עוזרו, ואמר: "היום אצא בהודעה לכלי התקשורת שתהווה תשובה לאנשי אליצור".

רוזין, המשמש כמאמן למעלה מ־35 שנה, אימן בעבר את רוב קבוצות הצמרת בכדורסל הישראלי וגם את הנבחרת הלאומית.

בקבוצת אליצור נתניה סערו הרוחות בעת האחרונה נוכח אי תפקודם של המאמנים רוזין ודוידוב. לאחרונה הובעה אי שביעות רצון מעבודתם של השניים ואמש הגיעו ראשי הקבוצה למסקנה כי השניים חייבים להתפטר.

לפני האימון אמש התכנסה הנהלת אליצור נתניה יחד עם המאמנים. יו"ר הקבוצה זאב ליבנה הודיע למאמנים כי הוחלט להפסיק את עבודתם.

את האימון העביר אמש שחקן הקבוצה דייויד בלאט, אך ראשי הקבוצה החלו במאמצים לחפש מאמן שיסיים את העונה. בין השמות שהוזכרו נמצאים משה ופנירסקי, מי ששימש כעוזרו של יוסי הדרי לפני שתי עונות באליצור נתניה, וכן נעשתה פנייה ליו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א, עו"ד שמעון מזרחי, שיאות לשחרר את המאמן אריק בריאלובסקי, המאמן את מכבי דרום ת"א ואת קבוצת הנוער של האגודה, כדי שיתמנה לאמן את אליצור נתניה.

גולדברג — ארנה עד ה־30 בדצמבר

מנחם כהן

עו"ד עדי זרקין החליט אתמול כי הכדורסלן חיים גולדברג יוכל להירשם בהפועל צפרירים חולון עד ה־30 בדצמבר.

בינתיים החליטה הנהלת הפועל חולון לתבוע את הכדורסלן רוני צמח על סירובו לקיים את ההסכם בין הצדדים לעבור לקבוצה אחרת.

צמח תובע מהחולונים סכום של 30 אלף דולאר, תמורת הסכמתו לעבור לקבוצה מליגה א'.

ארבעה שופטים ושני משקיפים ישראלים בגביעי־אירופה

וירובניק שוב ישפוט במשחק צסק"א — הפעם נגד פוזארו

ארבעה שופטים ושני משקיפים מישראל שובצו לנהל משחקים בגביעי־אירופה בינואר ובפברואר — הודעה על־כך נמסרה אתמול ממינכן, מקום מושבה של ההתאחדות הבין־לאומית בכדורסל.

טור וורניק ישפוט בשלושה משחקים: ב־18 בינואר בבלגראד בין הכוכב־האדום ומאס־פילס מאלין הבלגית בגביע־קוראץ'; ב־19 בטוזלה, יוגוסלביה, בין ידינסטבו וויצ'נזה בגביע־אירופה לאלופות נשים וב־2 בפברואר בסרטוגנבוש בין דן־בוס ואריס סלוניקי בגביע־האלופות.

ראובן וירובניק ישפוט גם הוא בשלושה משחקים כשהמוקד ב־2 בפברואר בפוזארו בין סקבוליני האיטלקית וצסק"א מוסקבה בגביע האלופות. מעניין לציין שוירובניק ניהל בשבוע שעבר את משחק ההפסד של צסק"א בהולנד לדן־בוס (83:80). קודם־לכן ינהל וירובניק ב־25 בינואר משחק בגביע־קוראץ' וב־1 בפברואר באיטליה בין רימיני האיטלקית וורסאי הצרפתית בגביע־רונקטי לנשים.

מנשה זרמון ישפוט ב־12 בינואר בסופיה בין לבסקי־ספרטק סופיה וויצנזה האיטלקית בגביע־אירופה לאלופות נשים, ואברהם זגול ישפוט ב־1 בפברואר בוארזה בין די ואריזה ומאריימבורג הבלגית בגביע־קוראץ'.

אברהם זייף יהיה ב־25 בינואר משקיף במאלין במשחק בין סרגוסה הספרדית ומאס פילס הבלגית בקוראץ' ויוסף בריגמן יהיה ב־17 בינואר משקיף באתונה במשחק בין א.א.ק. אתונה וז'אלגירים קובנה בגביע למחזיקות־גביע.

כן פורסמו שמות השופטים במשחקי הבית של הנציגות הישראליות בגביעי־אירופה הקרובים.

במשחק בין מכבי ת"א ודן־בוס ב־19 בינואר ביד־אליהו ישפטו ז'דאר מאנגליה וקאוארו מאיטליה.

במשחק הפועל ת"א וחובנטוד בדלונה, ב־1 בפברואר, ישפטו סאלונה מאיטליה וואן־דר־גראף מהולנד.

במשחק בין הפועל הגליל־העליון וריאל מדריד, ב־10 בינואר בכפר־בלום, ישפטו ריגאס מיוון וראמס מיוגוסלביה: במשחק בין הגליל וקאזרטה, ב־17 בינואר, ישפטו צייזל מצ'כוסלובקיה ווראדוניץ' מיוגוסלביה, ובמשחק בין הגליל ושולה הצרפתית, ב־24 בינואר, ישפטו דה־קוסטר מבלגיה ומאגוס מיוון.

הפועל ראשל"צ היישוותה בסיום נגד נוף־ים 14:14

כדוריד

יוסף חכם

במשחק המרכזי במחזור העשירי בליגה הלאומית בכדוריד, שהיה אמש בקיבוץ רמת־הכובש, נאלצה האלופה, קבוצת הפועל ראשל"צ, לעמול קשות כדי לסיים את משחקה עם הפועל נוף־ים, בתיקו 14:14.

במוקד משחקי המחזור הבא, שינעל את הסיבוב הראשון, יהיה המשחק המרכזי בת"א, שבו תארח קבוצת הפועל רמת־גן את הפועל ראשל"צ.

● מכבי פ"ת — הפועל רחובות 16:16 (6:9).
האולם ביהוד. 50 צופים. שפטו: וילברצוויג ורוזנברג. שערים למכבי פ"ת: ברויאר 6: ב. גוז 3: קביליין 2: מועלם 2: מנדל 1: סיקסיק 1 ומלקין 1. להפועל רחובות: משיח 5: גמליאל 4: א. פרי 3: זלצר 2 ואדלר 2.
שער השוויון למכבי פ"ת הבקיע אריק מלקין 15 שניות לסיום.
(שמעון קדורי)

● הפועל נוף־ים — הפועל ראשל"צ 14:14 (7:5).
האולם בקיבוץ רמת־הכובש. 100 צופים. שפטו: י. ברנדווין והרט. שערים לנוף־ים: זיפרט 4: שכיש 4: אלמוסנינוס 2: מאייר 2: א. כהן 1 והרמל 1. להפועל ראשל"צ: רון 7: אהרונוביץ 4: קושניר 2 וש. כהן 1.
הפועל ראשל"צ היישוותה בדקת הסיום ע"י שער של חיים רון.
(סער פרנקל)

● הפועל פ"ת — מכבי רחובות 20:21 (13:14).
ההיכל ברחובות. 50 צופים. שפטו: פלם וצבירין. שערים להפועל פתח־תקוה: אמיר 8: חלותה 4: אברקוביץ 3: ד. גובלטש 2: ג. גוז 2: אריאלי 1 ושיבי 1. למכבי רחובות: חיימוביץ 11: גיסין 3: רובינשטיין 2: גלעד 1: זיו 1: מרינה 1 ווינקור 1.
(תמיר חופי)

● הפועל רמת־גן — א.ב. נס־ציונה 22:28 (13:14).
האולם בנס־ציונה. 300 צופים. שפטו: זכצקי ונוטמן. שערים להפועל ר"ג: זלינגר 9: גרא 7: סומך 5: פרוכטר 4 וזרמונסקי 3. לא. ב. נס־ציונה: גבע 7: אבידן 5: ע. דוזוביץ 3: יוסיפוביץ 2: פופקו 2: קיפל 2 וי. גובלטש 1.
(אבי כהן)

הטבלה הלאומית
(לאחר המחזור ה־10)

1.	מכבי ראשל"צ	166"242	18
2.	הפועל ר"ג	201"255	18
3.	הפועל ראשל"צ	180"222	16
4.	הפועל נוף־ים	218"215	12
5.	מכבי פ"ת	225"222	10
6.	מכבי נתניה	212"213	10
7.	אליצור הרצליה	194"191	8
8.	מכבי רחובות	228"188	8
9.	הפועל פ"ת	236"195	6
10.	הפועל רחובות	221"190	5
11.	א.ב. נס־ציונה	214"185	5
12.	מכבי קרית־שרת	213"185	4

● מכבי ראשל"צ — אליצור הרצליה 14:19 (9:11).
אולם מכבי ראשל"צ. 100 צופים. שפטו: הרמן ופוקס. שערים למכבי ראשל"צ: אוסלנדר 9: כנען 4: בלדר 2: צרפתי 1: דרוקר 1: בשן 1 ואליעזר 1. לאליצור הרצליה: מנדיל 11: חג'ג 2 וגולדשטיין 1.

● מכבי נתניה — מכבי קרית־שרת/חולון 22:28 (8:15).
אולם ביה"ס בן־גוריון בנתניה. 50 צופים. שפטו: גורוז'ין ויעקובוביץ. שערים למכבי נתניה: אולסקואגה 9: דוידאי 6: פינקלשטיין 3: פפרוביץ 3: שור 2: דגן 2: לימן 1: שביר 1 וסלומון 1. למכבי קר"ש: ד. דיין 10: מסלטון 5: פישר 2: יוגב 1: ווהבה 1: כזום 1: שמאי 1 ושני 1.

שיא הכנסות באליפות אירופה

שיא הכנסות באליפות אירופה בכדורגל נקבע בחודש יוני במערב־גרמניה — 30 מיליון מארק, שהם 17 מיליון דולאר.

910 אלף הצופים שחזו ב־15 המשחקים שנערכו שילמו 24.7 מיליון מארק (14 מיליון דולאר), וסייעו להכנסה הגדולה, שמהם 7.1 מיליון דולאר היו הכנסה נטו.

השיא הקודם שהושג לפני ארבע שנים בצרפת עמד על 10.3 מיליון דולאר וחזו במשחקים 600 אלף איש.

הולנד וברית־המועצות שהופיעו בגמר, קיבלו 2.1 מיליון דולאר מהסכום הכללי, הכולל את הסיקור הטלוויזיוני וה־פירסום לפני. מערב־גרמניה ואיטליה, שהופיעו בחצי־הגמר — 1.9 מיליון דולאר כל אחת.

ג'ורדן קלע 42 נקודות בנצחון שיקאגו על הלייקרס

אן.בי.איי.

אלופת ליגת האן.בי.איי., קבוצת לוס אנג'לס לייקרס, נוצחה אתמול לפנות בוקר בפעם הרביעית ברציפות. הלייקרס נוצחו ע"י חבורתו של מייקל ג'ורדן משיקאגו — 116:103. מייקל ג'ורדן קלע 42 נקודות לשיקאגו, ואילו מג'יק ג'ונסון — 32 ללייקרס.

סגנית האלופה, דטרויט־פיסטונס, ניצחה את מיאמי־היט 102:108.

תוצאות נוספות: דאלאס — פילדלפיה 102:108 (רולאנדו בלקמן — 24 לדאלאס, וצ'ארלס בארקלי — 35 לפילדלפיה): ניו־יורק ניקס — אינדיאנה 113:141: אטלנטה — סיאטל 118:121 (מוזס מלון קלע 30 נקודות למנצחים): קליבלנד — יוטה ג'ז 94:110 (רון הארפר — 32 נקודות לקליבלנד): מילווקי — שארלוט 115:125 (טרי קמינגס — 37 נקודות למילווקי וקלי טרפיוקה — 21 לשארלוט): יוסטון — סקרמנטו 104:105: פורטלנד — דנבר 124:127 (קלייד דרקסלר קלע 43 נקודות לפורטלנד): פניקס — סיאטל 110:128: גולדן סטייט — לוס אנג'לס קליפרס 111:113.

למיכה שטראוס והמשפחה
אתך באבלך הכבד במות
האב
הפועל הגליל העליון
ההנהלה והשחקנים

למיכה שטראוס והמשפחה
ניחומים במות
האב
רות וישראל פז

אברהם גרנט מאמין ביכולת חניכיו להתברג בפליי־אוף העליון

בהפועל פ"ת מרוצים שהקבוצה אינה בחדשות...

יצחק ויסהוף

בית"ר ת"א היא, בינתיים, הלהיט של הליגה הלאומית בכדורגל. כלי־התקשורת ומומחי הענף מרעיפים שבחים על קבוצה זו ורבים מצביעים עליה כעל מועמדת רצינית לזכות, לראשונה בתולדותיה, בתואר האליפות. פער 6 הנקודות שיצרה מהקבוצה הנמצאת במקום השני (מכבי חיפה) מחזק דיעה זו.

הקבוצות המוזכרות כמי שמסוגלות לערער את מעמדה של בית"ר ת"א, הן מכבי חיפה, מכבי נתניה, וגם מכבי ת"א. מעניין לציין כי קבוצה אחת נשכחה מהמנתחים את המצב בצמרת והיא — הפועל פתח־תקוה.

אנשי הפועל פתח־תקוה מרוצים מכך. לדבריהם ככל שידברו פחות על קבוצתם כך ייטב לה והשחקנים לא יסתחררו. אבל הטבלה לא משקרת: הפועל פתח־תקוה ניצבת כיום במקום השלישי, עם נקודה אחת פחות מאשר למכבי חיפה, השנייה, ו־7 נקודות מתחת לבית"ר ת"א, שלה 30 נקודות. בפתח־תקוה מבכים עדיין את שתי הנקודות שהורדו ממאזן הקבוצה ע"י בית־הדין המשמעתי בגלל חריגה מתקנון התשלומים.

יחידה מגובשת

הפועל פ"ת, אותה מאמן, זו השנה השנייה ברציפות, אברהם גרנט, מאמינה בתוצרת־בית. היא אולי הקבוצה היחידה בליגה שנותרה עם אותו הרכב עימו שיחקה בעונה שעברה. למעט השוער רוני ג'רבי, שהושאל להפועל ירושלים, ובמקומו הובא הצעיר רפי כהן, בן ה־18 מאילת, לא השתנה כליל הרכב הקבוצה. יוסי שושני, ששיחק בעונה החולפת בקישור הפתח־תקוואי כמושאל, הועבר אליה לצמיתות עם תום משחקי הסיבוב הראשון. וכך יכולה הקבוצה לשחק כיחידה מגובשת שלא עברה זעזועים רבים, הן בשטח המקצועי והן במישור הניהולי.

בעונה שעברה סיימה הפועל פ"ת את הליגה במקום החמישי, ובשלב זה של העונה כל רצונם של ה"מלבסים" הוא להימנות על שש הקבוצות שיאיישו את הפליי־אוף העליון.

המאמן אברהם גרנט משתדל שלא לצאת בהצהרות, הגם שנראה כי הוא מרוצה מיכולת חניכיו וממיקומם בליגה.

— האם בחדרי־חדרים מדברים על מעבר להימנות על הקבוצות בפליי־אוף העליון?

● גרנט: כל מבוקשנו כיום הוא להימנות על שש הקבוצות בחלק העליון של הטבלה. צריך לראות איזה קבוצות נמצאות מתחתנו כדי להעריך את העובדה שאנו כיום במקום השלישי. קבוצות כמו מכבי נתניה, מכבי ת"א, הפועל ת"א, בית"ר ירושלים, הפועל באר־שבע ושמשון, נותרו מאחור. המאבק להימנות על קבוצות החלק העליון של הטבלה יחריף ככל שהליגה תתקדם. כיום אני מרוצה ממה שהשגנו. הנצחונות האחרונים העניקו לנו אויר לנשימה.

— כיום, כשיש פער של 6 נקודות לבית"ר ת"א, זה משמעותי?

● גרנט: אי־אפשר לזלזל ביתרון בן 6 נקודות, אך היו דברים מעולם. קבוצות איבדו יתרון גדול מ־6 נקודות. בעידן 3 הנקודות כל הפסד משנה. לכן מוקדם עדיין לקבוע מסמרות, הגם שאיני מבטל את ההישג של בית"ר ת"א, הנמצאת בתנופה.

השידוך הצליח

— בשבת הקרובה צפוי קרב צמרת בפתח־תקוה?

● גרנט: נפגוש את מכבי חיפה שטרם נוצחה העונה. כיום יש למכבי חיפה נקודה יותר מאשר לנו. יש לנו הזדמנות לחלוף על פניה אם נצליח לנצח. אמנם נחסר את ניר לוין המוצהב, אך אני מקווה כי השחקנים שישחקו יחפו על היעדרו.

— האם ימשיך יוסי שושני לשחק בחלוץ?

● גרנט: שושני הוא שחקן טוב, ולכן לחמנו שישחק אצלנו. נוצרה כימיה בינו לבין הקבוצה. השידוך בינינו הצליח, ואני מרוצה. ליוסי בעיטה טובה. הוא יכול לשחק בקישור ובחוד, כך שלא הייתי מגדיר את תפקידו בעמדה מסויימת.

— בתחילת העונה הימרת על שוער צעיר והכל נכון והצלחת.

● גרנט: מוקדם עדיין לעשות סיכומים לגבי יכולתו של רפי כהן. מה שאני יכול לומר עליו בשלב זה שהוא שוער טוב, אך צריך לתת גם אשראי להגנה. ההגנה שלנו משחקת צפוף, ויש כאלה האומרים שאנו משחקים סגור, אבל אם ישימו לב יבחינו כי ההגנה משחקת בתכנון רב ובמחשבה, והיציאה מהגנה להתקפה היא מהירה ביותר.

אברהם גרנט קבע לחזק את חוליית הקישור, שלדעתו היתה החלק הפחות חזק בקבוצה. לפיכך הוחזר יוסי שושני, ולצידו נרכש גם יוסי לוי ממכבי יפו. לגבי ההגנה והחוד הקבוצה אין לגרנט טענות. החלוצים, עם ניר לוין בראשם, כבשו עד כה 16 שערים, ואילו ההגנה ספגה 12 שערים. לדעתו של גרנט מעט ידי כיבושים, אך הוא בטוח כי תפוקת חלוציו תעלה.

מאמן אברהם גרנט — מחשבות לעתיד

מכבי ת"א — שבועיים על תנאי

מנחם כהן

קבוצת הכדורגל של מכבי ת"א ספגה אתמול עונש ראדיוס לשבועיים על־תנאי למשך שנה, וקנס בסך 4000 שקל בעקבות זריקת חפצים על השופט הבין־לאומי יעקב שיינר, בתום משחק הדרבי בשבת נגד בית"ר ת"א (2:1).

הפועל ירושלים נענשה על זריקת רימון־עשן ע"י אוהדיה בדרבי הירושלמי ב־1,500 שקל.

שחקן הפועל כפר־סבא, נתי בן דיין, שהורחק במשחק הליגה של קבוצתו נגד מכבי ת"א, לפני שבועיים, יוכל לשחק מחרתיים במדי קבוצתו נגד בית"ר ת"א, אחרי שסיים עונש הרחקה אוטומטי של שני משחקים.

חצי עונש פחות

שופט הכדורגל, דוד ציפורי, שהורחק מפעילות למשך שישה חודשים לאחר ששבת רעב והעניק ראיונות לכלי התקשורת על קיפוחו כשופט, עירער אתמול על עונשו בפני בית־הדין העליון, שהחליט לקצץ שלושה חודשים מעונשו.

ציפורי ביקש מבית־הדין העליון, שהורכב משופט בית־המשפט המחוזי, שאול אלוני יו"ר, ועורכי־הדין זאב וולבלכין ובן־ציון כהן, להקל בעונש.

סרנה חוזר לנבחרת איטליה

אלדו סרנה, שכבש שבעה שערים בליגה האיטלקית במדי אינטר מילאנו, שטרם נוצחה העונה, הוחזר לשורות הנבחרת, במשחק הידידות היום נגד סקוטלנד בפרוג'יה.

מנהל הנבחרת האיטלקית, אזליו ויצ'יני, אמר: "אם אינטר צועדת בראש הטבלה, הרי שיש סיבה טובה לכלול חמישה שחקנים מהרכבה: השוער וולטר זנגה: המגן ג'יוזפה ברגומי: הקשרים ריקרדו פרי וניקולה ברטי והחלוץ אלדו סרנה. אלדו סרנה הוזמן כהכנה לגביע העולם ב־1990, ואז, גם בגיל 28, עדיין יש לו מה לומר".

דוד בן־אשר, לשעבר קצין בכיר בצה"ל, מסתער על הכדורגל הנשי

פרויקט חדש: ברצלונה 1992

אבנר מילמן

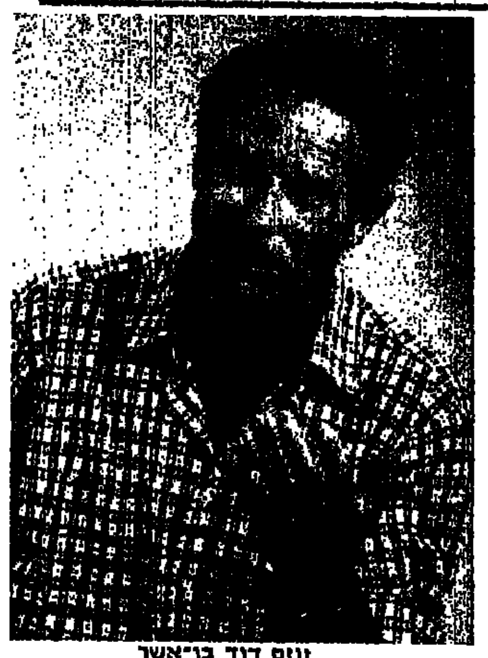

יוזם דוד בן־אשר

"כדורגל נשים — מהשרון לברצלונה 1992" — פרוייקט חדש לקידום הכדורגל הנשי בשיתוף איגוד הכדורגל בישראל, הפועל כפר־סבא, עיריית כפר־סבא, מועצה מקומית רעננה הוד־השרון ובתי־הספר התיכוניים, חטיבות הביניים.

מנחה מקצועי: אל"מ (מיל) דוד בן־אשר, לשעבר כדורגלן בין־לאומי, מאמן לאומי וחבר הנהלת איגוד הכדורגל. מאמן: יובל ראובני, מאמן בכיר, מדריך בבית־הספר למאמנים במכון־וינגייט ומאמן קבוצת הנשים של הפועל כפר־סבא.

לאחרונה מנסים פריצת־דרך חדשה לשיפור הכדורגל הנשי. לא, כמקובל, דרך אגודות; לא דרך מרכזים: יוזמה אישית של כמה אנשי כדורגל.

פרוייקט חדש. בראש הצוות עומד איש הכדורגל הוותיק דוד בן־אשר. כחבר הנהלת איגוד הכדורגל נרתם למשימה החשובה. בן־אשר, לשעבר ראש מדור כושר קרבי בצה"ל, נלהב למבצע שכוונתו להחדיר את הכדורגל בין הנשים.

בנות מ־1.70 מ' ומעלה

גם הכותרת מסקרנת: "ברצלונה 1992". מסביר בן־אשר: "רוב האגודות מסתפקות ביש אצלן. הן לא מחפשות מסביב, ברדיוס גדול. להערכתי, הן מפסידות את הפוטנציאל הגדול שקיים, במיוחד בבתי־הספר. לכן יש לבצע חריש במעגלים גדולים ובאיזורים שהכדורגל עדיין לא הגיע לשם."

— לכמה שחקניות אפשר לצפות?

● בן־אשר: עד ל־1000 שחקניות בשלב ראשון. המטרה לשים דגש על גובה. מ־1.70 מטר ומעלה. על בנות אתלטיות, בעלות מוטיבציה גבוהה לספורט בכלל ולכדורגל בפרט.

— כיצד לאסוף את השחקניות?

● בן־אשר: לוקחים איזור מסויים. נניח כמו השרון, שם מבוצע המבצע. עוברים מכתה לכתה בחטיבת הביניים, כתות ח', ט' וי'. ופשוט מבקשים מהבנות לקום... במידה שהנערה עונה על הקריטריונים מציירים אותה כחומר כתוב הסברתי ומזמינים אותה לאימון־מבחן. בכפר־סבא נעשה נסיון ובאו למעלה מ־60 נערות מתוך 180 שנבדקו. אם נצליח למצוא בצורה כזו 10־15 שחקניות, שיצאו דרכן לנבחרות ישראל — הצלחנו.

— מדוע דווקא בנות ולא בנים?

● בן־אשר: בנות רבות עדיין לא הלכו לכדורסל, כמו הבנים. כמו־כן הגיוס לצבא מאפשר לבנות לעסוק בספורט בזמן שרותן.

— היכן לוקחים מימון למבצע כזה?

● בן־אשר: פרוייקט זה הנקרא "ברצלונה 1992" חייב להיות מאורגן דרך איגוד הכדורגל. צריך לתכוך בסניפים, הן כספית והן ארגונית. למשל, את נבחרת הנערות, ילידות 1973 ומעלה, יש לבנות על בסיס פרוייקט ברצלונה־92.

להדביק מערב־אירופה

בן־אשר מאמין שבמידה שתקום נבחרת גבוהה, 1.70־1.80 מ', אתלטית ובעלת מוטיבציה, אין סיבה שישראל לא תדביק את מדינות מערב־אירופה.

"הכוונה — מדגיש איש־שיחי — להקים תשתית רחבה ביותר בכל חלקי המדינה ומגוונה לדלות את הטובות ביותר, לגבשן ולהכינן לעתיד. הדבר אפשרי ומציאותי, דוגמא: נבחרת פרו שהגיעה לסיאה במשחקים האולימפיים בסיאול".

בשנה הראשונה מתוכננים שלושה אימונים בשבוע; אחר־כך אימונים תכופים יותר, טורנירים ונחנות־אימון. בן־אשר מעוניין שהפרוייקט הזה יזכה בבחינה מקצועית לסיוע של היחידה לספורט הישגי.

"דבר נוסף — לדעת בן־אשר — להקים קבוצות נשים נוספות שישלימו את הליגה הלאומית, שהיא כיום בת שבע קבוצות בלבד". האופטימיות של בן־אשר מדביקה. הסיסמה: גם את יכולה לשחק כדורגל באולימפיאדה הבאה! — מושכת.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי
פתח־תקוה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור [illegible] רפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "שינוי תכנית מפורטת מס' פת/1216/א'".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6389, חלקות 154, 155, 160, 161, ברח' [illegible] יהודה בפתח־תקוה.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי קו בנין קדמי, קביעת קווי בנין ובניה [illegible] מגורים ג' לשטח לבנייני ציבור.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2746 התשמ"א, עמ' 1941 ובעיתון [illegible] בתאריך 6.9.81, ובעיתון ערב [illegible] בתאריך 6.9.81 בשפה העברית ובעתון [illegible] נוסף על הפרסום בתאריך 6.9.81 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
א. חיוה, מ"מ יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 להלן החוק
ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 7649 חלקה 111, מגרש 5 שכונה קרית שרת בבקשת הקלה 2 קומות נוספות דהיינו 5 קומות במקום 3 קומות המותרות, לפי תכנית רע/1/1117א' ללא תוספת במס' יחידות דיור.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.
ב. הלפוביץ, יו"ר הועדה לתכנון ובניה

הועדה לתכנון ובניה "אונו"
מודעה לפי סעיף 149—חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה להקלה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "אונו".
המבקש: צפורה ודניאל פיק (41114), הביקום קרית אונו רחוב רב הון 3, גוש 6492 חלקה 100.
מהות הבקשה: בניית תוספת גגון לבית מגורים תוך כדי הגדלת שטח הבניה עד 6% בעל המותר.
כל הרואה עצמו נפגע על ידי בקשה זו, רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מפרסום הודעה זו למשרדי הועדה הנ"ל שכתובתה: המועצה המקומית קרית־אונו.
יואל פינקל, יו"ר הועדה לתכנון ולבניה קרית־אונו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
קרית אתא
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה לתכנון ולבניה קרית־אתא, הוגשה בקשה ע"י ויילר עזיה, למתן הקלה בגוש 11006 חלקה 4 ברח' בילו 11, קרית־אתא.
תיק בנין: 2531/83
מהות ההקלה: בניית מרפסת צדדי של 3.11 מ' במקום 4.00 מ'.
אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, הפקוח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעות 16.00 עד 18.00.
כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר ובדואר רשום, תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עירית קרית־אתא, ת"ד 1 קרית־אתא.
אינג' י. הירעולי, מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשימוש חורג ממגורים למשרד לשנתיים לצורך מינוי המשרד ברחוב מגידו 6, תל־אביב, גוש 6952 חלקה 34.
תיק בנין 010־4/307
בקשה מס' 862587
בעל הקרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדויקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג
הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה ע"י ד"ר אברהם הירשפלד להתיר על חלקה 240 בגוש 6428 רחוב ויצמן 1 הקלה/ות כלהלן: שימוש חורג למרפאה בבית מגורים ואגף מזרחי.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים ביום הפרסום.
יצחק ולד — יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, כפר־סבא

מרחב תכנון מקומי
הגלבוע
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
בדבר בקשה לשימוש חורג
הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 7 בגוש 23087 שימוש חורג בניית בית מלאכה בחלקה א' [illegible] הקלאי במבנה לול קיים.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית [illegible] ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.
אברהם יריב, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה הגלבוע

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
נהריה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת: תכנית מפורטת מס' 5678 שינוי לתכנית מפורטת מס' 4517 —בינוי ברחובות קרן היסוד והרצל ליד תחנת אגד בנהריה.
שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3479 מיום כ"ו אלול תשמ"ז, 10.9.87 עמוד 2199 ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 18172 חלקות 31, 86־88, 191, 206, 207, 211־215 חלקי חלקות 35, 36, 176, 192, 202־205.
עיקרי מטרת שינוי התכנית:
א. תכנון הבינוי בשטח התכנית וחלוקתו למגרשים, תוך הפרשת שטחים לצרכי ציבור.
ב. החלפת מגרשים בין עירית נהריה ושכון עובדים בע"מ.
השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם תשריט מצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נהריה שבעירית נהריה. וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
עמרם קלעג'י, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה צפון

ועדה מקומית לתכנון ולבניה
גליל מרכזי
שווקים שוק עירוני עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי — גליל מרכזי—עכו
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי עכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה/שמוש חורג, בבניה בתיק מס' 179/84"11 ע"י חסן עלי מוראד+מוחמד עלי מוראד במקום כבול בגוש 19609 חלקה 122.
מהות ההקלה: בניה בנסיגה מזרחית בפינה צפונית בשעור 2.2 מ' במקום 3 מ' כנדרש.
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו, למשרדי הועדה המקומית לפי הכתובת, שווקים שוק עירוני, עכו מול מכבי־אש.
משה סלע, יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
פתח תקוה
הודעה
על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה גוש 6355 חלקה 635 ברח' אבן ספיר 40, סטיאי מעבר ל־111.07% בניה במקום 110%.
גוש 4042 חלקה 93 רח' הדרור 6, עוברייה אבהר 30.35% בניה במקום 27.1%, ומרווח צדדי 3.60 מ' במקום 4 מ'.
גוש 6320 חלקה 117 רח' סגס ישעבר 3, כץ יוסף 62.05% בניה ב־2 קומות — 37.80% בקומה א' במקום 60% ב־2 קומות.
גוש 4043 חלקה 125 רח' רות 21, אברהם סרעבי 33.12% בניה במקום 30%.
גוש 6402 חלקה 9 רח' מתנה יהודה 6, צדשת עמי קו בנין אחורי 5.40 מ' במקום 6.0 מ'.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ד. תבורי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — פ"ת

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג
הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה ע"י שגב רב להתיר על חלקה 60 בגוש 6426 רחוב אהרונוביץ 20 הקלה/ות כלהלן: תוספת 6% לאחוזי בניה מותרים 834.2 מ"ר במקום 800 מ"ר.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.
יצחק ולד — יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, כפר־סבא

טלוויזיה

08.00 עד כאן - תדשות קול ישראל - רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כושר. 08.15 מושגי יסוד ביהדות: על מזוזות (כ). 08.40 בלי סורות - בניינים 4. 09.00 אנגלית ו'. 09.15 פרפר נחמד - כשאהיה גדול (כ). 10.30 תולדות הישוב - ארץ מולדת - אל מחוץ לגדר (כ). 11.00 אנגלית ה'. 11.20 ערבית מדוברת - ג'ארכ קריבכ - וין וליויז 12.00 מרעי הטבע עליסורי - האדם והחום. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 תולדות ישראל - הרצל - חלק א'. 13.30 מוסיקה מן העולם השלישי - שתי פנים לתאילנד. 14.00 עד כאן - רצף דפי הטלטקסט. 14.00 שניים אוחזין - הא מבי - הא מני פירושו "של מי היא"? של מי היא הפסיקה האם של רבי מאיר ואם כן היכן פסק זאת? וכו. 14.25 קשר משפחתי - שידור חוזר מיום שני 29.1.88 (כ). 15.10 "רחוב סומסום" - הינכם מוזמנים למסיבה שעורך מודיעינו, שרלוק המלוק ולעזור מסיבה בה חוגגים קרמיט והחלילים. 15.40 "שעת כושר". 15.55 "מאתיים שניות למבואות יס" - דפי מידע טלטקסט. 16.00 "זהו זה" - שידור חוזר. 17.00 "ערב חדש" - מנחה: אילנה דיין.

כללית

17.30 "רב עכבר" - סדרת אנימציה, שגיבוריה עכבר בעל כחות־על. שם הפרק: "ליל העטלפלף". 18.00 "הרוחות מטרידות מוסלי" - קומדיה בריטית משעשעת. הפרק "ניסוי סומנטר". 18.25 "הגיע זמן לשון" - אבשלום קור מספר על אריק איינשטיין במצילתיים. 18.32 "למשפחה" - 1. פינת הבישול. 2. גרילדים וכו שיטות חינוך מודרניות פועל בעכו. 3. רסום סחאן, מעצב אופנה מנצרת. 19.00 "מיפגש" - תכנית דיון שבועית בענייני היום (בערבית). 19.30 חדשות (בערבית). 20.02 "מבט לחדשות". 20.30 כדורסל. "מכבי תל אביב" נגד "אריס סלוניקי". שידור ישיר. 22.15 "פראוורה" - סרט תעודה. 23.50 "כחול לכחולי המדים" - סדרה משטרתית אמריקנית, הפרק "הקרב האחרון של קפטן חרות". הזקרה שפורילו מעורב בה הולכת ומסתעפת. פורילו מאיים בהתפטרות. השוטרים עוקבים אחר המתרחש באולם משחק פוקר שנתי מפואר. גולדבלום מנהל מאבק עם בייס שהוא מנסה ללכוד. להדרו ושינגטון עוצרים שוטר אשר מיפולו בנגע הסמים מוזר במקצה. לא פחות מוזרה היא התנהגותו של סקר פרידום "לוחם הפשע". 23.50 "החיים כלי ג'ורג'" - פרק 7: ג'ני מגלה כי היא הרה, והדבר מביא לידי משבר ביחסיה עם לארי. 00.20 "הגיע זמן לשון" - בפינת הלשון השבועית ידבר אבשלום קור אל "ארנם, רבין ומשה רבנו". חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.35 "עולם החי" - על חיות פרא המסוגלות לחיות בקרבתו של האדם. 19.03 "ד"ש עם קליפ" - התוכנית כבקשתכם. 19.23 "שוברי קופות" - סקירת סרטים אמריקניים חדשים. 19.46 "בקרוב בערוץ 2" 20.00 "וול סטריט - כסף, כח והמרצות" - פרק בסדרת התחקירים "רגש חוק". 20.55 "סופ" - מלהיטי מרונה ויוסני יוסטון. 21.30 "חופשי חופשי" - סדרה קומית. אמי פירס, העושקת ברעיון חיי הנישואין שלה משכנעת את בעלה לצאת איתה לירח־דבש שני בספרד.

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שעון מוסיקלי. 07.09 בהאזנה נינוחה - דבוז'אק: פתיחה קרנבל, אופוס 92 - וריאציות סימפוניות אופוס 78 (תז. לאומית סקוטית): פונקייל: מחול השעות מתוך לה ג'וקונדה: היגרט מארי: סוויטה אנגלית: סיבליוס: בתה של פוהיולה, אופוס 49; פרנק: האאולידות: א. רובינשטיין: מוסיקה לבלט מתוך פראמורה. 09.00 מוסיקה מיגוסלביה. 10.00 קונצרט־בוקר - "מיצירות בטהובן" - נגינת בכורה של הסימפוניות החמישית והשישית: הפתיחה קוריולן, אופוס 62; סימפוניה מס' 5; סימפוניה מס' 6 בפה מג'ור, אופוס 68; הקונצ'רטו לפסנתר, כנור וצ'לו אופוס 56; מיסה בדו־מג'ור אופוס 86. 13.00 קלאסיקל - במקצב ומחול. 14.05 מן הסרטייה - ת.פ.ע. באך: קונצ'רטו לחליל ברה מינור: אורגה: מומנטים. 15.00 מפגשים. 16.00 אנגתחא - שידור חי גילה ירון - סופרן; אלן שטרנפלר - פסנתר. מסיאן: הרוור - שירי האהבה והמוות (1945) לרגל יום־הולדתו ה־80 של המלחין. 17.30 יום הולדת - המלחין: ג'אקומו פוצ'יני. 18.00 אנתולוגיה בצליל - מוסיקה הקדם־קלאסית תזמורתית באיטליה. 19.00 רסיטל - עם הפסנתרן איבו פוגורליץ': ראבל: גספאר של הלילה. פרוקופייב: סונטה מס' 6 בלה מג'ור אופוס 82. 20.05 פריזמה מימים עברו. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם - רסיטל - רוברט הול - כנ: רומן אורטנר - פסנתר: באך: מתוך ספר המזמורים של שמלי: שוברט: הרואה הזאב, המנון ללילה; רגר: שירי קודש אופוס 137; ברהמס: 4 שירים רציניים אופוס 121. אינטרמצי אופוס 118. 22.00 מוסיקה לתחנונים - סידרה בעריכת ישראל דליות: יוצאים במחול. 23.00 דור הזהב - אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות: הפסנתרן אגון פטרי - תכנית שלישית: ברהמס: ארבע בלדות, אופוס 10; שתי רפסודיות, אופוס 79 שני אינטרמצי, אופוס 17 בסי־במול מינור בדוריאו מינור: בטהובן: סונטה בלה־במול מז'ור, אופוס 110.

רשת א'

12.00 כל צבעי הרשת - מגאזין יומי 15.30 האוניברסיטה המשודרת - מחזור 25 - עידן המהפכות - מערב ומזרח: הנושא: יהודה של המהפכה האמריקנית - חלק שני - ד"ר אייל נווה. 16.05 שירים ושעורים 17.05 ארץ לא נודעת. 22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

16.05 שעה קלה עם שלמה ארצי. 16.50 קראתי ספר - קוראים ממליצים. 17.05 רגעי יוסם. 18.06 זרקור - עורך ומנחה: יצחק נוילן. 19.35 שירים עבריים. 20.05 העברת משחק כדורסל בין מכבי ת"א לבין אריס סלוניקי. שידור חי מהיכל הספורט ביד־אליהו. 23.05 משחקי לילה - עם משה טימור וזאב ענר.

רשת ג'

18.06 שליבי - שבועון פוס. 20.05 צליל מכוון. 21.05 מופע רוק.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת - סגנונות בפרשנות המקרא בימה"ב - רלב"ג והרמב"ם. מרצה פרופ' עמוס פונקנשטיין. 18.45 חמש עשרה קטנות - עורך ומגיש: יוסי עוזרר. 00.05 ציפורי לילה - עם יואב קוטנר - תוכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.00 לא רוצים לישון - מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.00 צלילי בוקר - שירים עבריים.

שידורי צה"ל 1

19.05 יעד משודר - מגאזין גלי"צ לענייני צבא ובטחון. עורכים ומגישים: יצחק טוניק ויוסי עבאדי. 20.05 בעיקר מוסיקה - צורת הסונטה - ודרמה בצלילים - התחקרמות לקראת מבוא אייטי. מרצה: סמדר כרמי גיברמן. 21.30 אוניברסיטה משודרת - סגנונות בפרשנות המקרא בימה"ב - רלב"ג והרמב"ם. מרצה: פרופ' עמוס פונקנשטיין (ש.ח.).

שידורי צה"ל 2

20.05 עד 6 - תוכנית מוסיקלית לחיילים עם תמיר קמחי.

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: מי רצה אותי 9.45 ,7.30 ,5.00
אלנבי: המיין בגן לנון 9.40 ,7.30
אורלי: צא וראה 9.15 ,3.45
בן־יהודה: וילו והנסיכה 9.30 ,7.00 ,4.30
בית ציוני אמריקה: מסע לקהירה 21.30 ,19.00 ,16.15
גת: מוות ידוע מראש 9.40 ,7.30 ,5.00
גורדון: הנינה של באבט 9.45 ,7.30 ,17.00
דקל: בינג 9.45 ,7.10 ,5.00
דרייב אין: נשר הברזל 2 9.10 ,7.30
כרים 12.00
הוד: מארח השדים 9.45 ,7.30 ,5.00
ליבר חדש: מרהוהו' 9.30 ,7.30 ,5.00
טיילת 1: מרדף חצות 9.10 ,7.00
טיילת 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום
טיילת 3: היסקבה בוערת 7.15 ,4.00
פאר: טובעים במספרים 9.45 ,7.10 ,4.10
פאר־ב: אוכלל אכל איתך 12, ,4 ,2 ,7.15 ,9.30
לילה לבתרך 21.10
רב־חן:
חן 1: בת לחיות 9.55 ,7.20 ,4.45
חן 2: טאי פאן 9.45 ,7.25 ,5.00
חן 3: בוקר טוב וייטנאם 9.45 ,7.45 ,5.30
חן 4: תקלה מופלאה 2 9.45 ,7.35 ,5.00
חן 5: לסגור באהבה
שחק: מרדף חצות 9.15 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: מפקד מחלקה 9.15 ,7.10
תכלת: ביגר 9.45 ,7.30 ,5.00
לב:
לב 1: יום שני הסוער 9.45 ,7.45 ,5 ,3
לב 2: החיים הם נהר ארוך ורוגע 9.45 ,7.45 ,5 ,3 ,11.30
לב 3: דורית הקטנה חלק א' 20.45 ,10.45 חלק ב' 17.30 ,14.15
לב 4: הנסיכה הקסומה 9.45 ,7.45 ,5 ,2
מוזיאון ת"א: קיץ אצל סבא 9.10 ,7.15 ,4.30

רמת־גן
ארמון: סאקר האיש והחלום 9.50 ,7.10 ,5
ליליו: הנסיכה הקסומה 9.30 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: בת לחיות 9.50 ,7.25 ,5.00
גן 2: קפה בגדאד 9.30 ,7.30 ,5
גן 3: עיניים שחורות 9.50 ,7.20 ,4.45
גן 4: בוקר טוב וייטנאם 9.50 ,7.30

גבעתיים
הדר: וילו והנסיכה 9.10 ,7.00 ,4.30

באר־שבע
חן: פרחים בעליית הגג 9.30 ,7.15

ירושלים
אדיסון: חוות הצחוק 9.00 ,7.00 ,4.30
אורנע: קרמר נגד קרמר 7.00 ,4.30
רון: פסים וכוכבים 9.00 ,7.00 ,4.30
כפיר: יום שני הסוער 9.00 ,7.00 ,4.30
אורגיל: בוקר טוב וייטנאם 9.15 ,7.00
ישפה: מרדף חצות 9.00 ,7.40
סמדר: לסגור באהבה 11.30
סמדר: לסגור באהבה 11.30
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: מארח השדים 9.00 ,7.00 ,4.10
תיאטרון ירושלים:
כפר סקן שלי 21.30 ,19.00
בגלל המלחמה ההיא 21.30 ,19.00
אימפריה 1: טובעים במספרים 21.30 ,7.00 ,4.30
אימפריה 2: הנינה של באבט 21.30 ,19.15 ,17.00
אימפריה 3: יומיו של החטא 21.30 ,19.15 ,17.00
בית אריאל:
להתראות
נערי השוק
כל מה שרצית לדעת על הגין
סנטר 1: בת להיות
סנטר 2: וילו והנסיכה [illegible] 7.00 ,4.30
סנטר 3: בינג [illegible] 7.00 ,4.30
סנטר 4: הקונסיסרית [illegible] 45 ,4.10

חיפה
אירה: הנסיכה הקסומה [illegible] 7.00 ,4.30
חן: מת להיות [illegible] 45 ,4.15
רביבת 1: בינג [illegible] 45
רביבת 2: הקונסיסרית [illegible] 7 ,4.30
עצמון 1: מפקד מחלקה [illegible] 7 ,4.30
עצמון 2: מארח השדים [illegible] 7.00 ,4.30
עצמון 3: סגיכה עיוורת [illegible] 7.00 ,4.30
רון: וילו והנסיכה [illegible] 7.00 ,4.30
רב אורי:
רב־אורי 1: מרדף חצות [illegible] 45
רב־אורי 2: בוקר טוב וייטנאם [illegible] 45 ,4.30
רב־אורי 3: טאי פאן [illegible] 7.00 ,4.15
אורלי: צא וראה [illegible] 7.00
קרן אור המתורים: לאהבה בלבד [illegible] 7.00 ,4.30
פאר: מי רצה אותי [illegible] 7.00 ,4.30 ,6.45

נתניה
שרון: פרחים בעליית הגג [illegible] 7 ,5

חולון
סבוי: וילו והנסיכה [illegible] 7.30
ארמון: צל הכוכב [illegible] 7.30 ,5
כתנים קריית־שרת: סנפון של צד [illegible]
מגדל: בוקר טוב וייטנאם [illegible] 17.15

בת־ים
עצמאות: מרדף חצות [illegible] 7.00 ,4.30

פתח־תקוה
היכל 1: נשר הברזל 2 [illegible] 7.45 ,4.30
היכל 2: מרדף חצות [illegible] 45 ,4.30
היכל 3: וילו והנסיכה [illegible] 7.00 ,4.30 ,11.00

עפולה
מיסתוק: בינג [illegible]

ראשון־לציון
רון 1: טרור ברחובות [illegible] 7.15 ,5.00
רון 2: תתיך מבוקש [illegible] 7.15 ,5.00
רון 3: מרדף חצות [illegible] 7.15

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 22.12
פיטר פן: 9.30, 16.30, 20.30
גן חדובדבנים: 20.30
סאלח שבתי: 16.00, 19.30

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח כללית — עירייה, חולון.
חולון
ארזון — הוספין 52.
ירושלים
ירושלים, יפו 212.
נתניה
קופ"ח לאומית, סמילנסקי 9.
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן
החיכון — עוזיאל 89.
תל־אביב
שלמה המלך — שלמה המלך 78.
קופ"ח מכבי — בן־יהודה 26.
חיפה
יבנה — אבן סינא 7.
רעננה־כמ"ים
השרון — דרך השרון 55, הוד השרון.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים - ילדים. שערי צדק - פנימית, נשים. הדסה ע"כ - כירורגיה, אורטופדיה, עיניים, אא"ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 20.00-08.00. בימי ו': 15.00-08.00.
טלפונים: 433500, 433300־03.

יד ביד - ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 243558־02
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 229488־04 (20.00-11.00)
גליל מערבי - 922222־04
קו פתוח לחורים במצוקה בימי ב' ד'־ה' - טל. 222732.
"קו פתוח" - ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 221680־03 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמן 26, קומה ב', טל' [illegible], פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבת וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות בתיאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 285822, 294869־03.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 924325־052 א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 227171־02.
ער"ן תל־אביב — טל' 5461111־03.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 5161113־03.
ער"ן חיפה — טל' 672222־04.
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 988410־04.
ער"ן נתניה — טל' 335316־053.
ער"ן כפר־סבא — 913999־052.
ער"ן באר־שבע — טל' 418111־057.

סילוק מיטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה - טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100. אילת - 244: חדרה - 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. חולון רמלה — 101, טל' 221022־08. עפולה טלפון 93334־065. טבריה — 101, טלפון 931401־04. נהריה — טל' 833333־04. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 74767־057. שח"ל בגוש דן, טל' 330848־03.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

דו"ח "מכון העיתונות הבינלאומי":
פגיעה ניכרת בחופש העיתונות בישראל בעקבות האינתיפאדה
"כתבי חוץ התלוננו על פגיעה פיזית ואווירת עוינות כלפיהם" ● "נטייה גוברת של ממשלות להתערב ולהגביל את חופש העיתונות, אפילו בארה"ב ובבריטניה"

דפנה ורדי (בריטניה)

בבריטניה התפרסם השבוע הדו"ח השנתי של "מכון העיתונות הבינלאומי", בנושא חופש העיתונות בעולם. הדו"ח מציג תמונה עגומה למדי על מצב אמצעי התקשורת בעולם, "נטייה גוברת והולכת של התערבות ממשלתית במדינות אשר במשך דורות הגנו על חופש העיתונות". בראש מדינות אלו בריטניה וארה"ב.
הדו"ח מצטט את עורך "האובזרבר" הלונדוני, דונלד טרפורד, אשר טען כי "אם יכולה להיות שחיקה רצינית בחופש העיתונות בבריטניה, עם כל כוחה של המסורת הדמוקרטית שלה, זה ללא ספק יכול לקרות בכל מקום. הכשלון הבריטי יכול אפילו לעודד מגמה כזו, ולזרז אותה במקומות אחרים, במיוחד במקומות בהם לא נבנו במשך השנים אמצעי ביטחון להגנת חופש העיתונות".
עורך הדו"ח, אדם פיינשטיין, ציין כי, לצערו, ישראל תופסת מקום נכבד בדו"ח, לנוכח הארועים של השנה האחרונה בשטחים. הדו"ח נותן סקירה מפורטת על מצבם של עיתונאי הגדה ורצועת עזה, ומצב העיתונים המתפרסמים בשטחים.
50 עיתונאים נעצרו לתקופות של בין שבוע לחצי שנה, ועיתונים וסוכנויות ידיעות נסגרו, ביניהם כמה לתקופה בלתי מוגבלת. עם זאת, מביא הדו"ח גם את הטענה הישראלית לפיה "העיתונות הפלשתינית, עם כל המגבלות המוטלות עליה, היא בין החופשיות ביותר בעולם הערבי". גם עיתונאים ערבים מודים שיש בטענה מן האמת, אך מוסיפים כי מוטלת עליהם "צנזורה פוליטית הרבה מעבר לנדרש מסיבות ביטחוניות".
באשר למצב בתוך ישראל, מתייחס הדו"ח לשני מקרים — פרשיית "דרך הניצוץ" ומעצרם של שלושה ישראלים ופלשתיני שעבדו בעיתון, וסגירת העיתון הקומוניסטי בערבית, "אל־איתיחאד" ל־12 יום.
תלונה אחרת בקשר לישראל, היא מצד כתבי החוץ הפועלים בארץ. למעלה מ־100 תלונות נרשמו על־ידי אגודת כתבי החוץ על פגיעה פיזית בעיתונאים וצלמים. אך לדברי יו"ר אגודת כתבי החוץ, רוברט סלטר, המצוטט בדו"ח, אווירת העוינות כלפי העיתונות עכרה, לאחר שהצבא נתן לחיילים הוראות ברורות".

שופטת קבעה: יו"ר ועד העובדים ב"מזרע" יועבר מתפקידו כפי שקבע משרד הבריאות
ביה"ד האיזורי לעבודה דחה את בקשת מישל אדרי להוציא צו מניעה נגד משרד הבריאות על החלטתו זו ● בית החולים לחולי נפש ימשיך לפעול כרגיל ● בהחלטה נאמר: אם המבקש היה עובד במגזר הפרטי, ספק אם גורלו היה דומה

יואב אביב

בית החולים לחולי נפש מזרע בעכו, ימשיך לפעול כרגיל, זאת לאחר שאתמול דחתה השופטת איטה קציר מבית הדין האזורי לעבודה בחיפה את בקשתו של יו"ר ועד העובדים, להוצאת צו מניעה נגד הנהלת משרד הבריאות, שביקשה להעבירו מתפקידו.
בהחלטתה כותבת השופטת, כי "משרד הבריאות עשה חסד עם המבקש בכך שהחליט רק להעבירו לתפקיד אחר, שהוא גם קרוב יותר למקום מגוריו".
בזכור מינה משרד הבריאות ועדה לבדיקת מצב תיפקודו של בית החולים, כאשר התגלו תקלות בתפקודו. לוועדה התברר, כי יחסי העבודה במקום מעורערים, וכי הנהלת בית החולים אינה יכולה לפעול למעשה ללא אישורו והסכמתו המלאה של ועד העובדים במקום. בין המלצות הוועדה כלולות המלצה להעביר מתפקידם את מנהל בית החולים, את סגנו, את האחות האחראית ואת ועד העובדים.
יישום מסקנות הדו"ח נתקל בקשיים, לאחר שיושב ראש הוועד, מישל אדרי, פנה לבית הדין האזורי לעבודה בבקשה להוציא צו מניעה שיאסור על מנכ"ל משרד הבריאות פרופסור יורם לס להעבירו מתפקידו ללשכת הפסיכיאטר המחוזי בחיפה.
נציגת משרד הבריאות, עו"ד פנינה שרצקי טענה בבית המשפט, כי העותר היה צריך להתייצב בפני ועדה פריטטית שמונתה לבדוק את טענותיו, אולם הוא לא עשה כך מסיבות שונות.
בעדות בפני בית הדין האזורי לעבודה בחיפה אמר פרופסור לס, כי על כף המאזניים תלוי גורלו של בית החולים. לדבריו הנהלת המשרד מצאה אדם שהסכים ליטול על עצמו את ניהול בית החולים הכושל, ואולם המועמד היתנה את קבלת התפקיד ביישום מלא של המלצות ועדת הבדיקה שפעלה במקום.
אתמול כאמור החליטה השופטת איטה קציר לדחות את בקשתו של אדרי. היא קבעה, כי אינה רואה בכך הרעה בתנאי עבודתו, וכי משרד הבריאות רשאי להעביר את המבקש במסגרת שינויים בסדרי העבודה.
בהחלטה נאמר עוד, כי "אם המבקש היה עובד במיגזר הפרטי ספק אם גורלו היה זהה..."

הטור השבועי

הסתדרות הגימלאים תובעת שישורין מקום לנציג הגימלאים במקום ריאלי ברשויות המקומיות. על יושבי ראש הסניפים להערך בהתאם ולבוא בדברים עם הגורמים המקומיים.

קרנות הפנסיה —
פרסומי המאזנים לשנת 1987 גרמו לאי שקט אצל גימלאי נתיב ובמיוחד בגלל הפיטורים בכור. חברי ועדות הפעילים זומנו לפגישה במועדון נתיב דיזינגוף 215 עם הח' דב פלג, וחבר ראובן אבל מנכ"ל נתיב ורוברט לקריץ חשב הקרן. את המפגש הנחה זלמן ברומברג ונמסרה אינפורמציה ותשובות לשאלות החברים אשר תרמו להבנת הבעיות האקטואליות.
מסיבת חנוכה התקיימה ב־6 בדצמבר ש.ז. בבית תבורי לגימלאי נתיב שמלאו להם גיל 70־80 או 90 עד מאה ועשרים. ברכו ראובן אבל מנכ"ל וזלמן ברומברג יו"ר איזור הדרום. הנחה גינזבורג יעקב מרכז ועדת התרבות הגוש כיבוד והיתה תכנית אומנותית.

בסניפים —
גדרה — ב־4 בדצמבר ש.ז. התקיימה מסיבת חנוכה איזורית במושב קידרון. לאחר הדלקת הנרות ושירה בציבור הוגרלו פרסים הנחה יצחק אבל.
טבריה — מסיימים את הרבע הראשון של פעילות השנה, חוג תמכללה קיים את מפגשיו בימי ד' זו השנה העשירית בנושאי תולדות עמנו, המרצה ד"ר ישראל ובמדעי היהדות המרצה מ. בן־שלומי. ממשיכים בטיפול מתמיד בהנחות והטבות בבתי המסחר ובמבצע הגשת ארוחה חמה מוכנה וזולה.
פתח־תקוה — בימי החנוכה התקיימו מסיבות כדלהלן: ב־5 בדצמבר ש.ז. לגימלאי סולל־בונה בהנחיית אברהם ברון ב־6 בדצמבר ש.ז. באולם נומת בירך אהרן כצנלסון יו"ר הסניף, ב־7 בדצמבר ש.ז. לגימלאי קופ"ח בהשתתפות אליעזר בקר, הנחה אהרן שנון. ב־8 בדצמבר ש.ז. לגימלאי נתיב בהשתתפות ז. ברומברג, אהרן כצנלסון, אבל, הנחה משה זילבר. ב־10 בדצמבר ש.ז. בבית זרובבל בהשתתפות ברוך אורן בהנחיית יעקב רוזנברג. ב־11 בדצמבר ש.ז. לגימלאי מבטחים בהשתתפות אהרן כצנלסון, שמעון גורן, שמואל קורצגורן, הנחה אריה אובלינגהרץ. במסיבות הנ"ל השתתף ובירך ציון צלאח מזכיר מועצת פועלי פתח־תקוה.
באר־שבע — ב־17 בנובמבר טיול לאשדוד תחנת הכח בחדרה קיסריה וכפר ויתקין. ב־3 בדצמבר ש.ז. התקיים טכס הענקת תעודות יקיר ההסתדרות ע"י מועצת הפועלים. בין המקבלים אריה לוין יו"ר הסניף. ב־6 בדצמבר ש.ז. מסיבה לכבוד חג ההסתדרות. ב־7 בדצמבר ש.ז. השתתפו 50 חברים בבית הפתוח עם המזכ"ל ישראל קיסר.
חיפה — גימלאי המכס חגגו את חג החנוכה ויום ההסתדרות בארוחת צהרים חגיגית, את ברכת המכס הביא זאב הפנר. את ברכת הסתדרות הגימלאים יוסף בלושטיין ומשה שמואל, את ברכת ועד עובדי המכס, כן ברכו מרדכי זילברשטיין, יהודית הנדינגר ומשה כגן. הנחה י. פלדמן. בקרית מוצקין חגגו את חג החנוכה ואת חג ההסתדרות בהשתתפות ש. בוברובסקי, חיים מגלי, ישעיהו פלג ומרדכי זילבשטיין. ילדי בית הספר הופיעו בהתעמלות אומנותית והיתה שירה בציבור עם הזמרת שיפרוני, הנחתה לילית דרורי. ב־11 בדצמבר ש.ז. התקיימה בקרית־חיים אסיפה חגיגית של ותיקי התנועה לציון יום ההסתדרות וסיכום הבחירות לכנסת בהשתתפות יוסף בלושטיין, ישעיהו פלג, גדעון זוניץ - הנחה מרדכי זילברשטיין. ב־14 דצמבר ש.ז. התארחו חברי תמכללה בבית לוחמי הגיטאות, אברהם גבלבר יו"ר הבית הסביר את ערכו של המוזיאון לדורות הבאים. הוקרן סרט על השואה ושמואל בורנשטיין הפרטיזן סיפר על גבורות היהודים במלחמת העולם השניה. ב־7 בדצמבר ש.ז. ברוממה התכנסו ותיקי התנועה פתח והנחה אהרן לנר, ד"ר משה רנרט הדליק נר חנוכה והח' רובין דן הרצה על ההסתדרות ותנועת העבודה. הנעימה הזמרת אילנה בלטר.

והדרת פני זקן — כפר סבא —
ב־18 דצמבר ש.ז. התקיימה מסיבה לחתנים ולכלות שהגיעו לגיל הגבורות, בהשתתפות הבנים הנכדים והנינים. ליד שולחנות ערוכים ברכו ראש העיר, מזכיר מועצת הפועלים יו"ר הסניף. את ברכת מרכז הסתדרות הגימלאים הביא חיים טלמור המזכיר הכללי. הינחה מרכז ועדת התרבות. ניני החתנים הנעימו ליד הפסנתר ובחליל. לכלות ולחתנים חולקו פרסים: **האגף לאגוד מקצועי** מודיע כי לא חל שינוי בחודש דצמבר ש.ז. בגובה הקיצבאות של הביטוח הלאומי; בחוזר האחרון של חודש אוקטובר ש.ז. פורסמו הסכומים לפיהם יקבלו הגימלאים את הקיצבה גם בחודש דצמבר ש.ז.
לחבר חנוך דיון במלאת לו 85 שלוחה ברכה לבבית ממרכז הסתדרות הגימלאים.
חברנו רפאל כץ הגיע לגבורות מאחלים לו בריאות טובה ועוד שנים רבות של פעילות ברוכה כפי שפעל כל השנים בהסתדרות הגימלאים. מצטרפים לברכה חברי מערכת ניב הגימלאים ועורך הטור השבועי.

"מיהו יהודי" — מהיבט אקדמי ודתי בכנס באוניברסיטת י"ם

טובה בסקינד

מה חושבים אנשי האקדמיה ומנהיגים דתיים ורוחניים שאינם פוליטיקאים על סוגית "מיהו יהודי" — זהו הנושא שיידון בכנס בינלאומי, שיתקיים בשבוע הבא באוניברסיטה העברית.
הכנס מאורגן על־ידי המכון ליהדות זמננו של האוניברסיטה, ומטרתו למתן את הסוגייה. מהיבטים היסטוריים, דתיים, פוליטיים ועוד. בין המשתתפים: פרופ' שלמה אבינרי, פרופ' סימור ליפסט מאוניברסיטת סטנפורד, הרב מנחם הכהן, הרב שלמה ריסקין מאפרת, הרב ד"ר קלמן כהנא ורבים אחרים.

מכון צינתורים משוכלל שיוזיל הטיפולים נחנך בבי"ח אסותא
יפחית במידה משמעותית את זמן ההמתנה לתורים

רונית מורגנשטרן

מכון צינתורים חדיש ומשוכלל שערוך לבצע 200 צינתורי לב בחודש, נחנך אתמול בביה"ח "אסותא" בתל אביב. המכון נבנה בהשקעה של מליון וחצי שקלים, והוא צוייד במערכת ממוחשבת ומודרנית, המבצעת צינתורים רגילים וצינתורי בלון.
צינתורי הבלון חוללו מהפכה ברפואה הקרדיולוגית, וכיום מאפשר הצינתור טיפול בחסימות עורקי הלב ללא ניתוח. טכניקה זו הכפילה את מספרם של הצינתורים המבוצעים מדי יום, והורידה באופן משמעותי את מספר הניתוחים שהם בדרך־כלל יקרים, מסובכים ודורשים תקופת החלמה ארוכה יותר.
עד לפני שנים אחדות היה ניתוח המעקפים אמצעי כמעט יחיד לתיקון חסימות בעורקי הלב. בטכניקה זו, מוחדר הבלון לתוך העורק החולה, עד למקום ההצרות, ועל־ידי ניפוח הבלון, מורחב העורק וההיצרות נעלמת.

עיצומים במס הכנסה בחיפה במחאה על הזנחת המשרדים
ביום א' תהיה קבלת קהל רק במשך שעתיים

קובי מגדל

כ־260 עובדי מס ההכנסה בחיפה יפתחו ביום א' בשבוע הבא בעיצומים, והמשרדים יהיו פתוחים לקהל במשך שעתיים בלבד. לדבריהם, נמשכת ההזנחה בשיפור תנאי העבודה המשרדיים, המאלצים אותם להמשיך להשתמש בשולחנות ובכסאות מתקופת המנדט.
ניסים כרורי, מרכז הסתדרות עובדי המדינה במועצת פועלי חיפה מסר, כי "עובדי מס ההכנסה מועסקים בתנאים תת אנושיים. החדרים שורצים מקקים, שלושה פקידים נאלצים לקבל קהל בחדר המיועד לשני פקידים, המזגנים אינם פועלים, הצנרת בשירותים רקובה וגורמת לצחנה רבה בבניין. כן חודר הגשם בחורף מבעד לחלונות, וכל הבניין לא סויד זה אחת עשרה שנים.
יו"ר ועד העובדים, אלי לוזר ציין, כי איש לא התייחס לאזהרות ועד העובדים, כי ינקוט באמצעים. "האחריות לסבל שייגרם לקהל כתוצאה מהעיצומים מוטלת על הנהלת מס ההכנסה".

השגריר היוצא, פיקרינג נפגש עם יוזמי הפרוייקט "טיילת אמריקה". האתר המתוכנן ייבנה על כביש ירושלים־תל־אביב. על המבנים יונפו 50 דגלי המדינות של ארה"ב (תצלום יצחק אלהרר, "סקופ 80")

מפ"ם מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז
לוח פעילות שבועית מה־22.12—28.12.88

יום חמישי — 22.12
חיפה - 8.30 אפרים זילוני, שושנה רון יום בישוב
סניף רמת־גן־גבעתיים 10.00 - נתן בקלר מועדון לחבר רח' ביאליק 54
סניף עפולה 18.00 אילן גילאון כנס אזור העמקים
"צוותא" תל־אביב 18.00 ח"כ יאיר צבן מגל פוליטי - דור צעיר שנה לאינתיפאדה
סניף ראשון לציון 19.30 חנן ארז, וולדי מורג, יוסי מרציאנו, אילן רגב מזכירויות אזור המרכז ראשל"צ. נס ציונה, לוד. רמלה, ק. עקרון, רחובות. יבנה

יום שישי — 23.12
סניף עפולה - 9.30 - וולדי מורג, אבירם חני - מגזר ערבי מטה מוניציפאלי
גבעת חביבה - 12.00 - אלעזר גרנות מפגש פרופסורים אמריקנים למען שלום במזרח התיכון

שבת — 24.12
סניף והש - 10.00 - דב שחר - מזכירות הסניף
קיבוץ נזית - 14.00 - אילן גילאון עם נוער נופ"ם

יום ראשון — 25.12
מ.פ. אשקלון - 11.30 - וולדי מורג, דב שחר עם נציגנו במ.פ.
תל־אביב, בית "שמע" - 14.00 - אמירה סרטוי - יום עיון לבוגרים בחינוך מיוחד
סניף תל־אביב - 17.00 - וילי ברנהולץ - העובדת השכירה
סניף תל־אביב - 17.00 - חנן ארז - ריכוז הסניף
סניף תל־אביב - 18.30 - חנן ארז - מזכירות הסניף
קיבוץ עין החורש - 18.30 - אילן גילאון - אירוח צעירי אליכין
סניף אילת - 19.30 - וולדי מורג, יוסי מרציאנו - מזכירות ומטה מוניציפאלי

סמינר רעיוני פוליטי - בגבעת חביבה בימים 25—26—27.12 - בהשתתפות: אלעזר גרנות, ח"כ יאיר צבן, חנן ארז, אלישע שפירא, דב פלג, "ועד ו'" ועוד

יום שני — 26.12
חדרה - 9.00 - אפרים זילוני, שושנה רון - יום בישוב
סניף באר־שבע - 15.30 - וולדי מורג - מפגש חברים
סניף באר־שבע - 18.00 - חנן ארז, וולדי מורג, יוסי מרציאנו - מזכירות אזור הנגב והמשלחת שפעלה בבחירות
סניף גבעתיים - 17.00 - שולה שחר - מועדון וותיקים
סניף חדרה - 18.30 - אפרים זילוני, שושנה רון - מפגש נציגות ועדי עובדים
כפר־סבא - 19.30 - סימה שוויצר - מועדון וותיקים
קיבוץ עין־החורש - 21.00 - אלעזר גרנות - אסיפת חברים

יום שלישי — 27.12
אשקלון - מתנ"ס - 17.00 - דוד שטוקפיש - מועדון יידיש
קיבוץ יד־מרדכי - 17.00 - סימה שוויצר - מועדון וותיקים
סניף חיפה - 17.00 - אבירם חני - מטה מוניציפאלי

יום רביעי — 28.12
מעלה החמישה - 9.30 - אמירה סרטוי - כנס פסיכולוגים חינוכיים - על חוק החינוך המיוחד
כרמיאל - 9.30 - דב פלג, שושנה רון - יום בישוב
חיפה, עבנון - 13.00 - ח"כ יאיר צבן - מפגש סטודנטים
13.00 - מליאת מחלקת ארגון - במרכז הבטיחו השתתפותכם

ריכוז דור צעיר - 17.00 במרכז - בנושא: מושב שני של הוועידה

עוספיה - 17.00 מריקה חרש, דב אלקוחי - מפגש חברים
סניף כרמיאל - 18.30 - דב פלג, שושנה רון - אסיפת חברים

כנס ארצי לקראת הבחירות המוניציפאליות — מוזמנים נציגים ברשויות, רכזי אזורים, מזכירי סניפים - ביום ד' 28.12.88 בבית המרכז - בהשתתפות מזכירי המפלגה
נא לתאם סדרי תחבורה עם עיינה במחלקת הארגון

שימו לבו
• אל המטה המוניציפאלי בבית המרכז ניתן לפנות בטל' 210382־03 - אבירם: 266245/257348־03 הורי 210501
• כל מזכירי הסניפים מתבקשים להודיע למרכז מפ"ם למטה המוניציפאלי - האם הכריזו על סיעה עצמאית בכל ישוב.
• הגשת שמות לוועדת הבחירות המקומית עד 25/12/88

צוותי משימה של הקיבוץ הארצי יסייעו לכ־20 קיבוצים במצוקה

רכז המחלקה לחברה בקיבוץ הארצי יוסי אמיר אמר, כי עיקר תפקידם של הצוותים יתמקד בליווי ובסיוע לקיבוצים במשבר ולא יחליפו מוסד כלשהו בקיבוץ ● הקיבוצים שיזכו לסיוע יחויבו לחתום עם התנועה על אמנה ויתחייבו לבחור צוות מוביל לתהליך ההבראה

דני בירן

במסגרת התהליך להבראה כלכלית־חברתית של קיבוצים במצוקה קשה במיוחד, החליט הקיבוץ הארצי להפעיל צוותי משימה, שינחו את הקיבוצים ליצור מפנה מיידי בכל תחומי החיים.

כל צוות יורכב מאנשי כלכלה וחברה, ויעבוד במשותף עם הקיבוץ בכל אחד משלבי התכנון, הביצוע והבקרה. בשלב ראשון ינתנו צוותי ליווי צמוד ל־10 קיבוצים, מתוך מטרה להגיע ולסייע בסופו של דבר לכ־20 קיבוצים בסך הכל.

הקיבוץ הארצי יחייב את הקיבוצים המקבלים סיוע, כל אחד בנפרד, לחתום על אמנה מחייבת שתיכנס לתוקף לאחר אישורה במוסדות הקיבוץ ובמזכירות הקיבוץ הארצי.

כללי האמנה יחייבו כל קיבוץ לבחור צוות מוביל לתהליך ההבראה ויתקיימו דיונים בכל מסגרות הפנים קיבוציות כדי להגיע לשיתוף ולהזדהות של כל אחד מחברי הקיבוץ עם שלבי ההבראה ועם ביצועה.

הקיבוצים נתבעים לתכנן ולגרום לשינוי מיידי בתזרים המזומנים שלהם כדי להביא לאיזון בין ההכנסות וההוצאות. כמו כן הם יידרשו לבצע שינוי במבנה לוח העבודה כדי להגדיל את ההכנסות.

תוכנית ל־3 שנים

כל קיבוץ מלווה ייתבע להכין תוכנית הבראה חברתית כלכלית לטווח של שלוש שנים. הקיבוץ לא יוכל לעשות כל פעולה כלכלית בלא הסכמת צוות התנועה.

על הקיבוץ גם יהיה לקבוע לוח זמנים ובקרה שוטפת של כל אחד משלבי התכנית. אי ביצוע ההחלטות המשותפות יסיר מן התנועה את מחויבותה לסייע לאותו קיבוץ.

במסגרת האמנה מתחייב הקיבוץ הארצי לקבוע את גודל החוב של הקיבוצים המקבלים סיוע בלי לבטל את התחייבותו הפורמלית של הקיבוץ עצמו לאותו חוב. צוות התנועה יהיה שותף לכל תהליכי התכנון, יישום ההחלטות והדיונים על התזרים הכספי לכל פרטיו.

כמו כן יהיה שותף מלא בדיונים במסגרת תכנית א.ה.ל. התנועה תנחה את המערכות האירגוניות הארציות והאיזוריות באשר לחובותיו של אותו קיבוץ, ותגייס כוחות מקצועיים באותם קטעים שיאותרו כנקודות תורפה בפעילותו של הקיבוץ.

הפסקת המעורבות של התנועה כתוצאה מאי עמידה בתנאי האמנה תעשה על דעת מזכירות הקיבוץ הארצי.

רכז המחלקה לחברה של הקיבוץ הארצי, יוסי אמיר אמר, כי עיקר תפקידם של הצוותים יתמקד בליווי ובסיוע לקיבוצים שבמשבר. הם לא יהיו במקום מוסד או צוות כלשהו בקיבוץ.

הוא גם הדגיש את החשיבות שהקיבוץ הארצי רואה בגיבוש תוכנית, שתאפשר ליצור כלים להתמודד עם המצב, תוך מעורבות ולקיחת אחריות של כל אחד מחברי הקיבוצים.

10 נפצעו בהפגנות סוערות בגדה; מת תושב שכם שנפצע בסוף השבוע

כרוז שהופץ בבית לחם קרא לסוחרי העיר לשבות בחג המולד ● שביתת המסחר בשטחים היתה אתמול מלאה ● במעלה אדומים חולל בית הכנסת האשכנזי ● ברצועה היה שקט

פנחס ענברי, עתי"ם

בשטחים היתה אתמול שביתת מסחר מלאה ובגדה המערבית היא היתה מלווה בהפגנות סוערות שבהן נפצעו לפחות עשרה צעירים ערביים. תושב שכם, שנפצע בסוף השבוע בהתפרעויות האלימות בעיר מת אתמול בבוקר בבית־החולים ברמאללה.

ההרוג עבדל רחמן כרור, בן 26, היה מחוסר הכרה מיום שישי. מבית־החולים ברמאללה נמסר כי פצוע אחר מההתפרעויות בסוף השבוע נוטה למות ומחובר לכשירי החייאה. מדובר במוחמד חואש.

הפגנות סוערות היו במחנה הפליטים בג'נין ובכפרים שלידה, בקאבטיה, טובאס, טלפית וסילואד. בטובאס, נפצעו שלושה צעירים מירי של חיילי צה"ל. בסלפית נפצע אחר כך גם בכפר סילואד ושניים אחרים נפצעו במחנה הפליטים של טול כרם.

המיפקדה המאוחדת של האינתיפאדה, קראה לסוחרי בית־לחם לשבות בחג המולד. הדברים כלולים בכרוז שהופץ בעיר. עיריית בית־לחם, החליטה לבטל השנה את קבלת הפנים הגדולה של חג המולד, זו השנה השנייה. מאז מלחמת ששת הימים היתה קבלת הפנים בבית־לחם ארוע פוליטי מרכזי של חג המולד.

בחלחול הותקף באבנים באוטובוס אגד קו 160. נוסעי האוטובוס ירו יריות אזהרה באוויר. האוטובוס היה בדרכו מירושלים לקריית ארבע. כמה משמשות האוטובוס נופצו אולם לא היו נפגעים. בשכונת ראס אל־עמור ובבית צפפה נופצו שימשות של שתי מוניות, מידוי אבנים.

ברצועת־עזה, עברה שביתת המסחר בשקט יחסית, כמעט בלי התפרעויות. אחר־הצהריים הוכא פצוע ירי לבית־החולים בעיר עזה. כל מחנות הפליטים ברצועת־עזה היו נתונים אתמול בעוצר. כך גם שכונת שיח' אירדואן והעיירה בית להייה. השביתה כאמור היתה מלאה ורק תושבים בודדים יצאו לעבוד בישראל.

במעלה האדומים חולל בית הכנסת האשכנזי המרכזי. המתפללים גילו אתמול שפרוכת הבימה וארון הקודש היו שמוטות. על הריצפה התגלגלו כיסויים של ספרי תורה ובית הכנסת היה מלא רפש ואשפה.

מחר ב"המשמר"
ובמוספו השבועי חותם

מוסף לשבת

- יש ממשלה: הדתיים בחוץ, העבודה בפנים – פאר־לי שחר
- אלטרנטיבה עכשיו – גדי יציב

שכם. שישה הרוגים ביום אחד – ורד לוי

- הקשר האיראני. כסף וכוח בפוליטיקה המזרח־תיכונית – גבי בשן

פרשת הברחת האשה שהרתה לערבי.
על־ידי קיצונים דתיים – אלישבע איילון

- הסכם אנגליה–נמיביה – צבי גורן
- צעירים, יהודים באמריקה: משבר זהות עם ישראל – אתי רונאל
- אשוח עם קצף לבן – יעל לוטן
- רשימות מן החבית – יוסף מונדי; על הפנים – עמירם כהן; תערוכות – דורית קדר; קולנוע – דני ורט

חותם

חסמב"ה עם ציציות – כל מעללי ארגוני קש"ת
מאת טוביה בסקינד

- המושבים בחוטים – מי היה מאחורי הקלעים מאת פנחס ענברי
- בתוך הנעליים שלו – עם הבחור מהסופרמרקט מאת דן אלמגור

עם ראש בקיר – ראיון עם א.ב. יהושע
מאת טלי ברזילי־זוננפלד

- רפואה עם קבלה – תרופות שונות ומשונות מאת עמירם כהן
- לא הלכו בשדות – אמנים בניהם של יוצאי השואה מאת חיים מאור
- מרי כריסטמס – סיפור מאת נעם שפונצר
- שמרי־סב – שיטות המסחר בגבול הונגריה מאת יהודה להב
- א־פרופו גודאר – וסרטו המלך ליר – מאת יעל ישראל
- סינדרלה ברמזור – עוני ועושר בניו־יורק מאת עדנה קוברסקי
- גותיקה – הבנייה על השמים – מאת יגאל תומרקין

מדורים וטורים

- אישית לותצח – מאת יעקב לזר וגבי בשן
- הלו חותם
- שלום בית – מאת חיה יוסף
- ויזואלי – מאת עופר ניר
- עודד ליפשיץ; אלי הכהן; אריה פלגי; נפתלי להב; איתן קלינסקי; זאב צחור; מיכאל הרסגור; אבי עופר
- בשער – האיש שזכה בכל הקופה

דף לספרות

- מירוסלב פופוביץ': "זכרונות גולי אוטוק" – מן הגולאג היוגוסלבי
- דניאל בן־נחום: "מדרש שמות" – גורלות ושמות, אז והיום
- איזה פרליס: "אחייניות הנשיא" – ריאליזם פוטסטי בצ'ילה

פינה חמה ללב"י

הקרן למען בטחון ישראל

כולם בלב אחד
מבצע התרומה ארצי
של קרן לב"י

בימים אלה נשלחה אליך
מעטפה כחולה־לבנה
של לב"י ובאמצעותה תוכל
לתרום לחינוך, לרפואה
ולאמצעי לחימה בצה"ל.

גם אם לא קיבלת המעטפה,
הייה שותף למבצע,
כביטוי נאות
להזדהותך עם צה"ל.

זכור: כל תרומה – תורמת.

היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י

לב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

פעילי עליה מבריה"מ טוענים:

המפלגות הגדולות מזלזלות בבעיות הקליטה בישראל

עתי"ם

קבוצה של אסירי ציון לשעבר ובהם נתן שרנסקי, וד"ר יורי [illegible] מרכז המידע ליהדות ברית המועצות התריעו אתמול על יחס זלזול [illegible] לרעתם, בחוגי הממשלה כלפי בעיות הקליטה בישראל.

בסיבת עיתונאים בירושלים טענו הדוברים, כי יחס ביטול [illegible] נושא זה בא לידי ביטוי באי נכונות המפלגות הגדולות [illegible] הקליטה. דרוברים טענו, כי קיימים עכשיו תנאים להגדלת [illegible] אמריקה, במיוחד מארגנטינה ומאתיופיה. כמו כן הם טוענים, [illegible] גדולה לאפשר ליהודי ברית הנועצות להגר בגלל הרפורמות [illegible] לאחרונה מיכאיל גורבאצ'וב.

הדוברים טענו, כי הזדמנות תקופת הגלסנוסט עלולה להיות [illegible] מיכוס שאין פקידי הסוכנות יכולים לעמוד בזרם הגובר והולך, [illegible] 50 אלף בקשות להזמנות מישראל ליהודים לצאת את בריה"מ [illegible] עולים לישראל.

הדוברים טענו עוד, כי מערכת הקליטה בארץ מתפרקת, וכי [illegible] נוצר פיגור של לפחות 5,000 דירות. הם השמיעו טענות קשות על [illegible] קליטה של עולים בישראל, והענות לדרישות לפתרון בעיות [illegible] משפחות עולים.

מטעם מועצת אירגוני העולים נימסר, כי הם דורשים לבטל את [illegible] לסגור את מרכזי הקליטה ומציעים, כי תופנה בקשה ליהדות העולם [illegible] תרומה ומאמץ לעזרה במציאת פתרונות למשבר במערכת הקליטה.

הדוברים הוסיפו, כי הם מצפים שחבר הנאמנים של הסוכנות היהודית [illegible] בממשלת ישראל לעמוד בהתחייבויותיה כלפי העולים, במיוחד [illegible] הציבורי, בהתאם להסכם שנחתם בחודש שעבר בין הסוכנות [illegible] בעניין עתיד הקליטה.

נחתם הסכם לקיצור שעות העבודה לחניכים עובדים

עתי"ם

הסכם לקיצור שעות העבודה לחניכים עובדים נחתם אתמול בין התאחדות בעלי המלאכה והתעשייה בישראל לבין החטיבה המקצועית של הנוער העובד והלומד.

על פי ההסכם, תקוצץ מכסת השעות השבועיות לחניך מ־40 שעות [illegible] במרוצת השנה תיבדק אפשרות להפחיתם ל־30 שעות. כמו כן, סוכם [illegible] 12 ימי עיון מקצועיים בשנה לחניכים, ואת תמורתם ישלם המעביד.

סעיף נוסף בהסכם העבודה מתייחס להפרשת 5 וחצי אחוז מהמשכורת [illegible] ידי המעביד לקרן חיסכון מיוחדת, שהחניכים יוכלו להנות במוצא [illegible] הופרש סכום דומה מכספי החניך לקרן גימלאות, שלא נהנו ממנה כלל.

ההסכם הוא ראשון מסוגו. ב"נוער העובד והלומד" מקווים, כי [illegible] הנוספים, המעסיקים חניכים עובדים, ילכו בעקבות התאחדות בעלי המלאכה והתעשיה.

על ההסכם חתמו מטעם ההתאחדות, היו"ר יעקב פרנק ומטעם [illegible] העובד מזכ"ל התנועה ברוך קוצושיכה.

נחום פסה זכה לגיבוי קופת חולים להמשיך בצמצומים

רונית מורגנשטרן

מועצת המנהלים של קופת חולים נתנה אתמול גיבוי מלא למנכ"ל [illegible] נחום פסה, להמשיך בתוכנית הצימצומים וההתייעלות.

כזכור, נוצר משבר אמון בין עובדי קופת חולים למנכ"ל [illegible] ההדחות של בעלי תפקידים בכירים כמנהלי מחוזות [illegible] אדמיניסטרטיביים בבתי חולים.

יו"ר ועדת העבודה של מועצת המנהלים, מוניה ארמתי, מסר, כי [illegible] מייצגת את מועצת המנהלים ובתמיכת חברי הליכוד והמפד"ל, ניתן [illegible] לפעולות מנכ"ל קופת חולים להמשך הרוטאציה של בעלי תפקידים [illegible] בקופת חולים.

כן אושרו שלושה מינויים חדשים: ד"ר דוד רונן מונה למנהל מחוז תל אביב [illegible] ד"ר קרול מריקו למנהל הרפואי של מחוז ראשון לציון ודוד רוף [illegible] האדמיניסטרטיבי של מחוז ראשון לציון.

המועצה אישרה והטילה על הנהלת קופת חולים למצוא תפקיד [illegible] הולם למנהל בית חולים "סורוקה", שלום בראשי. כמו כן קבעה המועצה [illegible] המשך תוכנית הרוטאציה תתואם עם ועדי העובדים והרופאים של [illegible] חולים.

ירידה בתנועת התיירים הבאים לישראל לקראת חג המולד

עתי"ם

תנועה דלה למדי של תיירים מורגשת בנמל בן־גוריון ארבעה ימים לפני חג המולד. מנכ"ל חברת לאופר, המטפלת בכ־40 חברות שכר [illegible] את הנמל אמר, שחלה ירידה של 66 אחוז במספר הטיסות לישראל, לקראת החג לעומת השנה שעברה.

גם בחברת אל־על הופעלו מטוסים מדגם בואינג 767 במקום מטוסי ג'מבו להוביל את התיירים. למרות שנוספו שלוש טיסות בשבוע, מספר הנוסעים בעונת החג קטן בכ־11 אחוזים בהשוואה לשנה שעברה, מסר דובר החברה.

אילת, שלא נפגעה עד כה מהמשבר בתיירות, תסבול גם היא מירידה של [illegible] ממש בתנועת הטיסות הישירות מאירופה בחודש זה.

ברמב"ם נחנכה יחידה לטיפול נמרץ במחלקה הנוירוכירורגית

יואב אביב

בבית החולים רמב"ם בחיפה נחנכה מחלקה חדשה לטיפול נמרץ [illegible] המחלקה הנוירוכירורגית. בבית חולים זה פועלת מחלקה נוירוכירורגית היחידה בצפון הארץ.

המחלקה החדשה שופצה ונרכש עבורה ציוד חדיש. היא נקראת על שם [illegible] רופאים יהודים מדרום אפריקה, שתרמו באמצעות קרן היסוד כרבע מיליון [illegible] דולרים לבית החולים.

למחלקה נרכשה מערכת ניטור, המאפשרת לעקוב אחרי נפגעי [illegible] ומאפשרת ניטור של לחץ תוך גולגולתי.

כמו כן נרכש מכשיר חדש להתערבות ניתוחית, המאפשר [illegible] בגולגולת תוך סיכון מינימלי לפגיעה ברקמות.

30 שנות מאסר לחבר "כוח 17" שניסה להצי"ב מכונית תופת במרכז כפר סבא

הורשע בביצוע 5 נסיונות פיגוע שבהם לא נפגע איש

זהבה מוזס

30 שנות מאסר גזרו אתמול שופטי בית המשפט הצבאי בלוד על סאלח מוחמד חווארה, בן 30, מכפר סמוך לשכם, שהורשע בביצוע חמישה ניסיונות פיגוע בשנים 87' ו־88'.

בין יתר נסיונות הפיגוע שלו — הצבת מכונית תופת טעונה בלוני גז בישול, סמוך לתחנה המרכזית של כפר סבא במרס 1988. הוא הצית את המכונית אך הבלונים לא התפוצצו ולא נגרם נזק.

כל נסיונות הפיגוע של חווארה לא פגעו באיש אך גרמו נזק לרכוש.

מכתב האישום עולה, שהנאשם התגייס ברמת־עמון לכוח 17 של פת"ח ושב לישראל כדי לבצע פיגועים.

רוב פיגועיו התרכזו באזור כפר סבא.

בין היתר הכין מטענים מאולתרים ממסמרים ומיכלי מילוי גאז למציתים, שלמרבית המזל נתגלו לפני שהתפוצצו. נזק לרכוש נגרם מהתפוצצות מטען שהניח בגן צ'ארלס קלור.

בית המשפט בראשותו של אל"מ אהרון הלפרין, ציין את חומרת המעשים ואת כוונתו לפיגוע באזרחים.

את בקשתה של סניגרתו, עו"ד לאה צמל, להקל בעונשו לאור הצהרותיו של ערפאת בזמן האחרון, דחו שלושת השופטים כלא רלוואנטיים, והחליטו להרשיעו ולגזור עליו כאמור 30 שנות מאסר.

נפטר חולה הלב שהמתין להשתלה לאחר דום־לב בניתוח "שגרתי"

ביה"ח: מצבו הגופני היה טוב — נבדוק מה אירע

עתי"ם

בבית החולים הדסה עין כרם מת אתמול בצהרים יחיאל ישראל (46) שהמתין לשווא במשך שלושת הימים האחרונים לתרומת לב שתציל את חייו. השאיר אשה ו־3 ילדים.

ישראל, שעבד כחשב בחברת הבנייה המשפחתית "האחים ישראל", נכנס ביום ו' שעבר לניתוח של החלפת מסתם בליבו, שבוצע ביום ראשון בבוקר בביה"ח הדסה עין כרם. במהלך הניתוח, אומרים בני משפחתו, הודיע להם המנתח פרופ' יוסף בורמן, כי יש בעיה עם המסתם. אחר כך הודיעו הרופאים לבני המשפחה, שמצבו קשה.

ביום שני בבוקר מסרו לבני המשפחה בפעם הראשונה, שהוא יזדקק להשתלת לב דחופה תוך 24 שעות על מנת להציל את חייו.

מאז עשו בני המשפחה ומערכת הבריאות מאמצים נואשים לפרסם את הדבר, ולנסות למצוא לב מתאים להשתלה. אישים שונים, כראש עיריית ירושלים טדי קולק וחברי הכנסת רן כהן, אהוד אולמרט ויהושע מצא, עשו גם הם מאמצים לתאם בין הגורמים השונים. אך לשווא.

אתמול בבוקר היה ישראל כבר במצב של מוות מוחי.

בבית החולים הדסה נערכת בדיקה לגילוי הסיבות שהביאו לכך ששריר הלב שלו פסק לפעום במהלך הניתוח.

לדברי דוברת בית החולים, רות מיקל, מצבו הגופני היה טוב ומהלך הניתוח לא העיד על האפשרות ששריר הלב יפסיק לפעול.

איש עסקים ועורך דינו מואשמים במירמה

עתי"ם

בית המשפט המחוזי בתל אביב הורה אתמול לשחרר בערבות את איש העסקים אהרון שפירא (40) מרחובות, שהואשם יחד עם עו"ד רן כוכבי, חבר מרכז החרות, בהוצאה במירמה של עשרות אלפי שקלים מבעליה של מאפייה ברחובות.

עו"ד כוכבי נידון בשבוע שעבר ל־30 חודשי מאסר בפועל על חלקו בפרשה. שפירא הסגיר עצמו למשטרה, ובדיון שהתנהל בפני השופט אריה סגלסון, הוא כפר בכל העובדות המופיעות נגדו בכתב האישום.

שפירא מואשם בכך, שיחד עם עו"ד כוכבי שיכנעו את רפאל אליאשוילי, אחד מבעליה של מאפייה ברחובות, למכור את חלקו במאפייה ולהעביר את התמורה לידיהם, תוך שהם מבטיחים לו שכספיו יושקעו בעסקאות יהלומים בחו"ל וכי יקבל את כספו, תוך תקופה קצרה עם ריבית חודשית גבוהה. אליאשוילי שוכנע, מכר את חלקו במאפייה והעביר לנאשמים כ־65.000 דולרים.

בכתב האישום נטען עוד, כי שפירא ועו"ד כוכבי ניסו בדרכי מירמה אף להעביר זכויות בדירה של אחד מלקוחותיו של עו"ד כוכבי, על שם אדם אחר ובכך להעבירה על שמם.

"מנהל הכלא טעה בהחלטתו" לשלול חופשה מאסיר"

עתי"ם

"שיקול דעתו של מנהל בית הסוהר 'איילון', סגן־גונדר משה קפלמן, שהקפיא חופשותיו של אסיר שנחשד בהברחת סמים לכלא - היה מוטעה והביא בעקבותיו להחלטה על לא עוול בכפו של האסיר", קבע אתמול שופט בית משפט המחוזי בחיפה, מיכה לינדנשטראוס, בעת שקיבל עתירתו של האסיר דוד אשכנזי, המרצה עונש של ארבע שנות מאסר.

העותר, רוכל תל־אביבי, נידון ל־51 חודשי מאסר ובהיותו אסיר בכלא איילון יצא בחודש יולי השנה לחופשה בביתו, כפי שהדבר התאפשר לו גם בעבר. בשובו מחופשתו נחשד האסיר בהברחת סמים אל הכלא. מנהל בית הסוהר איילון טען, כי מצא לנכון להקפיא את חופשותיו של האסיר, כיוון שסרב להוכיח את חפותו ולעבור צילום רנטגן עם שובו מהחופשה.

האסיר, לעומת זאת, טען להר"מ.הוא גרס, כי עם שובו מהחופשה לבית הסוהר, הסכים לעבור צילום רנטגן. לטענתו, מכשיר הרנטגן היה מקולקל ולפיכך הוא הוכנס לצינוק למשך 24 שעות עד שהמכשיר תוקן וצילום הרנטגן בוצע והוכיח בוודאות את חפותו המלאה מחשד הברחת סמים לכלא.

השופט ציין, כי לדאבון הלב מנהל בית הסוהר איילון טעה כשהחליט להקפיא את חופשותיו של האסיר. בית המשפט המליץ, בפני שרות בתי הסוהר לתקן את העוול כלפי האסיר מחמת הטעות בשיקול הדעת ולאפשר לו חופשה.

גלגלי צה"ל כל הזמן

כ־20 נהגים ונהגות מחיל האוויר, סיימו אתמול קורס השתלמות בנהיגה מונעת בעזרת דמיין מחשב, ראשון מסוגו בארץ. ההשתלמות הינה נסיונית, ובעתיד יתכן שתורחב לכל זרועות צה"ל (תצלום: דובר צה"ל)

עליות "מרשימות" בשוק המניות

אלחנן הורוביץ

מניית כור, שעלתה שלשום ב־10 אחוזים, לא נסחרה אתמול (נסחרת רק פעם בשבוע, ביום ג'). אולם בשוק איגרות החוב בלטו הביקושים לכור הנפקות 2, 3, 4, ו־6, שעלו עד 2 אחוזים. העליות במניות החופשיות הוגדרו כמרשימות בשלבי המסחר הראשונים. העליות הוסברו לא רק ב"התבהרות ממשלתית" אלא גם במאמצי בנקים וקרנותיהם וחברות רבות ל"יפות את מאזניהם" לפני סוף השנה ע"י העלאת השערים של המניות שברשותם.

מדד המניות הכללי עלה אתמול כ־1.45 אחוז. ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב־3.12 אחוזים ושל מניות ההסדר — ב־0.58 אחוז. העלייה הגדולה ביותר היתה במניות השקעה בתעשיה, שערך השוק שלהן עלה אתמול כ־5.81 אחוז.

בשוק איגרות החוב נרשמו ירידות ממוצעות עד 0.54 אחוז בצמודות למדד המחירים. הצמודות לדולר עלו בחצי אחוז בממוצע בסוג "רמון" וב־0.75 אחוז בסוג גלבוע. המחזור בשוק איגרות החוב הגיע ל־19.3 מיליון ש"ח והיה גדול יותר מזה שבשוק המניות.

גלגלי הבורסה

בנק ישראל יציע היום לציבור 2 סדרות נוספות של איגרות־חוב צמודות למדד בערך נקוב כולל של 100 מיליון ש"ח. מזה 40 מיליון ש"ח מסוג "שגיא" ל־6 שנים במחיר מינימום של 94 אחוזים מע"נ ו־40 מיליון ש"ח מסוג "גליל" ל־15 שנים במחיר מינימום של 85 אחוזים מע"נ.

ה"בבדות" עלו יותר

בעליות מרשימות התחיל אתמול למני הצנחנים המסחר הרב־צדדי במניות. כלל ישראל 10 עלתה כ־7 אחוזים, כלל נדל"ן — ב־6.9, כלל סחר — ב־6.8, פולגת ב' ב־6.2 אחוזים. הסנה לא נסחרה. שום שער לא ירד.

במסחר בשערים משתנים ירד רק שער 1 (של פטרוכימים ב־2 אחוזים). העלייה הגדולה ביותר היתה ב־9.75 אחוזים באזורים. הביקושים עלו ל־5.5 מיליון ש"ח וההיצעים ירדו ל־8 מאות ש"ח בלבד. המחזור בהן הסתכם ב־3.4 מיליון ש"ח (2.1 מיליון דולר). מדד המניות עלה מ־85.23 ל־88.69 נקודות, ב־4.06 אחוזים, אחרי עלייה ב־3.36 אחוזים במ.ר.צ. במשתנים נערכו 346 עסקות ב־2 סיבובים.

בלי "מוכרים בלבד"

בכל 414 המניות והאופציות, שנסחרו אתמול, היו 248 עליות, 27 ירידות ו־139 ללא שינוי בשעריהן. המחזור בהן עלה ל־9.2 מיליון ש"ח (5.7 מיליון דולר). ממחזור זה היו 83 אחוזים בעלייה, 9 אחוזים בירידה ו־8 אחוזים ללא שינוי בשערים.

ב־10 אחוזים ויותר עלו 15 וירדה רק גל 1 ב־10.1 אחוז. העלייה הגדולה ביותר היתה ב־14.3 אחוז בחילן אופ', היו 10 "קונים בלבד" ללא מוכרים בלבד".

ללא ירידה בשער

במניות ההסדר עלו 14, 4 ללא שינוי בשערים ואף לא אחת ירדה. הביקושים הסתכמו כ־4.8 מיליון ש"ח וההיצעים — ב־530 אלף ש"ח. המחזור בהן התקרב ל־4 מיליוני ש"ח (כ־2.4 מיליון דולר). המחזור הגדול ביותר היה בהפועלים ש' ל־89' — יותר ממיליון ש"ח.

בנק הפועלים מבקש כינוס נכסי חברה ושמה: "סאן אוף א־ב־יץ'..."

עתי"ם

בנק הפועלים פנה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בבקשה למנות את עו"ד גדעון פרייטג לכונס הנכסים על כל נכסיה ורכושה של חברת האופנה "סאן אוף א־ביץ'" בשל חוב כספי של כ־2 מיליון ש"ח.

בבקשה טוען הבנק כי החברה העוסקת בייצור, מכירה ושיווק של מוצרי אופנה, התניה על אגרות חוב ללא הגבלת סכום ושיעבדה לטובת הבנק את מפעלה וכל רכושה, בתמורה לקבלת אשראים והלוואות.

בנק הפועלים מציין, כי החברה נדרשה פעמים רבות, במשך תקופה ממושכת, לפרוע את חובותיה, אך לא נענתה. לבנק ידוע, כי לחברה נושים רבים, להם היא חייבת סכומי כסף גדולים מאוד וכי באחרונה אף שיעבדה נכסים לטובת נושים אחרים.

בנק הפועלים אומר בבקשה, כי החוב הגדול של החברה לבנק נוצר תוך תקופה קצרה וקשה למצוא לכך הסבר הגיוני.

טרם הוגשה תגובת החברה.

נדון על תקיפת אשתו ומייד תקף אותה בשנית

עתי"ם

שופט שלום בבאר־שבע שלח אתמול אדם בן 30, שתקף את אשתו, לריצוי 10 חודשי מאסר בכלא, לאחר שביום א' השבוע דן אותו למאסר על תנאי, על עבירה דומה.

יאיר כמרג'ה, בן 30 מבאר שבע, ניצב ביום א' השבוע בפני שופט השלום צבי סגל והביע צער על כך שתקף את אשתו רייכון. הוא הבטיח שלא יכה להבא את אשתו. השופט התחשב בהבעת החרטה ובגיל הנאשם וגזר עליו 6 חודשי מאסר על תנאי.

כשהגיע הביתה, שב הנאשם לסורו והחל להשליך אבנים לעבר אשתו. התביעה המשטרתית העלתה בגזירות והבקשה נגדו כתב אישום חדש על תקיפה.

האשה הנוכחה, רייכון כמרג'ה, התייצבה אתמול בפני השופט, כשהיא מבוהלת וסיפרה בבכי כיצד בעלה מכה ומפחיד אותה. הבעל הודה באשמה החדשה ואמר: "אני לא שולט בעצבי. השופט אפשר לי הזדמנות והפרתי את הבטחתי. לא איכפת לי שבית המשפט ישלח עלי מאסר. אני רוצה להתגרש מאשתי".

מנהל חשבונות ופקיד בנק חשודים במעילה רבת היקף בכספי עיריית ירושלים

עתי"ם

שופטת בית משפט השלום בירושלים, יפה הכט, הורתה אתמול לעצור עד יום ו' מנהל השכונות בעיריית ירושלים ופקיד בבנק הבינלאומי בעיר, בחשד שביצעו שרשרת מעשי רמיה וזיוף, במהלכו הוציאו סכומי כסף נכבדים מעיריית ירושלים.

הנציים, יאיר מנחם מנהל השכונות באגף החינוך ועזרא מזרחי פקיד הבנק, חשודים שלקחו כספי תשלום עבור גני ילדים ובכיקום להפקדים בהשכון העירייה, כפי שנדרש, העבירו כספים אלה לחשבונותיהם הפרטיים.

החשד במעשה המעילה והמירמה עלה במהלך ביקורת של מבקר העירייה, שאף התלונן על כך במשטרה. זו פתחה בחקירה והביאה למעצרם. להערכת החוקרים, פעלו השניים במשך 7 שנים רצופות ולפי בדיקה שנערכה עד כה עולה כי רק בשנה האחרונה הצליחו להוציא כ־40 אלף ש"ח השייכים לעיריית ירושלים ולהעבירם לחשבונותיהם.

שופט אסר פרסום מודעות השמצה על ראש עירית לוד

עתי"ם

בית משפט השלום ברמלה אסר אתמול על עיתון מקומי לפרסם מודעות המשמיצות את ראש עירית לוד, מקסים לוי, שיש בהן "גימה כל הסתה עדתית והפוגעות בטעם הטוב".

ראש העירייה פנה לבית המשפט בעקבות מודעות שהופיעו בעתון "חדשות העיר", בקומון המופיע ברמלה לוד והסביבה, שהציגו אותו לרבריו, כ"דיקטטור", ומודעה שבה נאמר: "מקסים לוי לא אוהב טוניסאים, לא אוהב גרוזינים ולא אוהב דתיים".

בהחלטתו מציין השופט ביינר שכמודעה כזו "יש התייחסות עדתית העלולה לקוממ עדות נגד ראש העירייה. דבר המוקצה מחמת מיאוס ולכשה עבר את גבולות הטעם הטוב".

הוא אסר על פירסום מודעות בנוסח זה או דומה לזה.

נציגי המקומון הציגו בפני בית המשפט תצהירים של מפרסמי המודעות, בהם הם מורים שהם עומדים מאחורי דבריהם, ואילו בעלי העיתון טענו שקיבלו את המודעות בתשלום ואין הם אחראים לתוכנן.

השופט הבהיר, שהעיתון נושא באחריות עבור המודעות שמופיעות על רפיו, ואסר להשמיץ את ראש העיר במודעות מסוג זה.

ללירון
מחברת הנוער "מעיף" בקיבוץ געש
משתתפים בצערך בנפול
האב
מדור חברות הנוער
בקיבוץ הארצי